د انقلاب قربانیان

Ketabton.com

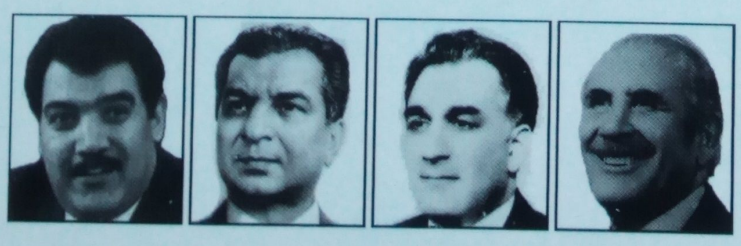

شان الف

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انقلاب قربانیان

شان الف

افغان: د تذکرې په نامه دوې ګوتې کاغذ بسنده نه دی، بلکې په تاریخ ویاړ او له ولس سره مینه پکار ده.

داوري نمی‌خواهد، خون بها نمی‌گیرد
انتقام می‌جوید، میهنی که ما داریم
عبدالرحمن پژواک

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابپېژندنه

د کتاب نوم: د انقلاب قربانیان
لیکوال: شان الف
کمپوز: جفسر
ډیزاین: جنرال جمرود
چاپکال: ۱۳۹۹المریز
چاپشمېر: ۱۰۰۰

د ژباړې او اقتباس حق مینه‌والو ته آزاد دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انسانان د خپل طبیعي خاصیت پر بنا ځانغوښتنه، شهرتطلبي او ګټهغوښتنه، شهوت، حرص، د ماجرا جویۍ او قهرمانۍ ثابتولو په انګېزه، له کوره نیولې بیا تر سیمې د قدرتنمایۍ پراختیا او د نورو مځکې لاندې کولو باندې لاس پورې کوي. تاریخ ځینې داسې یادونې په یاد لري، لکه په تر مېلاد وړاندې ۳۲۰ کال کې چې لوی مقدوني الکساندر له یونانه هم په همدې تکل د افغان تر خاورې راورسېد، چې په کاپیسا کې له خنډ او ځنډ سره مخ شو، په ٦٦١م کلونو کې د امویانو لښکرې د هېواد شمال غرب ته راننوتلې (افغانستان در مسیر تاریخ، ٦٣مخ).

د چنګېز لښکرکښې په ۱۲۲۱کال کې هم د همدې مثال یوه بېلګه ده او مغول ګوډ تېمور هم د چنګېز له نبیرې څخه و، دوی هم خپله واکمني په ۱۳۸۰ م کې افغانستان ته راوغځوله. (غلام محمد غبار، افغانستان در مسیر تاریخ، ۲۵۸مخ) افغانانو هم په خپل وار په خپل زور د نورو خاورې لاندې کړې او د هېواد د پراختیا هڅې یې کړې دي.

هوتکیان به په پارس (ننني ایران) ورننوتل له اصفهانه به یې حکم چالوه.

او احمد ابدالي هم د پښتونخوا د غرو د سرو په یاد د ډهلي پر تخت ناست و.

د هېواد نورو واکمنانو لکه سوریانو، غوریانو، لودیانو او غزنویانو هم دا هدف تعقیب کړی دی. د نورې نړۍ واکمنانو هم دا ډول کړنې کولې، د ناپلیون فتوحات هم همدا ډول وو. اډولف هټلر هم تر همدې انګېزې لاندې لښکرکښۍ کولې، د ۱۹ پېړۍ د پیل نه د لوېدیځې اروپا استعمارګرانو هم لکه فرانسې، برتانیې، اېټالیا، اسپانیا، پرتګال، بلجیم او هالنډ او نورو هېوادونو همدا پالیسي تعقیبوله او آسیایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او افریقایي هېوادو ته یې د حرص سترګې نیولې وې او د مستعمره شوي هېواد اداره به یې په خپل لاس کې ونیوله. د کابل په بالاحصار کې هم مېکناټن کښېناست، د هرڅه اداره یې په خپل لاس کې ونیوله. چې ځوان وزیر سردارمحمد اکبرخان یې د ۱۸۴۱ د ډېسمبر په ۲۳ نېټه (د غبار تاریخ، ۵۵۹مخ) په داد ورورسېد. او په ورسره چاړه یې وواژه او جسد یې د کابل په (چته بازار) کې راځوړند کړ او راغلي انګرېزان ټول تارومار شول، یوازې ډاکتر برایډن مړژواندی تر خیبر دري ورواوښت.

درېیمه افغان او انګرېز جګړه د اعلی‌حضرت ملي قهرمان امان الله د پاچاهۍ په پیل کې اعلان شوه، د جنوبي معرکې د قومندان غازي نادرخان په قوماندە انګرېز مات او تسلیم شو، په ۱۹۱۹کال د افغان خپلواکي اعاده شوه، په ۱۸۸۰ کې دویمه جګړه د غازي محمدایوب خان تر قوماندې لاندې وشوه. د میوند د غزا د انګرېزانو مړي لا تر اوسه هلته ښخ دي، په دې غزا کې ان مېرمنو او پېغلو ګډون درلود. د افغانستان در مسیر تاریخ په ۶۳۸مخ کې داسې راغلي دي:

خال به د یار له وینو کېږدم‌چې شینکي باغ کې ګل ګلاب وشرموینه

د میوند قهرمانې ملالې بیا داسې چیغه وکړه:

که په میوند کې شهید نه شوې خدای‌ږو لالیه بې‌ننګۍ ته دې ساتینه

د امویانو او عباسیانو لښکرې د عقیدې او اسلام د ترویج او د دین د پراختیا او زده‌کړې لپاره، چې دیني مبلغین به ورسره مل وو، د الهي احکامو او نبوي ارشاداتو د زده‌کړې او د بشریت د فلاح په خاطر چې دیني رسالت به یې وروسپاره، چې په نړۍ کې عدالت او اخوت مسلط شي، راغلې. د فاتح لښکرو ځینې کسان د افغان ولس له مېلمه‌پانې خوښ وو او پاتې شول، چې په افغان کلتور کې جذب شول، چې تر اوسه یې د ساداتو، قریشو، عربو، انصاریانو، باچایانو، میرانو او خواجه‌ګانو په نامه درناوی کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مگر انگرېزانو له دې افغاني ښلمه‌پالنې څخه ناوړه ګټه پورته کړه، دیوبندیان او د بغداد پیران یې وارد کړل، د دیوبند د مدرسې علما سرازېر شول، د جهاد کفیلانو مفتي محمود او د قاضي حسین احمد او د اسلامي امارت مولوي فضل الرحمن او سمیع الحق د معنوي پلرونو ځای ونیو. د اسلام د دین او مذهب په څنګ کې د قادریه، چشتیه، نقشبندیه، او اسماعیلیه غوندې طریقې راواردې شوې، چې جنت ته د ژر لار موندنې په هیله یې د خپلو مریدانو او پیروانو لاس‌نیوی وکړ. دا پیران ژر د نفوذ خاوندان شول او شتمنۍ هم په لاس ورغلې نو سیاست ته یې مخه کړه. دا خلک زموږ نه دي او تر اوسه هم له پردیو سره اړیکې ساتي. د دې طریقو په اړه د (سرې لښکرې) کتاب او د (دست‌بګیران انګلیس) کتابونو کې مستند اسناد ارایه شوي، چې د کتلو وړ دي.

دا پیران څنګه جوړ او وارد شول او څنګه راته رهبران جوړ شول او یا مذهبونه هم راته جوړ کړل، مثلاً اسماعلیه، چې تاریخ او مبدا یې معلومه ده، چې څرنګه رواج شول، او څرنګه یې پراختیا وموندله. کریم آغاخان څوک او د چا Made in دی. یا په پاکستان کې څنګه بله اسلامي ښاخه د احمدیه (قادیاني) په نامه وزېرېده. مذهب په ټولنه کې خاص حساسیت لري. په احتیاط باید وسره برخورد وشي. یا سلفیان او وهابیان او پنج پیران څنګه پیدا او راوزېرېدل. دا د اسلام د ضد عناصرو طرحه ده. شوروي استعمار څنګه له مذهب سره دښمني لري. خپل پیروان یې پر خلق، پرچم، ستمي او ماویستانو ووېشل. کله دا ډله ورنژدې کړي او کله هغه بله. مجاهدین هم ډلې ډلې دي، که اسلام یو وي، نو ډلې څه معنا لري؟ «واعتصموا بحبل الله جمیعا و لا تفرقوا» څه معنا لري؟

مذهبي او روحاني قشر د روحانیت او معنویت په څنګ کې سیاست او دولتي چارو ته هم مخه کړه.

دا فکري او عقیدوي توپیرونه په نړۍ کې د ډېرو جګړو او ناوړو پېښو سبب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرځېدلي، اوس هڅه کېږي چې حل شي. عقيده او ايمان يوازې د خدای او بنده ترمنځ رابطه ده، نه سياسي اهداف. د اهل تشيع او سني مذهبونو ترمنځ دا فقهي توپيرونه د اسلام دښمنانو ته د مداخلې زمينه برابره کړه، چې تاريخ د ناوړو پېښو شاهد دی. البته داسې پېښې په عسويت کې هم د کاتوليک او پروتستانت ترمنځ راغلې دي. صليبي جګړې هم د تاريخ په ياد دي. ستونزې همدا دي چې هره ډله په خپل ډول او سليقه مذهب او دين غواړي او ځان حق په جانب بولي.

روسانو هم د خپل استعمار لپاره بل نوی او پوخ تکتيک رامخته کړ چې هرې خوا ته ريښې ځغلوي، مزدوران مومي او هغه روزي، چې په نيابتي ډول د روس (شوروي) د ګټو دفاع وکړي. همدا ډول خپلواک هېوادونه لکه ازبکستان، تاجکستان، ترکمنستان، اوکراين، ستوانيا، ګورجستان، آذربايجان او نور جمله ۱۵ قومونه د شوري جمهوريتونو اتحاد تش په نامه تر مستقيم استعمار لاندې کړل، بل ګام يې د ختيځې اروپا په لور واخيست، ختيځ آلمان، پولېنډ، چکسلواکيا، رومانيا، هنګري، بلغاريا (د وارسا د پکټ) په نامه تر خپلې اداري او يوغ لاندې ونيول، د مارکسېزم او لېنېزم تخم يې پکې وپاشه او د اکتوبر انقلاب ته يې په اطاعت مکلف کړل او «د نړۍ کاريګرانو سره يو شئ!» يې پرې ومانه. کله چې چکسلواکيا او هنګري له دې نوي استعماره په تنګ شوې، په يوه اقدام يې لاس پورې کړ، مګر هنګري په ۱۹۵۷ کال کې او چکسلواکيا په ۱۹٦۷ کال کې روسيې (شوروي) تر مستقيم بريد لاندې کړل، ملي ګرايان او وطنپرستان يې وځپل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عرض و مرام

کتاب پای ته ورسېد نامه ته يې متردد وم. معمول خو دا دی چې لومړی د يو چا زوی زوکړي بيا يې د نامه په فکر شي، په دې کتاب کې د هغو کسانو په اړه معلومات راغلي چې ځان ته يې انقلابيان ويل، مگر هغه انقلابيان د انقلاب د مخالفت په تور دهشتگر او د خپلو انقلابي ملگرو له خوا قرباني شول، نو مې «د انقلاب قربانيان» نوم ورکړ.

د عام ولس او مجاهدينو او ملي شخصيتونو د قربانۍ يادونه دلته نه ده شوې (روح يې دې ښاد وي).

دا انقلابيان چې ځان ته اتلان وايي، په حقيقت کې لوبغاړي دي. د انقلاب اصلي اتلان يا گردانندگان ملگری برژنېف، اندروپوف، پوزانوف دي، چې دا انقلابونه يې راولاړول. مجاهدين چې د ولس جگړه‌يي ځواک و، د بريالیتوب سره ونه توانېدل چې د اسلام او وطن دښمنان محکمې ته کش کړي. ځينې انقلابيان وتښتېدل د لوېديځ (چې دوی به امپريالېزم باله) تر لمنې لاندې شول، خو تاريخ ډېر بېباکانه خپل يادښتونه ساتي او په مټ يې د دې تورمخيو ورثه پوهېږي چې د چا زامن او د چا لمسيان دي.

يو سياست پوه وايي: «که پخواني هېر کړو، نو راتلونکي ته به په ړندو سترگو گورو!». د تاريخ په اوږدو کې پر ولسونو لوړې او ژورې راځي، چې بايد ثبت شي او هېرې نشي.

زمور هېواد هم له دې حکمه مستثنی نه دی، په تېره بيا دا وروستي ۴۰ کاله چې زمور له هيلو ماسېوا يوه ډله د پرديو په نيابت او د پرديو د گټو لپاره د وژنو، شکنجو او خرابيو سبب وگرځېدل. د هېواد پر دين، عقيده او دودونو يې مسخرې وکړې، کله به يوه ډله محکومه او کله به بله ډله حاکمه شوه. بالآخره يې يو بل ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمنۍ کمين ونيو. يو پر بل يې تورونه ولګول او يو بل ته يې توطيې جوړې کړې. د سنګر ملګرو پر خپلو ملګرو برید وکړ.

په دې خاطر مې د دې کتاب نوم د انقلاب قربانيان غوره کړ.

په درناوي

شان الف

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واک د انتقال ډولونه

۱ – لښکرکښي: د واک هغه انتقال چې د لښکرکښۍ په واسطه کېږي، بالآخره د مستعمرې بڼه مومي.
۲ – کودتا: کودتا هغه اداري او سیاسي بدلون دی چې په یوه غیرمعمول او چټک اقدام او لنډ وخت کې ترسره شي.
معمول دا دی چې کودتا د یوه کس او یا څو تنو پر یوه شخصي انګېزه تکیه وي، بیا هم د انقلاب نوم ورکړل شي، چې دا په درېیمه نړۍ لکه جنوبي امریکا، افریقایي هېوادونو او عربي هېوادونو لکه مصر، سوریه، عراق او جنوبي آسیا لکه پاکستان او افغانستان کې دود ده. په کودتا کې د قوانینو او مقرراتو رعایت نه وي.
۳ - انقلاب: کوم بدلون چې د ولس د پاڅون په واسطه د پوځیانو له مداخلې پرته رامنځته کېږي.
۴ – ټولټاکنې: ډموکراتیک اصول ټولټاکنې دي، چې په مټ یې واک له یوه واکمنه بل ته لېږدول کېږي. په اسلام کې بیعت ورته ویل کېږي. افغانان چې پخوا آریایان وو، پینځه زره کاله پخوا به پکې د یوې لویې جرګې له لارې واک لېږدېده. مثلاً په ام البلاد (بلخ) کې به په یوه دښته کې اړوند ولس راټول شو، چې د یما پاچا او کنېکشا واک ته رسېدل هم په همدې ډول وو.
په وروستیو کې ټولټاکنې د لویې جرګې له لارې کېدې، چې د میروییس نیکه د «مانجي رباط» لویه جرګه او د احمدشاه بابا د ټاکلو جرګه چې په تاریخ کې د «شېر سُرخ) په نامه یادېږي. همدا لویه جرګه په وروستیو کې په دولتي تشکیل کې مسجل شوه.
۵ – ټولپوښتنه (رېفرېنډم): دا ټولټاکنې نن د ډموکراسۍ په اصولو په نړۍ کې په ډېرو هېوادونو کې دود دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان له څلورو لسيزو راپه‌دېخوا د څو بدلونونو او کودتاو شاهد دی، چې په ټوله کې د شوروي د استخباراتي کړيو غيرمستقيم يا نېغ په نېغه لاس پکې و. خو څرنګه چې دا کودتاوې د ولس د ارادې خلاف وې، نو دوام يې ونه‌کړ. همدا وو چې له کمونېستانو څخه مجاهدينو ته، له مجاهدينو څخه طالبانو ته او له طالبانو څخه د افغانستان اسلامي جمهوريت ته واک ولېږدېده مګر اسلامي جمهوريت ته دا واک په سوله‌ييز ډول انتقال نشو، بلکې د F-16 او B52 رول پکې روښانه و. په شمال کې د شورایِ نظار او په جنوب لوېديځ کې د حامدکرزي قومي مقاومت ورسره ملګری شو.

زمونږ په هېواد کې چې په شلمه پېړۍ کې د انقلابونو په نامه د KGB لاسوهنه کېده، هغو کسانو ته دنده سپارل شوې وه، چې دوی روزلي وو، چې په سياسي اصطلاح ورته «پينځم ستون» وايي. په دې وروستيو څو ليسزو کې مو د KGB رول په رڼو سترګو وليد او بېخی برالا و. نو، زمونږ په هېواد کې نه د چنګاښ ۲۶مه *انقلاب* و، او نه د غويي اوومه.

ان د اوکتوبر انقلاب هم انقلاب نه و، بلکې د بلشويکانو بغاوت و چې د واک دې غصب ته يې د انقلاب نوم ورکړ. نړۍ يوازې د فرانسې انقلاب او د اېران د آية الله روح الله خميني انقلاب *انقلاب* بولي، چې د ۱۳۵۸ کال د سلواغې په ۲۲مه وشو. کله کله کورني شورشونه هم وي، چې البته له انقلاب سره توپير لري، مثلاً د سقاو د زوی حبيب الله نه انقلاب و او نه کودتا بلکې يو کورنی شورش و. په دې عصري نړۍ کې د ډموکراسۍ د اصولو په چوکاټ کې د ولس غوښتنو ته د اعتراضونو، نيوکو او مبارزې لارې پرانيستې دي، مېډيا پکې فعاله وي، واک غوښتونکي پلويان پيدا کوي او د ټاکنو له لارې ځانونه واک ته رسوي. مخالفه ډله يې *اپوزېسيون* بلل کېږي، چې قانوني مشروعيت لری او په دې ډول د شورش مخه ډب کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیلامه

«انقلاب خپل بچیان خوري» لپنن

د هېواد د تاریخ یوه ترخه څنډه دا وروستۍ پینځه لسیزې دي، چې پکې زمور هېواد له سیاسي غوښل سره مخ شو، چې پر هر څه سیاست، کلتور او معارف یې اغېزه وکړه؛ هېواد مو د جګړې په ډګر بدل شو او د سیاسي سیالیو میدان او د یو بل په وړاندې د بریدونو مرکز وګرځېد. ملي یووالی تخریب شو، نیابتي جګړو زور واخیست. ترهګرو دلته ځالې جوړې کړې، القاعده او داعش دلته وده وکړه. خپل مو (طالب) هم رانه پردي شول؛ غواړي چې *تور، سور او زرغون* بیرغ مو کله په *سره* کله په *سپین* او کله په *تور* واړوي.

په دې څو لیکو کې چې د ګرانو لوستونکو مخ ته پرتې دي، د کودتاګرانو (یا د دوی په اصطلاح انقلابیانو) پر قربانیو، چې ځینې کسان که په حق وو یا ناحق خو قربانیان بلل شوي دي، مې لیکنه کړې ده. په کومو قربانیو کې چې ولس وځپل شو، په ملیونونو شهیدان، په میلیونونو معیوبان او په میلیونونو مهاجرت او تېښتې ته اړ شول. دلته یوازې د هغو انقلابیانو (د دوی په اصطلاح) یادونه کوم چې د انقلاب لپاره قرباني او یا د انقلاب د مخالفت په تور ټکول شوي دي، یا وژل شوي یا د خپل انقلاب قرباني شوي دي؛ دلته د لپنن هغه خبره صدق کوي چې ویل به یې: «**انقلاب خپل بچیان خوري!**»

د هېواد په دې وروستیو کې د تاریخ په اړه په کور د ننه لیکوالو او هم د بهرنیانو له خوا ډېرې لیکنې او کتابونه خپاره شوي دي، د بهرنیانو لیکنې د ترجیع وړ دي اما د داخلیانو په لیکنو کې د حقیقت او واقعیت رعایت لږ لیدل کېږي.

د بهرنیانو لیکنې له زړه‌سوي ډکې او پر واقعیت ولاړې دي لکه د جنرال الکساندر مایروف کتاب «په افغانستان کې رښتیا څه تېرېدل؟» یا د جنرال بوریس ګرومو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب (سرې لښکرې)، «*د افغان مېرانه او غمیزه*»، د مېتروخین «ک.ج.ب در افغانستان»، اما د افغانو لیکوالو لیکنې د جنرال نبي عظیمي «اردو و سیاست»، یا د دستګیر پنجشیري «ظهور و زوال حزب دموکراتیک خلق»، د صالح محمد زېرې «د نیمې پېړۍ پېښې»، د محتاط عبدالحمید او جنرال قادر «خاطرات سیاسي»، د وکیل «از سلطنت مطلقه الی سقوط جمهوریت دموکراتیک»، د غوربندي «د افغانستان د خلکو دموکراتیک ګوند تاریخ ته یوه کتنه»، د فقیر ودان «خدشه های سرخ» د ډاکتر حسن شرق «کرباس پوشان برهنه‌پا» او نور بې‌پرې نه دي.

د پېښو لیکنه تاریخ دی، تاریخ ته رنګ ورکول او یا یې رنګ اړول، له تاریخ سره جفا ده؛ مثلاً جاسوس ته «یادِ جاودان» وایي او وژونکي ته «شهید»، خو لمر په دوو ګوتو نه پټېږي، د کتاب په راتلونکو پاڼو کې به راشي.

هر څوک د خپل ذهنیت او فکر د اظهار حق لري اما حقیقت او واقعیت باید سره کړښه ومنل شي. انقلابیان د اېډیولوژۍ تر اغېزې لاندې راغلي وو او دا هېواد همدغو پردیو اېډیولوژیو خراب کړ، چې د ملي او اسلامي ارزښتونو مخالفې وې. دوی د هېواد اصلي وارثان د «اشرار» په نامه یاد کړل، مګر د یرغلګرو دوستانو او جاسوسانو بیا د وطن‌پرستانو یا انقلابیانو لقب ترلاسه کړ.

خلقیانو او کورنیو کمونېستانو به کلیشه‌یي جملې کتارولې، لکه: لېنن کبیر، انقلاب اکتوبر، مارکس، طبقه ګارګر، طبقه روشنفکران او نیروهای مترقي او دموکراتیک، مبارزه طبقاتي، کاریګران جهان متحد شوید!، خلق‌های مبارز، قوت های ارتجاعي، ایدیولوژي دوران‌ساز مارکسېزم و لېننېزم، فیوډالېزم، امپریالېزم، «کور، کالي، ډوډۍ» او نور.

دغسې نورې جملې د عبدالوکیل په کتاب «از پادشاهي مطلقه الی سقوط جمهوریت دموکراتیک افغانستان»، د دستګیر پنجشېري په «ظهور و زوال حزب دموکراتیک خلق»، د صالح محمد زېري په «نیمه پېړۍ خاطرې»، د سلطان علي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتمند په «خاطرات و رویدادهای سیاسي»، د عبدالقدوس غوربندي په «د افغانستان خلکو دموکراتیک ګوند تاریخ ته یوه کتنه» لیکنو او بیانیو کې راغلې دي، تکرارېدې، هر ملګري به په «هورا» ستونی څېړې کړ.

بلې ډلې به د «الله اکبر» چیغې وهلې: لا شرقي، لا غربي - اسلامي، اسلامي. مګر یوه هم دا ونه‌ویل چې **لاشرقي، لا غربي – افغاني-افغاني!**

د لېنینیانو بیرغ سور او د اسلامیانو زرغون و. خلقیانو انټرناسیونالېستي تاییداوه، او د مجاهدینو دا شعار چې «**اسلام سرحد نه لري!**». ملي ارزښتونه د دواړو خواوو له خوا رد او محکوم وو، یوې خوا به ویل ***کارېګران جهان متحد شوید!***، بلې خوا به ویل ***مستضعفان با هم یکي است***، چې عین معنا لري.

خپلواکي چې د وینو په بدل کې په لاس راوړل شوې وه، څنګه د یوې ډلې له خوا یرغمل شوه او تر پوښتنې لاندې راوستل شوه، بلې ډلې د هېواد فرهنګي میراث (د بودا مجسمه) د پردیو په مدیریت په توپ والوزاوه. خلقیانو انقلابي محکمې او طالبانو صحرایي محکمې دود کړې.

انقلابي او صحرایي محکمې دود شوې، یوې ډلې د فرهنګي او اقتصادي تاسیساتو په ورانولو لاس پورې کړ، ځینو افغانانو د خپل وطن په خرابیو کې د پردیو په هدایت لوی لاس درلود. افغانانو پر افغانانو تر روس او امریکا ډېر ظلمونه وکړل. د طالب پر جنګي اسیرانو باندې د *ګلم جم* له خوا د ټولو بشري او نړیوالو کنوانسیونونو خلاف ظلم وشو، او دا جنګي اسیران خو د طالب د کېبل په زور جګړې ته سوق شوي وو، او دا د ناروا یوه نمونه ده (د مرګ کاروان، د BBC فلم، د رحمت آریا ژباړه، د بېنوا کتابتون ۲۰مه ګڼه.)

د ګلم جم حاجي عبدالرشید دوستم چې له حاجي احمد اېشچي سره کومه کړنه وکړه، په نړۍ کې بې‌مخینې ده، بیا هم د اشرف غني ولسمشر له خوا د مارشال په رتبه ونازول شو. دوستم په خپل وخت کې د مرکزي کمېټې غړی او یو سرسپرده

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابي و، چې د جبهې پرمختګ به يې په اجاره اخيست.
کوم جنايات چې ملګري اسدالله سروري او رفيق داکټر نجيب وکړل، د چنګېز او هلاکو مخ يې سپين کړ. طالبان دا اوس هم شېخ فاني او زېرِ سِن صحرايي محاکمېږي. اوس هم بې‌عدالتي په لوړه پيمانه روانه ده، د حامدکرزي د ميدان افسر خادم مل په خپل کور کې بې له مقاومته د کورنۍ په مخ کې اعدام شو او همدا ډول په جلال‌آباد کې څلور ورونه په خپل بستر کې بې له مقاومته د ملي امنيت د ۰۱ کومنډو قطعې له خوا بې له محاکمې اعدام شول. چا پوښتنه ونه کړه. يوازې د ملي امنيت د رئيس معصوم ستانکزي استعفا بسنده نه ده، بلکې د دې جنايت تحقيق بايد وشي.
د جنرال مايروف، جنرال ګروموف او د افغان مېړانې او غميزې د کتابونو په لوستلو سره سړی د دوی ترحم او زړه‌سوی درکوي چې دا يرغل يې اشتباه بللی؟ او داکټر نجيب به زېرِ سن په اعدام محکوم کړي وساتل چې ۱۸ کلن به شول او بيا به يې مجازات پرې تنفيذ کړ (کرباس پوشان برهنه‌پا).
ملګرو او رفيقانو هم د انقلاب د بقا لپاره تلفات ومنل، هم يې وژنې وکړې او هم ووژل شول. څوک چې ژوندي پاتې شول او د پلچرخي ترخې خاطرې ورسره دي، لکه کشتمند، صالح محمد زېري، لايق، بارق شفيعي، غوربندي، جنرال قادر، جنرال رفيع، د خپلو ګوندي ملګرو له خوا هر ناانسانيت تجربه کړ، شکنجې، بې‌خوبۍ، وهل او ټکول، برقي شوکونه، توهين، تحقير، تهمت، جنسي تېري، د رفيع او کشتمند د اعدام تر سرحده، د تشنابو ستونزې، د خوب لپاره د ځای کمبود او تنګوالی، غيابي محاکمې، غيرعادلانه پرېکړې، اعدامونه، او نور او نور تجربه کړل. شکايتونه ليکي او بيانيې ورکړي، او د حقوق بشر غوښتنه کوي، کله چې دا ښاغلي د نورو په برکت او لطف او مهربانۍ له مرګه بچ او آزاد شول، په رژيم کې بيا واک ته ورسېدل، کشتمند لومړی وزير، رفيع د ولسمشر مرستيال، زېرى او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوربندی همدا ډول. دوی د نظام په عدلي سیستم او د زندان په سمون کې هېڅ ګام پورته نه کړ، بشري حقونه او بشریت یې هېر کړ.

چې وایي:« چیزی که به خود روا نداري، به دیګران هم روا مدار.» د (اګسا) د قصاب‌خانې مشر اسدالله سروري بیا هم په کابینه کې د کشتمند څنګ ته ځای ونیو. تر دې شعار لاندې چې: «تاریخ شا ته نه ځي!» مګر په نشو مست و.

کارګره طبقه هم هېره شوه، «کور، کالي، ډوډۍ» هم نور نو چا نه یادول. ادبیات هم وګرځېدل، یوازې د انقلابِ برګشت ناپذیر چیغې پورته شوې، د لېنینزم، او امپریالېزم او رهبرِ توانا، ستارهٔ شرق، اموزګار نورمحمدتره‌کي په شعارونو دېوالونه، ځانګې او بازارونه لړلي وو.

اجتماعي عدالت یوه پلمه وه، رفیق کشتمند د کوچیانو په مقابل کې عقدې اړ ایست چې ګوند ته وروښوېږي، که څه هم په اخر کې یې وویل: (**من هزاه موباشم او هزاره بودم!**) او د ده اوښی محمدطاهر بدخشی هم د ګوند د موسسانو له ډلې څخه و چې له ګونده وګرځېد. د فېدرېشن په هیله اخېر (ستمی) شو.

ځای لري چې یو څو ټکي نور هم ورزیات کړم: فرانسه په اروپا کې د کلتور په لحاظ ځانګړي خصوصیات او دودونه لري، چې د فرانسې نوم یې ورسره پیوندوي، لکه فرانسوی مودِ، فرانسوی ږیره (مادم لوفرانسي) یا فرانسوي عشق او جنسي اړیکې او همجنسګرایي، چې په هغه وخت کې په نورو هېوادونو کې لا جرم بلل کېده. کله چې د مهاجرت سېلاب راغی، زما هموطن د خپل اخلاقي مرض په خاطر فرانسه انتخاب کړه، ځان یې همجنسګرا معرفي کړ او د دې مرض په خاطر یې خپل ژوند په خطر کې باله؛ ځکه چې افغانستان یو اسلامي هېواد دی او په فرانسه کې پر همجنسګرایی بندیز نشته. دی د محمدطاهر بدخشي د مکتب پیرو دی، د فدرېشن تر نامه لاندې د ملي یووالي ضد دی، کله چې له بدخشانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسي جرګې ته کاندید شو، د خپل ولایت ولس ورته د «نه» ځواب ورکړ، بالآخره يې ولسمشرۍ ته ځان کاندید کړ. چا په کلي کې نه پرېښود، ده ویل چې آس مې د ملک کره ودروه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اکتوبر ۱۷مه

روسیه زمور په ګاونډ کې پرته وه، د اکتوبر له انقلاب سره د منځنۍ آسیا هېوادونو په اشغال سره نوره هم رانږدې شوه. خواسته او ناخواسته کلتور، سیاسي او اقتصادي اغېزه يې محسوسه وه. روسانو هم افغانستان په خپل سیاسي حریم کې شمېره. کله چې د سړې جګړې په دوران کې د ناټو د پکټ په څنګ کې د شوروي د نفوذ په مخنیوي کې په خاصه د بغداد پکټ هم جوړ شو، اېران، عراق، ترکیې او پاکستان پکې ګډون درلود. چې دا پکټ وروسته د «سېنټو» په نامه ونومول شو. افغانستان خپله بېطرفي ساتله، د پښتونستان د موضوع او ستونزې په خاطر او د پاکستان د ګډون له کبله يې په دې پکټ کې ګډون ونه‌غوښت. هېواد نور شوروي ته له سیاسي لحاظه ورنیژدې شو. په دې ډول د شوروي تر سیاسي نفوذ لاندې راغی. د سېنټو پکټ کې د برتانیې او امریکا دواړو تر همفکرۍ لاندې و.

د ډیورنډ کرښې د هېواد ستونزې نه یوازې زیاتې کړې بلکې زمور یوه لویه برخه خاوره يې راجدا کړې وه، بلکې د پښتنو لوی قوم يې هم نیم ووېشه. روسیې به هغه وخت د پښتنو د دواړو خواوو (لر او بر) په ظاهره د یووالي دا ارمان کاوه، د دې حق پلوي او سیاسي حمایه يې کوله او د ډیورنډ منحوسه کرښه د حقوقي، بشري، تاریخي، کلتوري او طبیعت له مخې د منلو وړ نه بلله. ولې چې کرښه یوازې د تهدید او فشار له مخې يې ممکن د یوه لنډمهال لپاره پر عبدالرحمن خان لاسلیک کړه. اوبه په ډانګ نه ببلېږي. یوه ورځ به بیا سره یو شي. د پنجاب مخ به تور شي.

شمالي او جنوبي وېتنام سره یو شو. شرقي او غربي آلمان سره یو شو. شمالي او جنوبي یمن سره یو شو. داسې ورځ به راشي چې زمور د هېواد بېله شوې ټوټه به

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېرته پيوند او وصل شي. اصل مطلب ته راګرځم.
په ۱۹۱۷ کال د اکتوبر په ۱۷ مه زمونږ د ګاونډۍ روسيې په پراخه ځمکه کې يو لوی بدلون راغی چې دوی (د اکتوبر انقلاب) وباله، او (د شوروي جمهوريتونو اتحاد) يې جوړ کړ، خواسته او ناخواسته يې زمونږ پر اقتصاد، کلتور، سياست او امنيت اغېزه درلوده. له دې کبله د انقلاب ويروس افغانستان ته هم راورسېد.
دا مهال روسيه په فقر او بېچارګۍ، بېکارۍ کې ده او د تزار نيکولای حکمراني ده، داد او بېداد کوي، خلک پاڅون ته اړ شول، ټاکنې وشوې، يو ډېری منځته راغی، چې په «بلشويکانو» يې شهرت وموند. نيکولای تزار د ولاديمير ايوېچ لېنن ورور، چې د نظام مخالفت يې کاوه، ووژاه. لېنن آلمان ته وتښتېد. د آلمان د جاسوس په نامه پېژندل کېده. د هلمن کارادانکوس د کتاب «برادر بزرګ»، ۱۶مخ، چې «ژاله عالي جابي» ژباړلی دی.
که څه هم بلشويکانو اکثريت لاسته راوړی و، لېنن تر هغه زړه نشو کولای چې خپل هېواد ته د ننه شي، چې آلمان په زور اورګاډي ته ورټېله او روسيې ته ولېږه، چې د مخالفينو مل او وروسته يې د ټولو په سر کې قرار ونيو او د مارکسېزم فلسفه يې طرحه کړه او بېکاران، لنډغر، محرومه طبقه يې پر ځان راټوله کړه. د تزار پر کورنۍ باندې يې د پخوانۍ عقدې پر بنا برېد وکړ، هغه يې د نر، ښځو او ماشونو سره ووژل او دې اقدام ته يې د *اکتوبر انقلاب* نوم ورکړ. کاريګري نظام او پرولېتاريا دېکتاتوري د سوسيالېست ګوند په نامه، ګوند جوړ کړ. چې وروسته هم پر ۲۹۰ميليونو نفوس يوازې د ۱۱ميليونو ګوندیانو له خوا حکمراني کېدله.
هر ډول اخلاقي، بشري، قانوني، ديني ارزښتونو ته يې شا کړه، پارلمان، قضا او حکومتي اداره ټول د ګوند په لاس کې وو. ګوند حق او هم عدالت د ټولنې د ګټو په نامه شخصي او فردي ټول حقوق بې ارزښته وبلل، اما دې نظام هم هغه د تزارانو له وخته د حرص او پراختيا هغه شوم ارمان وساته. د ۱۵ مختلفو قومونو لکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاجک، ازبک، ترکمن، قزاق، اوکراینې، آذربایجاني، ارمنستاني، لټوانیایي، ستونیایي، سپینې روسیې، ګرجستانیانو او نورو ځمکې یې د تش په نامه جمهوریتونو په نامه مصنوعي او په جبر او اکراه «د شوروي جمهوریتونو اتحاد» په نامه په روسیه کې مدغمې او ګډې کړې.

د جمهوریتونو پر کلتور او دین ټولو سترګې پټې کړې، مارکسېزم هم کرار کرار په لېنېزم بدل شو، چې په ځرګند ډول یوه فاشېستي اېډیا ده؛ په هر جمهوریت کې یې خپل روزلي ګوډاګیان نصب کړي، په ځنګ کې یې د مرکزي جاسوسې ادارې چیکا چې وروسته KGB ونومول شوه، ډېره فعاله او لوی واک یې په لاس کې ونیو.

لېنن واجب الاحترام شو او ټول قومونه تر یوه سور توغ (سور، ځټک او لور لاندې) راوستل شول. دولتي او رسمي ژبه روسي ومنل شوه. خبرې یوازې د مځکې د سر د جنت وې. د پراختیا حرص او تودو اوبو ارمان پر ځای پاتې شو، چې خلیج ته ورنږدې شي. په ۱۹۲۲ کال کې لېنن مړ شو، جسد یې مومیایي شو او په کرېملېن مانۍ کې وساتل شو چې د نړۍ د ګرځندویانو په زیارتګاه بدل شو.

د ده پر ځای جوزف ستالین راغی، چې تر ۱۹۵۳ پورې په واک کې پاتې شو، چې د تاریخ په شهادت د بشر په تاریخ کې په جنایتونو کې لومړی مقام لري.

د اکتوبر انقلاب یوه دوکه وه. لېنن د خپلو وطنوالو اختناق، نیولو، وژلو، بندیز، شاقه زندانونو ته دوام ورکړ او دا د اکتوبر د انقلاب ثمره وه.

کله چې په نولسمه او شلمه پېړۍ کې امپریالېزم او استعمار زور واخیست، لوېدیځ هېوادونه په تېره اسپانیا، فرانسه، برتانیه هر یو لاس په کار شول په آسیا او افریقا کې یې د مستعمرې په نیت مځکې لاندې کړې او خپله ژبه او فرهنګ یې پرې وغوړاوه، اېټالیا، هالېنډ، بلجیم، ډېنمارک او نور واړه هېوادونه هم یو څه لاس ته ورغلل، روسیه یا د شوروي جمهوریتونو اتحاد لاس تر زنې او محروم پاتې و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پراختيا مخه يې ډب وه، کله چې دويمه نړيواله جګړه ونښته، شوروي لومړی د نازي آلمان اډولف هټلر سره د دوستۍ قرارداد درلود، هغه هم ځای ونه نيو. د هټلر تر برید لاندې راغی، له دې کبله چې اردو او ولس له ستالين څخه سم زړه نه درلود، مقاومت يې ونه کړ، نازيانو پېټرس بورګ (لېنن ګراد) ونيو، مسکو ته هم ورنيژدې شول، درانه تلفات واوښتل، ګورباچوف دا تلفات کوم وخت ۲۶ميليونه وويل. متحدين (برتانيه، فرانسه او امريکا) د شوروي اتحاد ملګري شول، آلمانيان له شوروي څخه عقب‌نشينۍ ته اړ شول. د ختيځې اروپا په مځکو لکه پولېنډ، چکسلواکيا، بلغاريا، رومانيا، هنګري کې يې د نازيانو په پوځيانو پسې تعقيب کړل، دا مځکې له نازيانو څخه شوروي اشغال کړې، چې ان تر برلين پورې ورسېدل او د آلمان يوه برخه يې د شرقي آلمان په نامه هم تر خپل تصرف لاندې کړه.

په ۱۹۴۵کې د آلمان له ماتې سره سم متحدينو يو پوځي پکټ د (ناټو) په نامه او شورويانو په مقابل کې د (وارسا) د پکټ په نامه جوړ کړ. چې دا پکټ غړوندی و چې د هېوادونو په غاړه کې ولوېد. دا د لېنن امتيان شول او د هغه احترام پرې واجب و او دا هرڅه يې د اکتوبر د انقلاب تر سيوري لاندې راوايستل. د دوی سياسي خپلواکي سلب او د مطلقې مستعمرې بڼې يې درلوده، استعماري ګټې يې تړې پورته کولې. د روسيې هر څه لکه انقلاب، لېننېزم، سرې لښکرې او وارسا پکټ واجب الاحترام وو.

روسانو د اکتوبر تش په نامه انقلاب د سوسيالېزم د اېډيولوژۍ د تطبيق په نيت د شوروي استعمار ته لار هواره کړه، چې پر درو ستنو (سوسيالېست ګوند، سور لښکر او KGB) ولاړ و:

۱ - د ګوند هرڅه په لاس کې وو. ګوند مهم و. ولس د ګوند په خدمت کې و، نه ګوند د ولس په خدمت کې. ګوند ته ننوتل هم خاص شرايط لرل. څه کم ۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

میلیونو ګوندیانو د شوروي پر ۲۹۰ میلیونه نفوس باندې حکم چلاوه. د ګوند تصمیم قانون و او حکم د محکمې د پرېکړې په شان و. اعتراض ځای نه درلود.

۲ - سړې لښکرې هغه اردو وه چې له نازیانو سره جنګېدلې وه. که څه هم سمې لاسته‌راوړنې یې په‌خپله نه درلودې، د نازیانو ماتې نور عوامل درلودل. شورویانو په ځان پسې هوایي ویاړونه ونښلول. لکه په افغانستان کې یې چې همت معلوم شو چې کوم بری یې ترلاسه نه کړ، په قاچاق او چور اخته وو، ډېر یې معتاد خپل هېواد ته ستانه شول. د «پټې توبې» کتاب په دې اړه ډېر موارد راوړي دي. تجهیزات یې کمبود او سم په نس ماړه نه دي.

۳ - KGB په ګوند او په دولت کې تر ټولو مهمه اداره ده. هرڅه واک او امتیاز یې په لاس کې دی، په حقیقت کې KGB دولت دی. یا په بله معنا دولت په دولت کې دی، البته هره دېکتاتوره اداره د خپل مرام د تطبیق او مخالفینو د منځه‌وړلو لپاره داسې یوې اداړې ته اړه لري.

روسانو د خپلو امپریالېستي ارمانونو لپاره په کور دننه (د شوروي جمهوریتونو اتحاد) او په بهر کې سوسیالېست پکټ یا (وارسا) پوځي پکټ جوړ کړ.

دا یې په ټولو ومنله چې لېنن‌پرستي لومړی شرط او مهم شرط دی، لېنن واجب الاحترام دی. مارکسېزم په لېننېزم فاشېستي اېډیا کې مدغمه شوه او د اکتوبر انقلاب یې د یوه واقعیت په توګه ومانه. په دې لار کې کار هم وشو او د مغزشویی پروژې تطبیق شوې. له دې دوو اصولو سره مخالفت د سوسیالېزم او کاریګري رژیم سره مخالفت دی. البته د سوسیالېزم په لار کې ډېره دولتي بودیجه او د بېچاره کاریګرانو سرمایه د دې خودخواهۍ لپاره له کیوبا نیولې تر چین او شمالي کوریا پورې مصرفېدله، په افغانستان کې هم د دوی پر مرستې باندې سترګې ډکېږي او د هېواد په عمراني پروژو کې یې د امریکا غوندې پوره برخه واخیسته، د بګرام او شیندنډ هوایي پوځي میدانونه، د نغلو او درونتې بندونه، د سالنګ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کندهار-تورغونډی شاه راه کې او نورو کې. البته امریکا د کابل-کندهار لویه لاره، د کابل او کندهار هوایي میدانونه، د کجکي بند او د هلمند او ارغنداب کرنیزو پروژو مرستې د یادولو دي.

شوریانو په مرکو کې ښې جملې کارولې، په دیپلوماتیکو جملاتو کې یې هم خاص مهارت درلود، چې د هېواد (افغانستان) مشرانو وربانديې باور وکړ. لکه دا به یې ویل چې «**دوه دوست هېوادونه له دوو مختلفو رژیمونو سره بیا هم دوستان دي.**» په ۱۳۳۹ کال کې زه (لیکوال) په خپله په دوه متری کې د لومړي وزیر سردار محمدداود خان او خروشچوف مرکې ته د چهلستون د مانۍ په دهلیز کې ځیر وم، چې خروشچوف وویل: **زمونږ دواړو دوستي داسې روښانه ده لکه د افغانستان آسمان او داسې ټینګه ده لکه د هندوکش غر!** اما د دې شا ته شوم هدفونه وو. د سردار داودخان به پرې باور شو.

کومې پوځي مرستې چې راولېږل شوې، پوځي ماهران د سلاکارانو په توګه هم ورسره وارد شول، چې یو لوی شمېر به د KGB او GRU مامورین پکې وو او د پوځي زده‌کړو لپاره افغان پوځیان هلته جذب، استخدام او وروزل شول، چې وروستۍ کودتاوې د همدې کسانو په مټ ترسره شوې او په پوځي برخه کې د شوروي پوځي جاسوسې ادارې GRU او KGB فعاله ونډه درلوده؛ چې واستیلي مېتروخین د KGB پخواني مامور چې لندن ته پناه یوړه په خپل کتاب (KGB در افغانستان) کې ډېر مهم اسناد افشا کړي دي دا کتاب ښاغلي احمدضیاء رهگذر ژباړلی دی.

وایي: سیاست کې نه دایمي دوست شته او نه دایمي دښمن. شورویانو له سردارمحمد داود خان، امین، کارمل او آن له ډاکتر نجیب الله سره هم خیانت وکړ، خو دوی به د شوروي په دوستي ویاړل. مگر د قطبي خرس په دوستۍ باور کول، اشتباه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

به بهر کې د شوروي سوسیالېستي رژیم مخالفین هم ډېر وو او له دې امپریالېستي برنامو څخه هېوادونه په تنګ شوي وو، چین، اسپانیا او یوګوسلاویا که څه هم کمونېستي نظام منلی و، مګر د شوروي په اهدافو پوه وو. په کور دننه د شوروي (روسیې) مظلوم او بېچاره ولس هم په کړاو کې ژوند کاوه. د بدلون او سمون په نیت په ۱۹۵۷ کې لومړي وزیر نیکیتا خروشچوف طرحه وړاندې کړه او ستالین یې پس له مرګه محکوم کړ. په شلمه عمومي کنګره کې یې د ستالین جنایات افشا کړل، درې ځله یې په خپله هم وژړل. که څه هم له غونډې څخه خبریالان ایستل شوي وو، بیا یې هم بهر ته درز وکړ، د ختیځې اروپا ډېر سیاسیون چې سوسیالېزم ته متعهد وو، وګرځېدل.

په ۱۹۶۴ کې لېونډ برژنیف پر خروشچوف برید وکړ. دا هم اوږده دوره وه، نور زاړه کمونېستان په یو بل پسې راغلل او ولاړل چې وروسته په ۱۹۸۵ کال کې له اندروېیوف نه وروسته میخایل ګورباچوف د شوروي (۷) ولسمشر واک ته ورسېد، د زړو دېکتاتورانو دوران پایته ورسېد، ده هم د بهرنیو چارو وزارت کې نوې څېره خپل نیژدې او هم فکره *شیوارد نادزې* له ځان سره کړ. د سمون او بدلون په فکر کې شو. ده هغه نامتو طرحه (پرسترویکا) د یوه کتاب په ډول راوایسته. د کمونېستي محافظه کارانو له خوا له مخالفت سره مخ شو. سخت‌دریځو جدي موقف ونیو. د ۱۹۹۱کال د اګسټ په میاشت کې پرې کودتا وشوه او دی د کودتاچیانو له خوا د ده د رخصتۍ په ځای کې تر نظارت لاندې شو. څه ټانکونه کوڅو او سړکونو ته راووتل. *بوریس یلسین* پخوانی کمونېست چې هم له کمونېزم او سوسیالېزم ګرځېدلی او څه مهال وړاندې یې *پولیت بیرو* ته هم استعفا ورکړې وه، رامخته شو. د هغو کسانو تر شا ودرېد چې د ټانکونو مخه یې په تخټو او لرګیو ډب کړې وه او ځینې کسان پر سړک د ټانک مخ ته پرېوتل. د کودتاچیانو له فشار سره هم ګورباچوف استعفا ته حاضر نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یلسین د ټانګ سر ته پورته شو او بیانیه یې ورکړه او پر پوځ یې غږ وکړ، چې «له خپل ډسپلین سره په قشله کې پاتې شئ!» پوځیانو ومنله او کودتا ناکامه شوه. دا انقلاب و او د ولس پاڅون څرګنده کړه چې د اکتوبر انقلاب غلط و. افغاني لېنېسټان خپه وو او پر ګورباچوف یې نفرین وایه.

د ۱۹۹۱ د ډېسمبر په ۲۵مه ۱۵ جمهوریتونو خپلواکي لاسته راوړه له روسیې څخه خپلواک شول، د روسیې نوم بیا ژوندی شو، د سره شوروي سور بیرغ راکوز شو، پر ځای یې د روسیې ملي بیرغ (سپین، آبي، سور) په رپېدو شو.

د لوی لېنن جسد د کرېملېن له مانۍ وایستل شو، تر بحث لاندې و، چې څه به وکړي، د ستالین قبر خو له پخوا لرې شوی و. د لېنن مجسمې ونړېدې. لېننګراد بېرته پېټرس‌بورګ شو. په ختیځ آلمان کې کوم ښار چې د «مارکس» په نامه و، هغه هم بېرته شو، مارکسېزم او لېنېزم تاریخ ته وسپارل شول او له دې طاعونه نړۍ په امان شوه. د مځکې د سر جنت واقعیت ونه‌موند، سړه جګړه ختمه شوه، د «وارسا» پکټ منحل شو، د برلین دېوال ونړېد، د ولسونو ارمانونه د ډموکراسۍ په لار کې پوره شول، د شوروي کړاونه ۶۹ کاله وروسته ختم شول.

یلسین منتخب ولسمشر شو او په نړۍ کې یې د مارتین لوترکېنګ غوندې یو ستر بدلون راوست. ګورباچوف د نوبل په جایزه تقدیر شو. د تزار نیکولای کورنۍ چې د اکتوبر په انقلاب کې وژل شوې وه، په دولتي مراسمو خاورو ته وسپارل شوه.

لکه سردار محمد داود خان او کورنۍ یې چې په ډېره بېرحمۍ د غویي د کودتاچیانو له خوا شهیدان شوي وو، څو کاله وروست همدا ډول د ولسمشر حامدکرزي له خوا له خاورو نه راوایستل شوه او په اسلامي او دولتي مراسمو سره یې د دارالامان په غونډۍ کې په عزت خاورو ته وسپارله.

کارل مارکس یهودی عقده‌من چې لوړې زده‌کړې یې هم نه وې کړې، په ۱۹۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کې د شوروي د مرکزي کمېټې له خوا افتخاري دکتورا ورکړل شوه. له آلمانه تښتېدلی و او په برتانیه کې يې ژوند کاوه. نور هېر شو، تیوري يې غلطه او باطله راووتله، چې نه عملي وه او نه علمي. مگر افغان مارکسېستان اوس لا هم د مارکس پر (...؟) شخوند وهي. البته نړۍ هم د افغان ولس مقاومت او د مجاهد قرباني او مېړانه د دې مافیايي رژیم په ختمولو کې اغېزناکه بولي. ځینې وايي چې د غويي انقلاب اشتباه و، مگر اصلي اشتباه د اکتوبر انقلاب و.

د دې کتاب په ډېرو ځایونو کې د *شوروي جمهوریتونو اتحاد* پر ځای د *روسیې* نوم په شعوري ډول کارول شوی دی. ځکه چې «اتحاد شوروي» نوم حقیقت نه درلود، هر څه چې وو، روسیه وه. دا نور قومونه یوازې په نامه او محکوم وو. کله چې وخت راغی، هر یوه خپله لار ونیوله، نه شوروي پاتې شو او نه اتحاد.

نور نه د اکتوبر تجلیل کېږي او نه د چنگاښ او غويي، یوازې د مړو تجلیل کېږي، کله د نجیب کله د مارتوف په نامه سره څو ځپل شوي لېنېستان سره راټول شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«نه کمونېست نه چیکېست دی!» لېنن

KGB په نړۍ کې د جاسوسۍ یوه غښتلې اداره ده چې فعالیتونه یې نړیوال شهرت لري، رژیمونه راولاړوي او رژیمونه پرځوي. زمونږ د هېواد په وروستیو بدلونو کې یې مهم نقش درلود.

د دې اداري موازي اداره GRU هم دا ډول فعاله اداره ده، چې په پوځي برخه کې دنده لري. کله کله د دوی دا اداري له یوې بلې سره په سیالۍ کې دي. د افغانستان په کودتاو کې GRU هم فعاله وه او په کودتاو کې یې لوی لاس درلود. د ظاهر طنین د کتاب (افغانستان در قرن ۲۰) په حواله، صبورالله سیاسنګ په «د پسرلي سباوون او د ګولیو باران» کتاب کې د افغان پېژندونکي امریکایي ستېفک هرېسن له قوله راوړي دي چې د ۱۹۷۳ او ۱۹۷۸ کودتاوو کې KGB او GRU لوی لاس درلود او دا مطلب ستېفک هرېسن په خپل کتاب «پر افغانستان د شوروي د یرغل د پردې شا ته حقایق» کې راوړی دی، چې GRU لا پخوا یو پټ انقلابي سازمان جوړ کړی و.

«په افغانستان کې طوفان» د جنرال الېکساندر لیاخوفسکي کتاب د عزیزآریانفر ژباړه کې د جنرال قادر له خولې هم د یوه پټ پوځي سازمان د جوړېدو بیان راغلی دی. (د پسرلي سباوون او د ګولیو باران) کتاب هم چې د ښنوا وېښانې کتابتون په ۲۲ ګڼه کې راغلی دی، دې شوم فعالیت ته ګوته نیسي.

دوی په هر هېواد او هر نظام کې د راپورونو راټولو لپاره مهمه اداره لري. له دویمې نړیوالې جګړې نه راپه‌دېخوا د دې اداري اهمیت ډېر شوی دی. په دېکتاتوري هېوادونو کې د دولت لاس او پښه وي. دا اداره د نظام د ټینګښت لپاره کار کوي او د دولت او نظام دښمنان په ګوته کوي، د دېکتاتورانو د شخصي مخالفینو په له منځه‌وړلو کې هم پوره نقش لري. کړنې یې په خاص مهارت او

(c) ketabton.com: The Digital Library

امکاناتو سره مرموزې او محرمې وي. واک يې ډېر وي، مادي او نور امکانات يې هم په لاس کې وي. په هېوادونو کې چې د قانون حاکمیت پکې کمزوری وي، دا اداره هم د شخصي تسلط لپاره کارول کېږي. د دندې ساحه يې پراخه وي، د دې اداري د کنټرول او تفتیش لپاره بله اداره نه وي او نه چا ته جوابګویه وي.

دې ته د کمزوري وجدان لرونکي جذبېږي چې د پردي هېواد په ګټه او د خپل هېواد په زیان کار کوي. د GRU او KGB ځواک او قوي تشکیل د استخدام شوي پرسونل (جاسوسانو) او د هغو کسانو په دولتي او اجتماعي موقف پورې اړه لري. مثلاً که یو جنرال یا یو وزیر استخدام شوی وي، له یوه کاتب او یا یوه بریدمن سره توپیر لري. KGB هڅه کوي چې د خپلو استخدام شویو کسانو لپاره کار وکړي او زمینه ورته برابره کړي، چې لوړ او مهم مقام ته ورسېږي.

د مامورینو ټاکنه يې هم خاص دقیق شرایط لري. د شوروي د نظام ټول جنایات او بشر ضد اعمال د دوی مهارت، تکتیک او اعمال دي، د شوروي مظلوم ولس مستقیم یا غیرمستقیم د KGB تر رواني فشار لاندې دی؛ تعقیب، نیول، شکنجه، وژل، له کاره ایستل، تبعیدول د KGB کار دی. هرې خوا ته اوږده لاسونه لري او د لوړ اعتبار اداره ده. ستالین خپل ټول جنایات د همدې اداري له لارې عملي کړل. په بهر کې احوال راټولول، د مهمو کسانو پېژندل او د هغو سیاسي، اجتماعي او اقتصادي وضع تشخیصول او ثابتول، سبوتاژونه او غلط راپورونه خپرول [(داود خان د کې جي بي په لومو کې) په دې هکله یو کتاب خپور شوی دی چې د سردارمحمد داود خان د واکمنۍ په وخت کې له ځینو پېښو څخه پرده پورته کوي.]، ترورول، بالآخره خپل پلوي او ګوډاګي رژیمونه منځته راوړل، کودتاوې تنظیمول، مخالف رژیمونه تخریبول او د هغو په کورنیو چارو کې لاس وهل، جاسوسان استخدامول او روزل. په نړۍ کې د تر ټولو بدنامه او بشري ضد اعمالو پېژندل شوې اداره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاسوسي کول د ملي خيانت معادله ده. معمولاً هغه کسان جاسوسي ته تن ورکوي چې دا خصوصيات ولري:

١. کمزوری وجدان،
٢. د ټيټو اخلاقو خاوندان،
٣. له حکومت يا دولته ناراضه،
٤. د څوکۍ يا پيسو وړی،
٥. محرومه طبقه يا عقده‌من قشر،
٦. د اېډيولوژۍ او يا د پردي هېواد د اېډيولوژۍ پلويان. (ما له ډېرو خلقيانو په ويار اورېدلي دي چې کمونېست يم مګر KGB نه يم. دا طبقه د عقيدې پر بنا جاسوسۍ ته حاضرېږي او راپور نه ورکوي.) په لومړي سر کې ورته سخته وي، بيا ورته عادي شي.
٧. په جال کې راوستل يا تهديدول،
٨. مهم ولسي يا اجتماعي کسان چې د جاسوسې ادارې له خوا تشخيص شي، د هغو د شخصي اخلاقو د کمزورتيا مستندسازي کوي، چې د هغو په افشا کولو يې تهديدوي، نو هغه کسان د افشا په صورت کې د مقام له لاسه ورکولو، يا شهرت ته د زيان رسېدلو له ډاره جاسوسۍ ته حاضرېږي.

کوم کسان چې د مارکسېزم او لېنېزم د افکارو تر اغېزې لاندې دي او د دې اېډيولوژۍ پيروان دي. جاسوسي ته په اسانه ډول چمتو وو. ځينې د مقام په خاطر. مېتروخين يو لېست افشا کړی دی، ځينې پېژندل شوي او ځينې لانه دي پېژندل شوي، چې د کتاب په پای کې رانقل شوی دی.

لېنن کبير (د خلقيانو په اصطلاح) ويلي وو چې: سم لېنېست سم «چيکا» دی.

په هغو هېوادونو کې چې قانوني حاکميت پياوړی وي، لکه دولتي او نورې ادارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پارلمان په کنټرول کې وي او د دې اداري د کنټرول او سمون لپاره هم پارلماني کمېسیون لري، البته څه نسبتاً خاص او محرم.

د رضا شاه په وخت کې (ساواک) اداره په اېران کې د سلطنت د بقا لپاره سترګې، غوږ او هم لاس وه. د دې اداري واک په اضطراري حالتونو او یا د جګړې په وخت کې ډېر وي. اسرائیل له دې کبله چې د (Plo) فلسطین له جنیګالیو سره په جګړه کې دي، جاسوسه اداره (موساد) یې هم پراخ واک لري.

په امپریالېستي هېوادونو کې هم دا اداره فعاله او واکمنه وي. د امپریالېستي هېوادونو د اهدافو لپاره دا اداري فعاله وي، لکه KGB یا CIA، د اسرائیلو ځارګره اداره *موساد*، ساواک. د پاکستان ISI او د هند RAW اداره له دې کبله چې د کشمیر د مسألې سره لاس و ګرېوان دی، د افغان جهاد په هغه وخت کې اړین و، چې ISI اداره پیاوړې وي.

په ډموکراتو هېوادونو کې د دې اداري دنده څرګنده او ثابته وي. معمولاً د قانون او دولت د دښمنانو مخنیوی کوي او د پردیو جاسوسي عملیاتو د شنډولو دنده لري، مګر په پوځي او خودسره نظامونو کې یې د فعالیت ساحه زیاته وي او د دولت او ولس پر ټولو اړخونو، ژوند او شخصي کاروبار یې هم سیوری غوړولی وي، لکه KGB. هدف یې څرګند دی، د لېنېزم پراختیا او په دې ډول تر دې مفکورې لاندې خپل امپریالېستي او استعماري اهداف مخته وړل. دا پروژې معمولاً اوږدمهاله وي. لومړی دوستي پېښ کړي، مرستې کوي، ورپسې جذب او استخدام، بیا روزنه او د راپورونو راټولول، تر دې وروسته پروپاګند او تبلیغات خپرول، سبوتاژ، تروروونه، د خپلو اېجېنټانو په ګټه فعالیت کول، هغه حمایه کول او واک ته رسول، بالآخره په کور دننه لاسوهنه لاس پورې کوي. خپل اعتمادیان لوړ مقام ته رسوي، لکه په موږ کې یې هم یو خورد ضابط وزارت او سفارت ته لوړ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د CIAکار د خبرونو راټولول او له امریکا بهر د جاسوسي فعالیت لرل دي، او په کور دننه بیا FBI فعاله ده چې د قانون او دولت ساتنه یې پر غاړه ده. د شوروي په کور دننه او بهر کې د KGB دنده ده. په تشکیل کې یې رسمي او غیر رسمي ماموران (اېجېنټان) په لوړه پیمانه استخدام شوي.

KGB ان دولت ته د سیاسي استقامت لارښوونه کوي. د وخت د افغانو دولتونو هېڅ هم له شوروي څخه پټ نه وو، سیاسي تګلاره یې له هغه څرګنده وه او په غیرمنسلکو هېوادونو کې یې غړیتوب درلود چې د شوروي د تائید وړ و. په پوځي، اقتصادي او اداري برخو کې هرڅه مشاور ګفته په لاس کې وو، پوځیانو هلته مسلکي روزنه لیدلې وه. چې دا هم د KGB محصول و، ځینې پېژندل شوي د وخت لوړپوړي مامورینو له خوا د شوروي په ګټه جاسوسان تحمل کېدل. یعنې بې‌خبره یې بلل او یا یې نه غوښتل له شوروي سره په دې پلمه مناسبات خراب کړي.

کله چې واسیلي مېتروخین د KGB د آرشیف پخوانی مسؤول له شپږو بوجیو پټو اسنادو سره په ۱۹۹۳ کال لندن ته وتښتېد، هغه اسناد یې په څو کتابونو کې خپاره کړل، چې په نړۍ کې د ډېرو خلکو د تعجب وړ دي او خوښېږي یې، د هغو کتابونو په لړ کې یو «ک، ج، ب در افغانستان» دی، چې د KGB له ځینو کړنو څخه یې پرده پورته کړې ده، د شوروي شوم نیت او اعمال راښیي. په ۲۹۷-۳۰۳ مخونو کې یې په استخباراتي برخه کې د دې ادارې او په پوځي برخه کې د GRU جاسوسې ادارې د «۱۱۰» تنو استخدام شویو جاسوسانو نومونه خپاره کړي دي، او اصلي څېړې یې برملا کړې دي، چې دا رمزي او اېجېنټي نومونه دي، چې په جاسوسي ادارو کې کارول کېږي. ځینې یې مشهور او پېژندل شوي او ځینې یې تر اوسه پټ او ناپېژندلي پاتې دي. څرنګه چې مېتروخین په KGB کې مؤظف و نو د GRU جاسوسانو ته یې لاس نه رسېده، ځکه د یو شمېر نومونه پټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاتي دي.

پېژندل شوي کسان له پټو جاسوسي او رمزي اېجېنټ نومونو سره دا دي:

۱. *نور* وروسته *دیدوف* (نورمحمد تره‌کی) په ۱۹۵۱ کې استخدام شوی (ک، ج، ب در افغانستان، ۳۳مخ).
۲. *مرید* بیا *مارتوف* (ببرک کارمل) په ۱۹۵۷ کې استخدام شوی (همدا کتاب، ۳۴مخ).
۳. *شېر* (محمود بریالی) (همدا کتاب، ۲۹۸مخ).
٤. *پیروز* (جنرال رفیع) (همدا کتاب، ۲۹۷مخ).
۵. *کاظم* (حفیظ الله امین) (همدا کتاب، ۲۹۷مخ).
٦. *عثمان* (جنرال عبدالقادر) (همدا کتاب، ۲۹۷مخ).
۷. *فتح* (جنرال صمد اظهر) (همدا کتاب، ۲۹۷مخ).
۸. *پیرس* (شاه محمد دوست) (همدا کتاب، ۲۹۷مخ).
۹. *اکبر* (فیض محمد) (همدا کتاب، ۲۹۹مخ).
۱۰. *ریچارډ* (دستگیر پنجشېری) (همدا کتاب، ۲۹۹مخ).
۱۱. جنرال قادر د خپل کتاب «خاطرات سیاسي» په ۴۰۰مخ کې *غلام مجدد* (سلېمان لایق) د روسانو اصلي مهره بولي.
۱۲. د عبدالوکیل په هکله ببرک او نجیب دواړو په دې حقیقت ګومان درلود چې KGB استخدام کړی دی (ک،ج،ب در افغانستان، ۲۳۹مخ).
۱۳. مامد (سیدمحمد ګلابزوی) (ک،ج،ب در افغانستان، ۴۸مخ).

زه به هم د دې کسانو په هکله هغه د KGB له نومونو کار اخلم، کوم چې KGB ورکړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خپل د سترګو حال: کله چې به زندانیانو د پوښتنې لپاره د دوی په کوټو کې د لیدو لپاره ګرځېدم، په یوه کوټه کې به لس تر دوولسو تنو پورې ځای پر ځای شوي وو، له معمول سره سم به مې له هر یوه څخه د جرم او د قید تپوس کاوه، هغه کاکه او عیاري مجرم به خپل جرم په لوړ اواز قطاع الطریق او هغه بل به خپل جرم قتل ووایه.

مګر دوه تنه وو چې خپل جرم به یې نه وایه، سترګې به یې ټیټې واچولې، ملګرو به یې وویل چې: د ده جرم سیاسي دی، یعنې جاسوسي ده. او هغه د بل ملګري چې به یې جواب نه و ویلی: د هغه کورنی جرم دی، یعنې په فحشا تورن شوی دی. مطلب چې جاسوسي په جرمونو کې تر ټولو ټیټ جرم دی.

ډاکتر نجیب او اسدالله سروري په داسې مهم پوست کې وو چې که د روسانو سړي نه وي، ناممکنه ده. دواړه په ټولنه کې منفور دي چې نجیب په «ګاو» مشهور و او سروري د قصاب په نامه مشهور و، چې دواړه پر ډېرو وژنو تورن دي.

زه به هم په راتلونکو لیکو کې د دې انقلابیانو د KGB ورکړل شوي اېجېنټ نومونه کاروم.

د پام وړ ده چې ځینې کسان لکه محمدخان جلالر، نعمت الله پژواک او شاه محمد دوست په هر رژیم (شاهي، جمهوري او خلقي)کې مطرح وو او له بل ځایه یې دستور اخیست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نيمې پېړۍ را په دې خوا په افغانستان کې تشنج، انقلابونو، کودتاو د نړۍ د مطبوعاتو سرخطونه جوړ کړي، کورنۍ سياسيون او ليکوال چې د ځينو کسانو کتابونه زما لاس ته راغلي او يا ما لوستي، پېژندل شوي کسان دي. مګر دا چې شکر مور مسلمانان يو، دروغ، د يوې او بلې خوا پلوي، انحراف، د ځان درنه او د بل سپکه راوړي دي.

اما کوم کتابونه چې نورو او يا روسي سلاکارانو او جنرالانو په بشپړ ډول بې پرې او د واقعيتونو پر بنسټ ليکلي دي او د دوی د سترګو ليدلی حال يې پکې خپور کړی دی، د باور وړ دي. که څه هم افغان ولس هر روسي ته د دښمن په سترګه ګوري، خو بيا هم په دې کتابونو کې غټ توپير ليدل کېږي، لکه زمور د انقلابونو اتلان، چې دا انقلابونه په ځان پورې تړي، يو د *سپېڅه دم قوماندان* او بل د *انقلاب رهبر* شي.

دا انقلابونه د ملي پاڅونونو په شان نه وو، بلکې دا وارداتي انقلابونه وو، چې د جاسوسي فعاليتونو نتيجې وې. استخباراتي څانګو نيالګي کښول او تخمونه يې وپاشل، چې په کلونو کلونو يې په دې لار کې د خپلو اوږدمهالو موخو لپاره کار کړی و.

استخباراتي اسناد محرم او پټ وي، لاس ته راوړل يې ګران او کله ناممکن وي، کله کله تصادف خپل کار وکړي او يا يو ويښ وجدان د آرامتيا لپاره يوې ماجراجويۍ ته لاس واچوي، چې په دې ډله کې يو ښاغلی مېتروخين دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کودتاو تر شا هدفونه

افغانستان د جغرافیایي موقعیت له مخې او د لیوبند برېژنېف دکتورین د پراختیا له پلان سره د شوروي جمهوریتونو د اتحاد د نفوذ په حریم کې پروت و، د افغانستان هر بدلون ته یې پام و، قراین او حالات داسې څرګندوي:

۱ – کله چې شهید محمدموسی شفیق غوښتل دا موجوده بلاتکلیفه حالت له ګاونډیانو سره یو طرفه او د یوه باور فضا رامنځته کړي، لومړی یې له لوېدیځ ګاونډي سره د هلمند د سیند موضوع فیصله کړه، ورپسې یې له پاکستان سره د بلوڅو او پښتنو او بالآخره یې د ډیورنډ فرضي کرښې ته ملي روحیه په پام کې ونیوه. د چنګاښ ۲۶مه پرې راورسېده، واک سردار داود په لاس کې ونیو، د کودتا ورسره ملګري چې ډېر یې په شوروي کې روزل شوي وو، او په دې توګه هرڅه ختم شول.

۲ – کله چې سردارمحمد داودخان نور د شوروي له لاسوهنو او د دوی له روزل شوي اسلم وطنجار، قادر او نورو څخه تر پوزې راغی، د خپل بهرني سیاست د بدلون نیت یې وکړ؛ مصر، یوګوسلاویا، ایران، لیبیا او پاکستان ته ولاړ، د غویي د اوومې اتلانو وار پرې د مخه کړ، هر څه په ټپه ودرېدل.

۳ – حفیظ الله امین هم نور پر شوروي ملګرو باور نشو کولای. غوښتل یې خپلواکه لار ونیسي، او د هېواد خپلواکي وساتي. هڅه یې وه، له پاکستان سره د مهاجرینو ستونزه حل کړي. په پټه یې امریکا ته لاس ور اوږد کړ. څوک لا دا هم وایي چې حکمتیار ته یې مراجعه کړې وه. روسیه هم پرې بدګومانه شوې وه، چې نه چې د مارشال ټیټو لار ونیسي؛ چې د مرغومي شپږمه پرې راورسېدله. دا طرحه هم په نطفه کې خنثی شوه. دا انقلابونه ټول وارداتي وو او ولسي او مردمي جنبه یې نه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

گوند

«**با دشمنان طبقهٔ کارگر آشتي ناپذير باشيد!**» د گوند مرام او هدف
انتخاب شوي کسان لومړی KGB ته استخدام، بيا گوند ته راهنمايي او بيا سر ته پورته کړل شي.
زمينه برابره شوه چې د ۱۳۴۳ کال په اساسي قانون کې ډموکراسي ومنل شوه، د مطبوعاتو آزادي، آزادې ټاکنې، د قواو تفکيک او د گوندونو پيش‌بيني پکې راوړل شوه.
له اساسي قانون څخه په گټې اخيستلو سره د افغانستان کمونستانو چې تر هغه وخته پورې يې پټ او نيمه‌پټ فعاليت درلود، جلب او جذب ته يې دوام ورکړ او د «کور، کالي، ډوډۍ» شعار يې راپورته کړ او دا د گوند تعهد و:
«هر کسی‌که به عضويت ح.د.خ.ا. پذيرفته می‌شود، بايد تيوری مارکسيستی، لېنينيستی را فراگيرد.
نسبت به دشمنان طبقه کارگر آشتی ناپذير باشد.
وروسته يې مرگ پر فيوډالېزم او مرگ پر امپرياليزم پر «کور، کالي، ډوډۍ» ورزيات شول. له پرولېتاريا، دکتاتوری او ملي او ديني او نورو بشري او اخلاقي ارزښتونو سره د جنگ اعلان او شوروي ته د وفاداری اعلان هم پکې ليکلی و.
لېنن ويل چې **په هر هېواد کې د کمونېستي نظام يوه څانگه ده او تنه يې د شوروي جمهوريتونو اتحاد دی، نو که څانگه له تنې غوځه شي، اړومرو به وچه شي!** همدا وجه وه چې د يوگوسلاويا، البانيا او چين سره دښمني درلوده.
گوند ته جذب او روزنه خو پخوا پيل شوې وه او KGB هم له پخوا راهيسې فعاليت درلود. د گوند تشکيل ته چمتووالی درلود.
اصلي سرداران روسان وو. کمونېزم او مارکسېست مفکوره بسنده نه وه، پر لېنن

(c) ketabton.com: The Digital Library

اېمان ضرور و او د خپلې اېډيا محور بايد د اکتوبر انقلاب واى. رفيق ببرک او رفيق نجيب به هم په خپلو بيانيو کې د اکتوبر انقلاب او لېنن نومونه د خوند او درندوالي او ارزښت په توګه راوړل. دا بيانيې به روسي سلاکارانو ليکلې او يوازې ويل يې پر دوى وو.

مقرري او ځاى پر ځاى کول هم د KGB په لاس وو. د سېپټمبر له ۱۱مې وروسته دا رول امريکا په لاس کې ونيو. ناپېژندل شوي به د پراشوټ په توګه هم راباندې راشېوه شول، چې ډېر يې د NGO کسان وو، چې دوى ته د اعتماد وړ وو.

په لومړيو کې د ګوند غړيو په خپل منځ کې هم له غيرضروري پېژندګلوى ځخه ډډه کوله، ليدنه او کتنه يې هم د يوې جاسوسې ادارې په توګه وه. ګوند مطلق د يوې جاسوسې شبکې په بڼه و، چې تر خپله وسه به يې ځان پټ ساته، که به يې اېډيولوژيک فعاليت کاوه، مطلب به يې په يوه بې‌طرفه ډول د خپل نظر په توګه بياناوه.

که څه هم د ګوندونو قانون لا نه و پاس شوى، د دې ګوند لومړى کنګره د نورمحمد تره‌کي د شېرشاه مېنې په کور کې د ۱۳۴۳کال مرغومي په ۱۱مه د ۳۰ تنو له خوا وشوه د ګوند بنسټ کېښودل شو او لومړى کنګره ونومول شوه، دوى بهرون خلقيان بلل کېدل خو په اصل کې لېنېستان وو.

فعاليت تر اندازې پټ ساتل کېده، ځانونه به يې دموکرات معرفي کول، وروسته د پرولېتاريا تر نامه لاندې دېکتاتوران شول.

د ګوند فعاليت د KGB تر نظر لاندې و او فعاليتونه يې د جاسوسى پر اصولو روان وو. لېنن ويلي وو، **سم ګوندي هغه دى چې سم چيکېست وي**. د (مېتروخين) د کتاب په حواله تره‌کى، امين، ببرک، نجيب، قادر، محمود بريالى لا پخوا KGB استخدام کړي وو. په لومړى کنګره کې دغو کسانو غړيتوب درلود:

عبدالقيوم قيوم، عطامحمد شېرزي، غلام محى الدين زرملوال، محمدظاهر افق،

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمداکرم کارگر، سلیمان لایق، سیدنورالله کلالي، عبدالحکیم هلالي، عبدالهادي کریم، ملا عیسی کارگر، محمدحسن بارق شفیعي، نوراحمد نور، نورمحمد تره‌کي، ببرک کارمل، محمدطاهر بدخشي، دستگیر پنجشېري، شهیدالله شهر، سلطان علي کشتمند، صالح محمد زېري، دکتور شاه ولي، عبدالکریم میثاق، دکتور محمدظاهر، عبدالوهاب صافي، آدم خان ځاځي، انجینر خالیار، سیدعبدالحکیم شرعي جوزجاني، عبدالله ځاځي، داکتر اناهیتا، میراکبر خیبر (د عبدالوکیل کتاب، از پادشاهي مطلقه الی سقوط جمهوریت دموکراتیک افغانستان، ۴۰مخ).

نورمحمد تره‌کی د گوند مشر او ببرک کارمل مرستیال وټاکل شو. آدم خان ځاځی په خپله له گونده ووت. کله چې حفیظ الله امین د گوند غړیتوب تر لاسه کړ، طاهر بدخشی او محمدظاهر افق د ده د خشن چلند له کبله له گونده ووتل، مگر کمونېست پاتې شول. ظاهر افق هاخوا دېخوا وگرځېد او د انتقادیانو په نامه یې یوه ډله جوړه کړه او ظاهر بدخشي عقده واخیسته (ستمی) شو، کریم زرغون هم له گونده ووت.

په گوند کې ژر انشعاب راغی، او د خلق او پرچم په نامه سره بېل شول. په حقیقت کې مرام او هدف یو و. دا انشعاب ممکن تکتیکي و، ولې چې په ۱۳۵۶ کې بیا یووالی تامین شو. په هغه وخت کې د گوند د اصلي غړیو شمېر تر ۳۰۰ تنو نه اوښت (ک، ج،ب در افغانستان، ۳۴مخ).

یوه ډله د خلق په نامه چې مشر یې نورمحمد تره‌کی و، او بله ډله چې مشرتابه یې د ببرک کارمل په لاس کې وه، گوندي فعالیت دوام درلود. د ببرک ډلې د پرچم په نامه ورځپاڼه د میراکبر خیبر په مدیریت چاپوله، نو ځکه پر دې ډله د پرچم نوم پوخ شو. خلقیانو خپل نوم وساته، د بارق شفیعي تر مدیریت لاندې یې د (خلق) ورځپاڼه تر پینځو گڼو وروسته منع شوه، گرچې ظاهر افق د بلې ورځپاڼې وړاندیز

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ چې حکومت ونه مانه. ګوند کرار کرار پیاوړی کېده او شهرت یې وموند، بازار ته راووتل، دلته او هلته غونډې کېدې، د کب درېیمه د مې لومړۍ ورځ (د نړیوالو کاریګرانو ورځ) او د وړې نهمه (د پښتونستان ورځ) په مظاهرو او لاریونونو سره استقبالېده او خپل نظم او ډسپلین به یې په نندارە کېښودل، له پولیسو سره به یې کله کله ټکرونه راتلل او په سپین سترګې به ورسره لاس او ګرېوان وو او د حکومت له خوا به زغمل کېدل.

یوازینۍ مقابله د اسلامي ډلې (جوانان مسلمان) وه چې جدي مقابلې ته ورته ولاړ وو. د KGB خپل ګوند و، خپل نور جاسوسان لکه دستګیر پنجشېرۍ چې اېجېنټ نوم یې (ریچارډ) او محمود بریالي اېجېنټ نوم (شېر) په ګوند کې فعالیت کاوه.

د ګوند مصارف د KGB له خوا تادیه کېدل (مېتروخین، KGB در افغانستان). د داکټر یوسف د رای اعتماد په مقابل کې محصلینو مظاهرې وکړې او د عقرب په ۳ مه درې تنه له پولیسو سره په نښته کې ووژل شول چې ډاکټر یوسف استعفا ته اړ شو.

تر ډاکټر یوسف وروسته محمدهاشم میوندوال لومړۍ وزیر شو چې یو کال وروسته د یوې امریکایۍ ورځپاڼې د (ارمپاتس) د یوه مضمون د لیکوال چې په افغانستان کې د CIA جاسوسان په لوړو کرسیو کې دي، د خپرېدو په خاطر د یوه غوغا جوړه شوه، چې دا هم د KGB یوه توطیه وه، میوندوال د ناروغۍ په پلمه استعفا وکړه. له ډموکراسۍ څخه په ګټه داسې شورماشور ته به خلقیانو لمن وهله.

نوراحمد اعتمادي چې لومړۍ وزیر شو، تر یوې اندازې یې تفاهم درلود، په ټېره له پرچم سره، خو بیا هم رواني ناروغي ورته پیدا شوه او استعفا یې وکړه.

ډاکترمحمدظاهر خان مخ ته راغی، ګذاره یې وکړه، نه دی خوښ و او نه ولس، نو یې د کورنیو ستونزو او د ولسي جرګې د کشمکش له امله استعفی ته ترجیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړه. تر ده وروسته د ده د بهرنیو چارو وزیر محمدموسی شفیق لومړی وزیر شو. نور ټولو ته دا څرګنده شوه چې د دې ټولو نا‌ارامیو سبب چپیان او د خلق ګوند دی. پینځه لومړي وزیران په یو بل پسې په لنډ وخت کې بدل شول. شفیق پُرتحرک او په اصطلاح عملګرا.

د شوروي د جاسوسی دستګاوې، په سیاسي برخه کې KGB او په پوځي برخه کې د استخباراتو پوځي څانګه GRU، فعالې شوې. ګوند ته مستقیم هدایتونه رسېدل چې څه باید وکړي او څه نه.

جنرال الکساندر مایروف په خپل کتاب کې دا هم راوړي دي چې په لومړیو کې هدایت دا و چې ګوند خپل ټول فعالیت د قانون په چوکاټ کې برابر کړي، چې په اسلامي ټولنه کې حساسیت پیدا نشي.

د ډموکراسۍ د لسیزې له ډاکټر ظاهرخانه بغیر نور درې واړه لومړي وزیران لکه میوندوال، اعتمادي او شفیق که څه هم چې د غوایي له کودتا سره مخالف ثابت نه وو، شهیدان شول، چې د سر څوک پاتې نشي.

خلقیانو، افغاني ټولنه په څلورو کټګوریو وېشلې وه، انقلابیان (ګوندیان)، خوش‌بینان، بېطرفان او مخالفان.

بېطرفان باید جذب شي او یا په همدې حالت هم سم دي، چې وساتل شي، چې ضرر نه لري، پر خوشبینانو کار وشي، مخالفان دښمنان دي، انقلابي برخورد ورسره وشي او وځپل شي.

ګوند او شوري په دې پوهېدل چې لکه د ډموکراتیکو هېوادو په شان د اکثریت او ټاکنو له لارې واک ته نشي رسېدلای، د تره‌کي خبره د لنډې لارې په لټه کې شول چې د ترور، کودتا او غصب له لارې واک ته ورسېږي.

تره‌کي صاحب به دا طرحې په ځان پورې تړلې، په داسې حال کې چې دا د KGB ازمایل شوې نسخه وه، چې دا عمل یې د اروپا د لوېدیځ بلاک په ټولو هېوادونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې تجربه کړی و. د افغاني شورویانو د انقلابونو په راوړلو کې البته یوازې د (پینځم ستون) رول مهم و چې تر ګوندیانو KGB ته ډېرې نژدې و، کله چې رازمحمد پکتین په مسکو کې سفیر و، د روسي (دوریانکوف) په مړینې خواشینی و او هغه یې بابا وباله او د هغه فاتحه یې واخیسته (جنرال قادر کتاب ۳۴۲مخ).

پکتین د اسلم وطنجار فاتحه هم په آلمان کې واخیسته او د قرآن کریم قرائت به کېده، په داسې حال کې چې دوی په هغه عقیده نه لرله.

د ګوند دواړو ډلو ځینې کسان په لومړیو آزادو ټاکنو کې ولسي جرګې ته کاندیدان ودرول، چې د هغو له جملې نه نوراحمد نور، ببرک کارمل، ډاکتر اناهیتا او فیضان، چې له ننګرهاره و، رایې وګټلې. سلېمان لایق، بارق شفیعي، یعقوب کمک ناکام شول.

په ۱۴مه دوره کې یوازې حفیظ الله امین د خلقیانو او ببرک د پرچمیانو له خوا ولسي جرګې ته لاړ ومونډله. تره‌کی صاحب هم د ناوې د ولسوالۍ کاندید و. چې KGB د کمپاین لپاره د پنځوس زره افغانیو مرسته ورسره وکړه (KGB در افغانستان، ۳۸مخ)، خو چا رایه ور نه کړه، ځکه چې په بې‌لمانځۍ مشهور و.

د هېواد د سنتي ټولنې د مځکې د سر پر جنت باور نه و، کوم کسان چې له خوست، شینوارو او هلمند نه یې د روسیې ځینې ښارونه لکه کیف، لېننګراد او یا نور لیدلي وو، د مځکې د سر د جنت تر انګېزې لاندې راغلل، په تېره سرو او سپینو روسي نجونو او بې‌بندوباره آزادۍ ورجذب کړل، چې په ژوند به یې له خپلې مور او ترور پرته نور څوک نه وو لیدلي، ځینو هلته ودونه هم وکړل. روسۍ نجونو افغان ځوانانو ته لېوالې وې چې په دې وسیله بهر ته ووتلای شي.

له شوروي نه د راغلیو محصلینو له جملې نه چا ناکامي لیدلې نه وه، نمرې په ښاخې وې، د اکثرو روسي ژبه هم زده نه وه، د کمونېزم په اېډیولوژۍ لړلي راواستول شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګوند، که څه هم د غړيو شمېر يې کم و، ابرځواک شا ته ولاړ و.
تشکيلات په بشپړ ډول د شوروي د سوسيالېست ګوند غوندې وو، او د هغو پر موډل جوړ شوي وو، لکه پولېت بيرو، کمېته مرکزي، مشرتابه پلاوی او نور. له «هورا» سره سم يې د «کور، کالي، ډوډۍ» چيغې وهلې او له ملي او ديني ارزښتونو سره يې دښمني او هغو ته سپکاوی کاوه. تش په نامه کاريګري نظام او د پرولېتاريا ډېکتاتوري منل، تر ټولو ستره او مهمه برخه د شوروي پر رهبرۍ باندې ايمان راوړل وو، وکيل د خپل کتاب په ۳۵۲مخ کې وايي چې د ګوند مصارف هم د KGB له خوا حواله کېده، راوړي دي، چې ببرک بدګومانه و، او دا يې اعتراض و چې تره‌کی له دې مصارفو نه ناوړه ګټه پورته کوي، يوازې البته کمونېست کېدل، بسنده نه وو، بلکې عبدالوکيل په خپل همدې کتاب کې راوړي دي چې کارمل په دې خاطر له نورمحمد تره‌کي سره يو ځای ګوند جوړ کړ چې هغه هم سويټېست و.
KGB ژورې ريښې وغځولې او په ګوند کې يې اوږده لاسونه لرل، لکه چې ډاکتر محمدحسن شرق د (کرباس پوشان برهنه پا) کتاب کې راوړي دي چې ګورباچوف په داسې ډيپلوماتيکو جملو ورته وړانديز کوي:
«ځينې افغانان شته چې د شوروي او د افغانانو د دوستۍ پلوي دي چې که ته (شرق) وغواړې د دولت سر ته راشې، مرسته به ورسره وکړي، يا د کودتا او د ګوند په موافقه. معلومېږي چې شرق نيژدې او هم باوري دوست دی. (د دوستي له پلويانو څخه هغه اېجېنټان مطلب دي. شورويانو نور د خپلو ګوډاګيانو موجوديت نه پټاوه. ډاکتر شرق هم له شورويانو سره خپله دوستي له سردار داود خان څخه هم نه پټوله (از سلطنت مطلقه الی...) کتاب.
وايي کله چې د مصر د اسوان بند د شوروي په مرسته جوړ او په افتتاح کې يې يو لوی محفل نيولی و، په دې محفل کې د عراق مشر صدام حسين د شوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي وزير خروشچوف ته لاس ور اوږد کړ، هغه لاس ور نه کړ او دا يې وويل چې «زه هغه لاس په لاس کې نه نيسم چې د شوروي د دوستانو په وينه لړلی وي.» دا هغه وخت و چې صدام څو تنه کمونستان اعدام کړي وو، په هېواد کې يې د شوروي نفوذ نور څه پټه خبره نه وه. زغم يې کېده، د ګوندیانو د سپين سترګيو جسارت دې حد ته ورسېد چې پر لښن يې (درود) ووايه. KGB او GRU دا کسان پېژندلي، استخدام کړي او روزلي دي، چې وروسته د انقلابونو اتلان شول، لکه:

محمداسلم وطنجار، قادر، سيدمحمد ګلابزوی، ضياء مجيد، شهنواز تنې، قادر آکا، آصف شور، حميد محتاط، امام الدين، ګل آغا، اسدالله سروري، نبي عظيمي، نظرمحمد، سيدداود تړون، نورالحق علومي، عبدالحق علومي، جعفر سرتېر، افضل لودين، ميراکبر خيبر، فيض محمد، پاچاګل وفادار، محمدرفيع پټ او خفيه فعاليت درلود چې د شوروي د پوځي استخباراتو GRU له خوا جذب او اداره کېدل.

د ګوندیانو ترمنځ نه اصول وو او نه اخلاق. لکه لېوان مخامخ سره پرېوتل. د وفادار شاګرد پر خپل اموزګار ور ترپ وهل، اموزګار او د انقلاب لارښود وواژه او د سنګر ملګري يې تبعيد کړل، نوم يې سفير کېښود. همدې تبعيد شويو سفيرانو د پردیو په مرسته د انقلاب پر قومندان برید وکړ، هغه يې په ګولیو غار غار کړ. دې رفيق هم تر اخېره سمه ورځ ونه ليده، د خپل پخواني ګارد (نجيب) له خوا تر يوې سپينې کودتا لاندې راغی او هغه چې په خپله هم منشي شو، په وروستيو کې د (وطن ياکفن) شعار تر هېر شو. تېښتې ته ودرېد.

همدې د سنګر رفيقانو يې مخه ډب کړه او د طالبانو توپ ته يې ودراوه. په دې ډول د انقلاب د قربانيانو شمېر اوچت شو. البته دا منو چې انقلاب قرباني غواړي. شهنواز تنې هم بې‌تفاوته نه شو، د سنګر تر ملګري يې د هېواد عنعنوي دښمن ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترجیع ورکړه او دښمن ته په سلامي شو او د پاکستان د ISI مېلمه.
ملګري د خپلو شخصي سلیقو پر بنا او د خودخواهۍ له کبله په څو ډلو ووېشل شول؛ ځینې «تره‌کیان»، ځینې «امینیان»، ځینې «کارملیان» او «زرغونیان» شول. د اپوزېسیون زغم پکې نه و. پر مخالفینو به یې د انقلاب ضد تاپه ووهله او د انقلاب د قربانیانو پر لار به یې سیخ کړل.
ګوندیان مغز شویي شوي وو، که څه هم د سوسیالېزم زانګو ړنګه شوه، لا بیا یې هم د لېنېزم او سوسیالېزم ډول غاړې ته اچولی و؛ ربښتیا توانا نورمحمد تره‌کي به ویل: «**د انقلاب ډول به ډزېږي، مور به نه یو!**»
که څه هم د سیاست په بازار کې مارکسېزم نور خریدارنه لري، د روسانو اویا کاله وروسته خپلې غطۍ ته پام شو. د مطبوعاتو آزادي، د ټاکنې ازادي او د ډموکراسۍ اصول یې په بشپړ ډول ومنل. مارکسېزم له کارل مارکس سره د تاریخ زباله‌دان ته وسپارل شو. د لېنینګراد نوم بدل شو.
کارل مارکس په خپله یو یهود آلمانی و، لوړې زده‌کړې یې نه لرلې، وروسته په ۱۹۷۰ کال کې د شوروي د مرکزي کمېټې له خوا افتخاري دکتورا ورکړل شوه.
هغه نظام چې په فریب او درواغو تغذیه کېده، دا حقیقت یې ګورباچوف درک کړ. افغان انقلابیانو د هغو امپریالېستو هېوادونو تر لمن سر لاندې کړ چې دوی به د مرګ چیغې پرې وهلې. د مشر ورور او د شوراګانو له هېواد نه په تلوار واوښتل.
نور په روسیه کې د اکتوبر د انقلاب او لېنن یاد څوک نه کوي. دې ملک ته د برچې په زور او له یوې ارتجاعي اېډیولوژۍ سره راغلي وو. ګورباچوف هم تر هغه لېنېست و، چې په خپله واک ته ورسېد، بیا یې مخ واړاوه. اما په افغانستان کې د ټولو بدبختیو وسیله همدا ګوند و، چې ځینې لا تر اوسه سم شوي نه دي توبه یې نه ده ایستلې.
ځینې په لنډ ډول اشتباه‌ګانې مني، مګر دا نه وایي چې کومه اشتباه؟ له ولس نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

عذر نه غواړي.

۱ – د دوه نیم میلیونه بې‌ګناه وطنوالو وژنه؟

۲ – اته، نهه مېلیونه آواره؟

۳ – یو مېلیون معیوبین،

۴ - که د هېواد د خپلواکۍ تر سوال لاندې راوستل او د یرغل ملګري؟

استعمار په ډېر پوخوالي او مهارت سره ټاکل شوي کسان لومړی جاسوسۍ ته استخدام، بیا یې روزنه او تربېنګ کړي، بیا یې مفکوره او اېډیولوژي پرې ومني، په اخیر کې سیاسي او ګوندي ترې جوړ کړي. حمایه یې کړي، لوړې څوکۍ ته یې ورسوي او وورسته یې د هدفي هېواد رهبرۍ ته پورته کړي خو په حقیقت کې هغه مزدور وي او بیا وروسته چې نور کار ورنه‌کړي، تفاله یې کړي. دی د مشرتابه اکټ کوي مګر ولس یې ګوډاګی بولي. په څرګند ډول دا د مزدور او بادار ترمنځ مناسبات جوړوي. د ګوند تکتیک و چې په هره اداره کې یې د سیاسي دفتر یا سیاسي آمر یا سیاسي رئیس په نامه تشکیل درلود، چې په حقیقت کې یې د خاد او KGB استازیتوب کاوه.

بخاطر منافع زحمت‌کشان و بر علیه استعمار و تمام اشکال سیستم اجتماعی و ملی مبارزه نمایید (د کشتمند کتاب، رویدادهای تاریخي، ۱۶۳مخ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چنګاښ ۲۶مه

«**تصميم د بري لومړی شرط دی!**» سردار محمد داودخان

د چنګاښ ۲۶مه د ۱۳۵۲ کال د شپې په يوه بجه فېشېنګونه پورته او وځلېدل، چې د کودتا د پيل د قوماندې په معنا وو.

تېليفونونه له فعاليته ولوېدل؛ د هر سرګروپ دنده وه چې خپل هدف ته ځان ورسوي، د اردو د انضباط د ټولي فعاليت ډېر و. پوځي لوړپوړي چارواکي د دفاع وزير خان محمد خان، د قوای‌مرکز د ارکان رئيس جنرال سردار عبدالولي، د اوومې فرق قوماندان جنرال عبدالحکيم کتوازی، د بالاحصار د کومندو قوماندان جګړن رحمت الله صافی، سردار احمدشاه، مارشال شاه‌ولي خان او محمد موسی شفيق لومړی وزير ونيول شول او په قولچکان کې د قدير نورستاني په کور کې تر نظارت لاندې شول. پاچا په هغو شپو کې د رخصتيو د تېرولو لپاره په روم کې و، چې تر اخېره هلته پاتې شو. ټک او ټوک ونه شو چا مقاومت يا مخالفت ونه‌کړ او دا عمل سپينه کودتا وبلل شوه.

ډګروال رحمت الله صافي، چې وروسته ځان ته ستر جنرال وايي، د خپل کتاب «افغانستان څنګه تباه شو؟» په ۲۲ مخ کې راوړي چې په همدې شپه او په همدې محفل کې د ملي دفاع وزير ستر جنرال خان محمد کاغذ راواخيست، سردار ته يې په هغه شپه خپله تسليمي او بيعت وړاندې کړ.

سبا سردار محمدداود خان د جنرال عبدالکريم مستغني او ډاکتر محمدحسن شرق په ملګرۍ «کابل راډيو» ته لاړ، د پاچاهي نظام د ختم او د جمهوري رژيم اعلان يې وکړ.

ژر ژر فرمانونه صادر شول، د ۱۳۴۳ کال اساسي قانون لغو او ملي شورا منحل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرکزي کمېټه (چې دا نوم تر هغه وخته ولس ته نا آشنا و) اعلان شوه. د کودتا مشر رهبر وبلل شو او کودتا ته د انقلاب نوم ورکړل شو. کودتاچیانو یو بل ته (د انقلاب ملګری) خطاب کاوه. د بهرنیو له خوا په احتیاط استقبال شوه. شورویانو دا رژیم ژر په رسمیت وپېژاند او د همکاری لوز یې هم وکړ. په کور دننه تر همدې دمه کوم عکس العمل څرګند نه‌شو. خلقیانو کودتا تایید کړه، د پرچمیانو رول پکې بارز و. د سردار د وړې د میاشتې (خطاب به مردم) بیانیه د سلیمان لایق، سلطان علي کشتمند له خوا د ډاکتر حسن شرق په سپارش ترتیب شوې وه. څرګندېږي چې په دې انقلاب کې د کمونېستانو (کورنیو او بهرنیو) رول څرګند و. د مرکزي کمېټې او کابینې له معرفی سره نګراني راپورته او پټې پټې تبصرې پیل شوې. د (خطاب به مردم) بیانیه کې هم (از پادشاهي مطلقه الی سقوط جمهوري دموکراتیک افغانستان، ۱۶۰مخ په حواله) په څرګند ډول کمونېستي ادبیات کارول شوي وو. د سردار کاري ډله دا کسان وو:

الف – مرکزي کمېټه، څېړې:

ډاکتر حسن شرق، غلام حیدر رسولي، فیض محمد، عبدالقدیر نورستاني، غوث الدین فایق، ضیا مجید، پاچاګل وفادار، عبدالاله، مولاداد، سرور نورستانی، محمدیوسف، عبدالحمید محتاط او د کمېټې په سر کې په خپله سردار. دا ټول ټیټ‌رتبه پوځیان د بریدمل او تورن په رتبه وو، چې دوی به ورته سرګروپ وایه. سردار په خپله هم پوځي سابقه درلوده.

ب – کابینه:

د مرکزي کمېټې غړو په حکومت کې هم یو پوست او مقام درلود، لکه: ډاکتر حسن شرق د لومړي وزارت مرسیتال؛ بریدمن فیض محمد د کورنیو چارو وزیر؛ لومړی بریدمن غوث الدین فایق د فواید عامې وزیر؛ لومړی بریدمن عبدالحمید

(c) ketabton.com: The Digital Library

محتاط د مخابراتو وزیر؛ لومړی بریدمن پاچاګل وفادار د قبایلو وزیر؛ جیلاني باختري د زراعت وزیر؛ ډاکتر عبدالمجید لوی څارنوال او د عدلیې وزیر؛ ډاکتر نعمت الله پژواک د پوهنې وزیر؛ نظرمحمد سکندر د روغتیا وزیر؛ عبدالقیوم د معدن وزیر؛ ډاکتر عبدالرحیم نوین د مطبوعاتو وزیر؛ عبدالاﷲ د مالیې وزیر؛ په خپله سردار د دفاع وزیر، د بهرنیو چارو وزیر، لومړی وزیر او د دولت مشر؛ قدیر نورستانی د پولیسو عمومي قوماندان؛ جنرال مستغني لوی درستیز؛ غلام حیدر رسولي د قوای مرکز قوماندان؛ ډګروال قادر د هوایي مدافعې قوماندان؛ قدیر لومړی څارن د ترافیکو د واقعاتو د بررسۍ آمر او رسولي د مکلفیت متقاعد ډګروال چې د قوای مرکز په قوماندانۍ قناعت وکړ، وروسته یې اشتها راوپارېده چې تر وزارت پورې ورسېد.

سرور نورستانی د څلورم زریزې زرهدارې قوې قوماندان، محمدیوسف د ۱۵ زریزې قوې قوماندان، مولاداد د اردو د اداري مرکز رئیس، ضیا مجید د ارګ قوماندان، نور هم کودتاچیان یا انقلابیان ځای پر ځای شول. ټول کودتاچیان په دوو دوو ترفیع‌ګانو تقدیر شول.

ډېرو کودتاچیانو په شوروي کې زده‌کړې کړې وې او د GRU له خوا جذب شوي وو. دې کودتا وروسته نورو کودتاوو ته لار هواره کړه.

د ځینو پلرونه هم له بخشش څخه بې‌برخې پاتې نه‌شول، د ببرک پلار جنرال محمدحسین د زوی له برکته رفع تقاعد شو او د پکتیا د قل‌اردو قوماندان شو، جنرال محمداعظم لغمانی، د فواید عامې پخوانی وزیر هم د خپل زوی له برکته رفع تقاعد او د کندهار د قل‌اردو قوماندان شو او د بصیر رنجبر او کبیر رنجبر پلار عبدالکریم عمرخېل (د عبدالقدوس غوربندي د کتاب په حواله) (چې دې رنجبرانو په ژوند کې هېڅ کوم رنجبر نه و لیدلی) د پروان والي شو.

دا بې تجربه، خورد رتبه او ناپوه بریدمنان د وزارت په سر کې ټاکل کېدل، د ټولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ د سياسي او اداري اصولو مخالف عمل دی اما د سردار مجبوريت بل و، چې همدا بريدمنان و چې دی يې واک ته ورساوه.

د خپلواکۍ د استرداد ورځې (د زمري ۲۸مه) ځای د چنګاښ د انقلاب په نامه (د چنګاښ ۲۶مې) ته ورکړل شو، چې دا ورځ بيا د غويي د انقلابيانو له خوا د غويي اوومې ته ورکړل شوه او ان بيرغ هم بدل او هم سور انقلابي رنګ غوره شو. په داسې حال کې چې دا دواړې ورځې انقلابي نه وې، بلکې پوځي غصب و، د زمري ۲۸مې بېرته خپل ځای ونيو. اوس سياسيون او تاريخ‌پوهان د اکتوبر انقلاب هم انقلاب نه بولي، يوازې د فرانسې (انقلاب کبير، ۱۷۸۹ کال) او د امام حضرت خميني اسلامي انقلاب په ۱۹۷۸ کال کې انقلاب بولي. مګر په اخېر کې نه د چنګاښ ۲۶مه او نه د غوايي اوومه پاتې شوه.

کابينه او مرکزي کمېټه د قدير نورستاني، حيدر رسولي، او عبدالا نه بغير نور د سردار نه وو، دستوري د ده پروګرام ته له بلې خوا ورننه ايستل شوي وو. د انقلاب ډېر ملګري ده نه پېژندل. سردار ورپسې نه ګرځېد، چې ځوک په کومه پخوانۍ او په کومه انګېزه د ده ملګري کوي او د چا زامن دي. پخوانيو مجربو جنرالانو د سردار ملګري ونه کړه؛ ټولو ماجراجويو بريدمنانو دې عمل ته غاړه کېښوده. کله چې د ۱۳۵۶ په اساسي قانون کې يوازې د سردار ملي غورځنګ د سياسي فعاليت حق درلود او نور ګوندونه منع شول د KGB له خوا خلقي ګوندیانو ته هدايت و چې ملي غورځنګ ته خپل کسان ورننباسي (ک.ج.ب در افغانستان، کتاب).

د سردار محمد داود خان په وطندوستۍ، سپېځلتيا او ملي احساس کې هېڅ شک نشته، نور عوامل هم شته، لکه د ده خودخواهي، کورنۍ سيالي، د سردار عبدالولي توهينونه او سپکاوی، هم يوه انګېزه وه، چې د هېواد د بدمرغۍ پېل و او تر اوسه پکې سوځو، په کودتا لاس پورې کړ.

د ۱۳۴۳ کال د اساسي قانون ۲۴مه ماده چې د پاچا کورنۍ پکې تشخيص او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تثبیت شوې وه، چې د پاچا د کورنۍ د سیاسي فعالیت مخه پکې ډب شوې وه، د سردار داود خان لپاره دا یوه توطیه بلل کېده.

پینځه حکومتونه چټک چټک بې له بریالیتوبه یو په بل پسې بدلېدل. د پارلمان په مقابل کې حکومتونه کمزوري وو، یو شمېر دلالانو، قاچاقبرانو او رشوتخورو په ولسي جرګه کې ځای نیولی و. د انقلاب یا بدلون لپاره وچکالي، فقر او بېکاري هم یوه انګېزه وه، له بلې خوا د هلمند پر اوبو له ایران سره د لومړي وزیر موسی شفیق قرارداد هم تر ټولو لویه غوغا راپورته کړې وه. شفیق په خپل نوبت پر ابتکار لاس پورې کړ، د یوه قرارداد په ترڅ کې یې د هلمند د اوبو موضوع له ایران سره حل کړه.

نور یې د پښتونستان او ډیورنډ کرښې ته پام واړاوه. شوروي حساسیت درلود، نه یې غوښتل چې افغانستان آرام او سوکاله شي، تلوار یې وکړ؛ د چنګاښ ۲۶مه راورسېده، چې له پورتنیو مسایلو سره بې ارتباطه نه وه. شفیق د سردار په پینځو کلونو کې دوه نیم کاله بندي وو او پروژې یې ختمې شوې.

عیني او ذهني شرایط برابر وو، له اوږدې دوستۍ نه اوس باید بل ګام پورته شي. پاچاهي نظام په جمهوري واړوي او تودو اوبو ته ورځېرمه شي. KGB نورې موخې هم درلودې، چې له سردار څخه د «یو وار مصرف» کار واخلي. سردار به مړ شي، یا به کومه بله د مرګ توطیه ورته جوړه کړي، ځکه بودا دی او پاتې د مرګ توطیه ده، چې ورته جوړه شي. سردار هم بې برنامې نه و، غوښتل یې دا هلکان په دوو دوو رتبو خوشحاله کړي او وروسته به یې له مخې لرې کړي، خو حقیقت بل ډول و.

دا ستراتېژي وه، چې سردار ته باید سرخوږی جوړ شي او تجرید یې کړي.

لومړۍ مسأله د محمدهاشم میوندوال وه، د سردار له کودتا نه لا دوې میاشتې نه وې تېرې، چې دا موضوع راپورته شوه، د ډاکتر حسن شرق په خبره، چې ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې: «زمونږ تر ستوني لا اوبه نه وې تېرې چې ميوندوال په کودتا لاس پورې کړ.» دا يوه څرګنده توطيه وه.

په دې ډول سپينه کودتا په سره کودتا واوښته. په رادیو کې د کودتا په تور د ملي، علمي او سياسي شخصيت پخواني لومړي وزير محمدهاشم ميوندوال خبر د عارف رېکشا (يو دوه ويشت کلن پېښوري تجار) په ملګرۍ د کودتا خبر تېر شو. چې ۴۴ تنه معزز او د هېواد خدمتګاره جنرالان او قومي مشران، د ملي شورا غړي په دې تور ورسره تورن شول.

توطيه روښانه وه او (خود کوزه، خود کوزه‌ګر، خود ګِلِ کوزه): راپور ورکوونکی کمونېست، د تحقيق هيأت کمونېست او قضايي هيأت هم همدوی.

پېژندل شوي خلک وو، د ملک طوطي زوی ببرک شينواري يو کاغذ د راپور په ډول د کليوالۍ د اړيکو په اعتبار د وکيل سيف الرحمن د کور په کوم درز کې کېښود، چې په دې کاغذ کې د تورنو کودتاچيانو نومونه ليکل شوي وو. چې هېڅ روغ عقل ته د منلو نه ده. نو نيول او زنداني کول پيل شول، شکنجې، عذاب او بې‌عزتۍ ورسره.

محمدهاشم ميوندوال د صمد اظهر (چې د *KGB در افغانستان* د اسنادو له مخې يې اېجنټ نوم *فتح خان* و) تر شکنجو لاندې ساه ورکړه. د *غلط‌ګويان جنايت‌کار* د کتاب په ۱۶۷ مخ کې د فتح خان په واسطه د شهيد ميوندوال د شکنجې او بيا د *حيدر اختر* په لاس د شهادت او بشري جناياتو تفصيل راغلی دی.

تورن داسې شکنجه شول چې مرګ ته يې ترجېح ورکوله؛ اکثرو يې يو پر بل د غيرحق کودتا د قصد اقرار او يو پر بل شهادتونه ورکول. له صمد اظهر سره نور پرچمي پېژندل شوي ملګري نبي د پوليسو د اکادمۍ قوماندان، جنايي آمر فاروق يعقوبي، نصرالله امرخېل، عبدالله همکار او باقي (بوچوک) د ذاتي آمر او نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګډون درلود.

KGB همدا نسخه د عبدالملک عبدالرحیمزي په برخه کې هم کارولې وه. د دې کسانو له ډلې شپږ تنه، ډګروال ماما زرغون شاه، تورن جنرال خان محمدخان، د پېښور اوسېدونکی عارف شینواری، مولوي سیف الرحمن په اعدام محکوم شول. هیأت قضات هم له همدې قماش کسانو څخه وو. سرور نورستانی، نبي عظیمي او نور همدا ډول بې مسلکه او قضایي او عدلي تجربې څخه بې‌خبره، له عدل او انصافه لرې، یوازې د ملک طوطي د زوی د دستوري او پلان شوي راپور پر بنا د شکنجې جبر و اکراه د اقرارونو په اساس نظامي محکمې خپله خاینانه پرېکړه صادره کړه.

پاتې متهمین له ابد حبسه نیولي تر دوولس کلونو پورې په بند محکوم شول. سردارمحمد داود د دفاع د وزیر او د دولت د مشر په توګه د پوځي محکمې پرېکړه «ملاحظه شد» کړه. دا قضیه «د جنګي جنایتکارانو اتهام‌نامه» کتاب کې په تفصیل سره راغلې ده. محکمه یو مرحله‌یي او غیابي وه، د اعدام حکم د تورن نبي عظیمي له خوا د پل‌خرخي په پولیګون کې تنفیذ شو (تاریخ مسخ نمی‌شود) کتاب دا پېښه په تفصیل سره راوړې ده.

د شهید محمدهاشم میوندوال د توطیې د تحقیق د هیأت درې غړي په خپله هم د انقلاب ضد په جرم مجازات شول. نصرالله عمرخېل په پلچرخي زندان کې ووژل شو، دی چې د اظهر د خور سړی و، وایي چې په وژنه کې یې د فتح‌خان لاس و. وایي له دې کبله د قدیر نورستاني مدیر قلم مخصوص و. فاروق یعقوبي هم د ده د مرستیال یارمحمد له خوا د انقلاب د مخالفت په تور او غلام نبي د اکاډمیسۍ قوماندان د خپلو انقلابیانو له خوا دومره شکنجه شو چې په دواړو سترګو ړوند شو. د شهید میوندوال د توطیې د تور ملګري کسان تر ډېره ژوندي وو. ما (لیکوال) له ځینو سره کاته کړي، هغه وخت تېر دی مګر بیا هم یوه دا پېښه تایید نه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د KGB دا پلان و چې سردار تجريد او اخته وساتي، سردار د لومړي وزارت په وخت کې هم د KGB په غلطو راپورونو استعمال شو.

چې د (داود خان د کې جي بي په لومو کې» کتاب کې د هغه وخت ځینې توطیې لکه د عبدالملک عبدالرحیمزي د کودتا توطیه، د بدخشان پر څو تنو مشرانو غیر حق د امریکا د جاسوسی تور او د امریکایانو په وژلو د شبرغان د ډېرو قومي مشرانو تورنېدل چې ډېر زجرونه او شکنجې یې ولیدې.

د سردار په دې دوره کې هم پېښې یو په بل پسې راپورته شوې، لکه د ملي دفاع د توپچي رئیس میراحمدشاه د کودتا پلان، د مولانا فیضاني د دهشت د عملیاتو پلان، په سپینه ورځ د پلان وزیر خرم قتل، د آریانا د پیلوټ انعام الله گران قتل، د منهاج الدین گهیځ تُرور، د زمان خان د کلا په زېرخانو کې د لوی شمېر مړیو کشف، د جنرال محمدرسول خان (په رسول جان مشهور) پخواني د ضبط او احوالاتو رئیس سیاسي او تخریبي فعالیت او داسې نور چې د یوې پېښې ثبوت یې هم نه درلود. سردار راپورونو ته ډېر اهمیت ورکاوه. داسې واقعات په بل حکومت کې نه دي راغلي، دی ډېر ژر استعمالېده. سردار بالآخره ناوخته پوه شو چې محاصره دی. انقلابیانو په دې نامه چې انقلاب یې کړی او دی یې واک ته رسولی دی، تر خپلې بېرستنې پېښې وغځولې.

په دې وخت کې اسلامي خوځښتونه هم په حرکت شول، د (جوانان مسلمان) ډلې هم په بریدونو او عملیاتو لاس پورې کړ. او دا د سردار لپاره یو لوی شوک و، پوه شو چې کلي په زور نه کېږي.

له خپلو انقلابیانو څخه تر پوزې راغی، هر یوه لویه برخه غوښته او خپل حد یې نه پېژانده. هر یو د لستوڼي مار گرځېدلی و. دا انقلابي ملگري د ده نه دي. په دې هم پوهېده چې ډاکترحسن شرق له کومه ځایه او کوم اخوره تغذیه کېږي، دې شرق په خپله، چې کله په هند کې سفیر و، عبدالوکیل خارجه وزیر ته ویلي وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې سردار له شورویانو سره د ده پر اړیکو خبر و. سردار دا موضوع چندان جدي ونه ګڼله. بالآخره سردار د انقلاب سمون ته اړ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«**وارداتي اډيولوژي دلته ځای نه لري!**» سردار محمد داودخان

سراسري نارضايت، بهروني فشار او په کور دننه ډول ډول سرخوړي، خرابې اقتصادي وضعې او د انقلابي ملګرو خودسرۍ، سردار ته دا فکر وروست چې د حکومت پر چارواکو يو تجديدنظر وکړي او بدلون پکې راولي. د انقلاب ملګرو هم قناعت نه درلود، دوې دوې رتبې يې بس ونه‌بللې. سردار د سمون لار غوره کړه. د دې سمون په بهير کې يې لومړی عبدالحميد محتاط لرې کړ.

پاچاګل وفادار يې په ليبيا کې سفير کړ. فيض محمد يې د کورنيو چارو له وزارته لرې کړ، ډاکتر حسن شرق يې چاپان ته ولېږه، د کرنې وزير جيلاني باختري يې برطرف کړ. ضيا مجيد او قادر يې هم بېکاره کړل. ډاکتر نظرمحمد سکندر د روغتيا وزير به ويل چې **نه خلقي يم نه پرچمي، اما مارکسېست يم!** دی يې هم لرې کړ. د سردار دا هڅه وه چې له دې تهمته چې سردار کمونېست او «سور شهزاده» دی، ځان پاک کړي.

په هرات کې يې په يوه لويه غونډه کې وويل چې **وارداتي اډيولوژي نه منم!** دا کمونېستانو ته يو زېګنال و. مقابل لوري (کمونېستانو) حالت جدي وګانه.

دواړې ډلې (خلق او پرچم) سره يو شوې. په ۱۳۵۶ کې بيا نورمحمد تره‌کی د ګوند مشر او ببرک د مرستيال په توګه وټاکل شو، وکيل د خپل کتاب (از پادشاهي مطلقه....) په ۲۵۳مخ کې ويلي چې دا يووالی يې د شوروي په هدايت راوړی دی.

ملي شخصيتونه هم له حکومت سره همکاری ته آماده نه وو، بې‌کفايته چارواکي لکه قدير نورستانی د کورنيو چارو وزير، غلام حيدر رسولي (چې د سګرېټي په څکولو معتاد و په کوهستان کې يې د يوه پير لاس‌نيوی کړی و) د دفاع وزير، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسمشر مرستیال عبدل الا او یا د بهرنیو چارو باصلاحیته مرستیال سید وحیدالله عبدالله، چې د دوولسم ټولګي فارغ نه هم شکایتونه وو، امنیت ورځ تر بلې تر بد بدترېده.

اسلامي ډلې (سازمان جوانان مسلمان) لکه استاد نیازي، استاد رباني، وفي‌الله سمیعي، عبدالهادي هدایت، انجینیر ګلبدین حکمتیار، احمدشاه مسعود، مولوي حبیب الرحمن او انجینیر حبیب الرحمن ته حالت د زغم نه و؛ پر کنړ، خوست، لغمان او پنجشېر بریدونه وشول.

خلقیان په کمین کې وو، عیني او ذهني شرایط یو بدلون (انقلاب) ته مساعد بلل کېدل. KGB د بل ګام په تکل کې وه. سردار هم ځینې نور پرچمیان چې د دولت په ملکي برخه کې وو، لرې کړل او پوځي کسان یې په غیرفعالو ځانګو کې وټاکل.

په ۱۳۵۶ کال کې د بدلون او سمون لپاره لویه جرګه راوبلل شوه، اساسي قانون یې پاس کړ، او د «۴۰»مې مادې په حکم د یوه ګوند پېښ‌بیني او پخپله هم د دولت رئیس نه بلکې د ولسمشر په توګه د هغې جرګې له خوا د شپږو کلونو لپاره وټاکل شو.

د ده مرکزي کمېټه منحل شوه او په دې قانون کې د یوه ګوند پېښ‌بیني شوې وه، چې د نورو ګوندونو د فعالیت د مخنیوي په معنا وه. کمونېستانو دا د ځان لپاره یو پلان او توطیه وبلله.

د چنګاښ د انقلاب خبرې نورې له موډه ولوېدې. ځکه چې یو قانوني دولت او حکومت منځته راغی او خلک هم له جمهوریت سره بلد شوي وو.

کمونېستان دواړې ډلې له سرداره وګرځېدې او د جمهوریت په تخریب یې لاس پورې کړ.

سردار هم لکه محمدموسی شفیق پوه شو چې له ګاونډیانو سره سمې اړیکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړيني دي. ايران ته لاړ، د اوبو قرارداد يې تائيد کړ او ذوالفقار بوټو پاکستان ته مېلمه کړ.

د ۱۳۵۶ کال په ثور کې شوروي ته د سردار په وروستي سفر کې برېژنېف دا خبره وکړه چې «زمونږ سرحداتو ته نيژدې امريکايي جاسوسانو ته په افغانستان کې د مرستې تر نامه لاندې اجازه ورنه‌کړئ.» (سقوط افغانستان، د صمد غوث کتاب په حواله.) روسانو په دې ډول اوبه خړولې او د برېژنېف دا خبرې له ډېپلوماتيک ادبه لرې وې، ولسمشر سردار محمد داود خان ته د زغم نه وې. جواب يې ورکړ چې افغان به غريب پاتې وي، مګر خپلواک. د جدي افغاني عکس العمل په توګه د کور په خوا راوخوځېد او په بهرنيو سفرونو يې لاس پورې کړ. يوګوسلاويا ته، چې د شوروي مخالف سياست يې لوباوو، ولاړ. وايي چې مارشال ټيټو د وخت ولسمشر د شوروي په مقابل کې د احتياط سلا ورکړې وه. ليبيا، سعودي او مصر ته په داسې وخت کې ولاړ چې ولسمشر انورالسادات ليدو ته چمتوالی نه درلود، د سردار دا حرکتونه د رفيق برېژنېف خوښ نه شول.

له سردار سره په دې ټولو سفرونو کې پخواني پېژندل شوي جاسوسان د تجارت وزير محمدخان جلالر او عبدالحق صمدي ملګري وو.

په مقابل کې يې د خلقيانو له خوا بل ګام اوچت شو چې ميراکبر خيبر په ۱۳۵۷ کال کې د وري په ۲۸مه خپل کور ته نيژدې په مکروريانو کې ترور شو.

جنازه يې په لوړو مراسمو سره د تره‌کي او کارمل او نورو ګوندي ملګرو له خوا د تهديد، تحقير او تهمت په بيانيو خاورو ته وسپارل شوه او د ترور تور يې پر سردار او حکومت پورې کړ.

په مقابل کې سردار د ګوندمشر نورمحمد تره‌کی او مرستيال يې ببرک او څو تنه نور د کابل نظارت خانې ته بنديان ولېږل. د غويي په اومه د ورځې په لس بجو ارګ تر مځکني او هوايي برېد لاندې راغی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډ ډول: د خلقیانو او سردار ترمنځ لکه د شطرنج لوبه وشوه. انقلابیانو (کمونېستانو) سردار انحصار کړ او نفَس یې پوزې ته راوستلی و.

سردار: انقلابیان له ځانه لرې کړل.

انقلابیانو: (خلق او پرچم) اتحاد وکړ.

سردار: په نوي اساسي قانون کې د خلق او پرچم ګوند ممنوع کړ.

په دې وخت کې میراکبر خیبر ترور شو. خلقیانو یې تور پر سردار او حکومت پورې کړ.

سردار: کمونېستي مشران زندان ته واچول.

کمونېستانو: د غویي په انقلاب او پوځي پاڅون لاس پورې کړ،

(سردار کشت او مات)، رژیم نسکور شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انقلاب لومړی قرباني

د انقلاب قرباني د لوګر د محمداغې میراکبر خیبر و چې پوځي تعلیمات یې په حربي پوهنتون کې پایته رسولي وو، چې د یوه سوء نیت په تور د شهادتنامې له ترلاسه کولو سره سم د بریکوټ زندان ته ولېږل شو - په هغه وخت کې تحقیق و محاکمه دود نه وو - څو کاله په زندان کې پاتې شو. د زندان په مهال یې مېرمن او واړه ماشوم تریې‌تم شول او له پوځه برطرفه او د پولیسو په اکاډمۍ کې استاد شو، ګوندي فعالیت ته یې دوام ورکړ، شاګردان یې لکه صمد اظهر، باقي پوچک، فاروق یعقوبي، نبي د پولیسو د اکاډمۍ قوماندان او څو کسه نور جذب کړل. دی د ۱۳۵۷ کال د وري په ۲۸مه ترور شو.

د ګوندي باور پر بنا سلیمان لایق خیبر خپل پلار ته وروپېژانده. د ده پلار خلیفه عبدالغني د حضرتانو خلیفه و چې د ډېر اخلاص له مخې یې د خپل زوی نوم «غلام مجدد» کېښود. په مورِ کې د غلام محمد، غلام علي، غلام رسول او نور همداسې ډېر نومونه شته، مګر «غلام مجدد» نه لرو. وروسته غلام مجدد خپل نوم په (سلیمان لایق) واړاوه.

خلیفه صاحب یوه لور (مهر نګاه) روحاني شخص حضرت صبغت الله مجددي ته او بله لور یې بې‌عقیدې او یوه مارکسېست میراکبر خیبر ته نکاح کړه.

په دې ډول خلیفه دوې هندوانې په یوه لاس کې ونیوې. خلیفه د خیبر دا کمزورې عقیده جدي ونه نیوله، کوم وخت خیبر د خپل باجه (مجددي) رپوټ د ضبط احوالاتو ریاست ته د حضرت صاحب په باره کې داسې ورکړ چې حضرت مجددي قصد لري چې خروشچوف د بګرام له میدانه تر کابله د تګ په لاره کې د خپلو مریدانو په واسطه سنګ‌باران کړي. حضرت صاحب پینځه کاله او څو میاشتې په دې تور د دهمزنګ بند وګاله (ما لیکوال ته حضرت صاحب دا بیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ او په دې توطیه کې د غلام مجدد لاس هم شریک بولي).
غلام مجدد هم د دې لوبو مهم لوبغاړی دی. ځای دی چې د ده پر ژوند، چې دوه اړخه لري، یو څه ورزیات کړم:
لومړی: غلام مجدد د کمونېست ګوند (د.خ.د.ګ) د موسسانو له ډلې دی، چې په هېواد کې یې د بدمرغۍ تخم وپاشه. د کاریګرانو د حقوقو (تش په نامه) دفاع او انټرناسیونالېستي اېډیا یې ومنله.
یرغل یې تایید کړ او ارزښتونو ته یې شا کړه.د یرغل د بقا او دوام لپاره یې خپلې هڅې ونه سپمولې.
دویم، ادبي اړخ: ځینې وایي چې شعر له علم او اخلاقو سره اړه نه لري. دا یو هنر دی او یو طبیعي خدای ورکړی استعداد، لکه څوک سم رباب وهي، څوک ښکلې نڅا کوي. لکه د هنر له مخې د ګلزمان استاد سندرې یا د هنګامې ښه آواز او د بخت زمینې زړه پاروونکې نڅا. غلام مجدد هم سم شاعر دی او سم هنر لري ښې جملې کتارولای شي، لکه د غویي د انقلاب په اړه وایي:

هره تیاره پای لري، پر خلکو ولسونو باندې
توره تیاره تېره شوه ستا خوارو بچو باندې

دا سم شعر دی اما دا چې څومره له واقعیت سره اړخ لګوي. د ده مهارت په دې کې و چې کمونېستي اېډیا ته یې ملي رنګ ورکولای شو.
غلام مجدد د خیبر د خپلوی سره د غویي د انقلاب په بریالیتوب کې هم هڅه ونه کړه، چې دا ترور بررسي شي.
خیبر ته په ګوند کې د محبوبیت په خاطر ببرک کارمل د حریف او سیال په نظر کتل، چې د ګوند (پرچم) په پولیت بیرو کې هم ونه نیول شو(از پادشاهي مطلقه...، ۲۹۰مخ) او له ده څخه پوځي دنده واخیستل شوه، نوراحمد نور او عبدالوکیل ته ورکړل شوه (از پادشاهي مطلقه...، ۱۷۵مخ) همدا یې هم لیکلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، چې د ميراکبر هم خوله نه درېده. د تاند په فېسبوک پاڼه کې استاد شهسوار سنګروال هم د ۱۳۹۹ غويي مياشت کې ليکلي چې ببرک د نوراحمد نور او بارق شفيعي په واسطه د مرګ تهديد ورلېږلی و (تاند وېبپاڼه) او عبدالقدوس غوربندي هم د خيبر د مرګ اشاره د ببرک خوا ته کوي.

پلوشې د خيبر لور د خپلې مور د ميراث د حق غوښتنه کوله، مګر اکاډمېسن غلام مجدد پښې په يوه موزه کې کړې او حق ته حاضر نه‌شو. د دې کتاب د تمامېدو په بهير کې د ۲۰۲۰ ز کال د جولای په ۳۰مه مې واورېدل چې سلېمان لايق د ۹۰ کلنۍ په عمر وفات شو، چې د ډېرو کسانو د مثبتو او منفي تبصرو سبب وګرځېد. ځينو تاريخي شيطان وباله او ځينو ملي شاعر، ځينو خلقي شاعر.

شعر يې اېډيولوژيکي رنګ درلود، بشري او ملي احساس پکې کم و، لکه ده د تاريخ نه زده‌کړه ونه کړه، تر پايه بې‌عقيدې پاتې شو، د ده د کلام نمونې ته فکر پکار دی:

زوړ انګرېز به بيا راپاڅي انتقام زمونږ پر ضد به له پنجاب سره پره شي ته

چا ويل د پنجابي د کساد هوډ دنجيب په قربانۍ باندې پوره شي بـــــــــــــــــــــــــه

که پام وشي سور او تور استعمار تفاوت نه لري، تور استعمار چې يادوي بايد د سور استعمار يې هم ياد کړی وای.

ټول ګوندي ملګري وو، په اصطلاح د سنګر ياران، نجيب يادوي چې طالبانو ځوړند کړ، امين هم ملګری و، خو نه يې يادوي، ولې چې روسانو مړ کړ.

د ده جنازه له آلمان (آلمان هغه لوېديځ هېواد و چې ملګرو به امپرياليزم باله) څخه راوړل شوه. د ده درنده جنازه له هغو په زرګونو نوم‌ورکو شهيدانو سره جفا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، چې د کمونېستي رژيم په لاس شوي دي. لايق خپلې رخصتۍ د شوروي په توره بحيره کې تېرولې. جنرال قادر دی د روسيې اصلي مهره بولي (خاطرات سياسي، قادر، ۴۰۰مخ). لايق تر اخېره د يوناما په نامه امريکايي ډالري معاش ترلاسه کاوه.

دا ثابته ده، ساده تعريف دا دی، څوک چې د ملي يووالي يا د ملي ګټو خلاف وي، هغه دښمن يا ملي خاين دی. په ټولو شعرونو کې يې يو وخت د خپلواکۍ سپاهيان د اسلام د لارې رهروان ياد نه کړل.

ميراکبر خيبر د انقلاب (د غويي اوومې) لپاره يوه انګېزه او پلمه او د انقلاب لپاره غټه قرباني وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر د عدالت وخوت ستا پر لوړو غرو باندې

توره تياره تېره شوه ستا خوارو بچو باندې (غلام مجدد)

د ۱۳۵۷ کال د غويي په اوومه د پنجشبې په ورځ لس بجې د کابينې غونډه دوام لري. د خلق ډلې د پوځي کمېټې مسؤول حفيظ‌الله امين چې لا تر دې دمه نه دی نيولی شوی، د انجينير ظريف په واسطه سيدمحمد گلابزوی (اېجېنټ نوم مامد) او محمد اسلم وطنجار د (۴ زرهدار ځواک) جگړن او ډگروال عبدالقادر (چې په دې وخت کې بيا د هوايي رئيس ارکان ټاکل شوی و) ته د انقلاب قومانده ورکړه. قادر له قوماندې سره سم خپل د هوايي عمومي قوماندان جنرال محمد موسی او د هغه ياور جگړن عنايت الله ووژل او د اسدالله سروري په واسطه يې په هيليکوپټر کې د بگرام هوايي ميدان ته ځان ورساوه او د هوايي ځواک قومانده يې په لاس کې ونيوله.

ټانکونه د وطنجار په قومانده د کابل په لوري وخوځېدل، ارگ او د ملي دفاع وزارت، چې ارگ ته مخامخ دی، يې تر اور لاندې کړل. د غلط انقلاب په تور قدير نورستانی همدلته ټپي او بيا ووژل شو. د ملي دفاع وزير حيدر رسولي د لوی درستيز جنرال عبدالعزيز (سيا) په ملگری قرغې ته په ډېره وارخطايی، چې جيپ يې هم ټکر وکړ، د چمتلې دښتې له لارې، چې هلته د ناهيلی سره مخ شول، ولاړ. دارالامان قوای مرکز ته ځان ورساوه، قوای مرکز هم د ډگرمن خليل له خوا (سگ‌باز مشهوره) د مهتاب قلعې د توپچي غونډ تر اور لاندې شو.

وزير او لوی درستيز د قوای‌مرکز قوماندان تورن جنرال عبدالعلي وردگ په گډه قوماندانې پرېښوده او د ارگ د باغوان په کور کې پټ شول، چې د باغوان زوی انقلابيانو ته په لاس ورکړل، نو دري واړه پخواني انقلابيان د انقلاب قربانيان شول، د نويو انقلابيانو په فکر پخوانی او د چنگاښ د شپږمې انقلاب د دوی په زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورې نه و.
نور چا مقاومت ونه‌کړ، نه د کندهار د قل‌اردو جنرال محمدعظیم خان لغمانی او نه د پکتیا د قل‌اردو جنرال سراج الدین خان، یوازې د ننګرهار قطعه د کابل مرستې ته راوخوځېده، چې د فرقې قوماندان جنرال عیسی او والي عبدالخالق رفیقي دواړه د انقلاب د مخالفت په جرم ووژل شول او قطعه شا ته ولاړه.
د جمهوري ګارد له لږو امکاناتو سره د جګړن صاحب جان قوماندان په مېړانه (چې د هغه مېړانه د ده مخالفین هم یادوي) مقاومت ته دوام ورکړ. په ارګ کې د لستونو مارانو ځای نیولی و، بلکې د استخباراتو آمر عبدالحق علومي او جګړن آقامحمد کندهاري د مخابرې آمر، عزیز حساس، جمعه هراتي بریدمن او اسدالله پیام د پینځم ستون په توګه خپله دنده اجرا کوله. کله چې د ډګروال عبدالقادر په قومانده هوایي بریدونه د ورځې په ناوخته کې پیل شول، د ګارد روحیه کمزورې کېده، چې سردار د هغه همېشني ملي احساس په بنا د تسلیمېدو هدایت ورکړ، چې تلفات ونشي او جنګي وسایط تخریب نشي.
کله چې د سردار زوی عمر داود غوښتل ووځي، د اطفایې د بلوک بریدمن ببرک نومي پرې فیر وکړ چې شهید شو.
انقلابیان د توفیق‌احمد بریدمن تر قوماندې لاندې د کورنیو چارو وزارت ته د تره‌کي او نورو بندیانو د خوشي کېدو په خاطر ورغلل.
د وزارت مرستیال سپین‌ږیري آقای دشتي او تورن جنرال محمدطاهر (چې په طاهر کور مشهور و) بې له مقاومته ځای پر ځای ضربه کړل. ادرس یې واخیست او د کابل د نظارت په لور روان شول. لېنینستان نورمحمد تره‌کی، ببرک کارمل او نور یې راوایستل. پوځی شورا ته یې د کابل مرکزي رادیو ته یوړل.
بارق شفیعي، سلېمان لایق، کریم میثاق او نوراحمد نور (چې تېښتېدلی او پټ وو) هم ورسره یوځای شول، چې دا شورا وروسته *انقلابي شورا* وګڼل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توفیق احمد چې وروسته تر تورن جنرالۍ ورسېد، جګړن صاحب جان خان چې د چنګابښ په انقلاب کې یې ګډون درلود، د مست غویي د انقلاب ضد په ګناه هم د توفیق احمد له خوا شهید شو.

بریدمن امام الدین د څلورو نورو مسلح ملګرو په ملګرۍ د جګړن آقامحمد کندهاري له خوا تر ګلخاني پورې راهنمایي شو او له سردار محمد داود خان څخه یې د ملاقات اجاره واخیسته. امام الدین د نظامي شورا پیغام (چې باید تسلیم شي، واک پوځي شورا ته منتقل شوی دی) ورورې.

سردار کمونېستانو ته تسلیمېدل د خپل کرکټر خلاف وبلل، په خپلې تفنګچې یې ډز وکړ چې امام‌الدین ټپي شو او بالمقابل اور بل شو. په دې خاطر ووژل شو چې د ده انقلاب سم نه و. هلته واړه او زاړه، نر او ښځې، د ولسمشر مرستیال عبدل‌الا او د سردار ورور سردار محمد نعیم خان ټول ۱۸ تنه د انقلاب د مخالفت په ګناه په شهادت ورسېدل، چې د ده انقلاب نور سم نه و. اناالله و انا الیه راجعون!

د کابل رادیو د نظامي شورا په مقر کې د شورا د غړیو تصمیم نیول شوی نه و، او له جملې یې کارمل د سردار وژل نه غواړي، بحث دوام لري، دیدوف، کاظم او ریچارد په ټینګار سره د سردار وژل غواړي، چې امام الدین شورا ته ورننوځي. ځان ورپېژني چې د ګوند غړی دی او خپل ټپي لاس ورښکاره کوي او په خپل لاس د ولسمشر سردار محمد داودخان د وژلو ګزارش ورکوي. د سردار د وژلو خبر غلام مجدد (سلیمان لایق) ترتیبوي، وطنجار او قادر ستوډیو ته د خبر او اعلان لپاره راهنمایي شوي، دوی یوه په پښتو او بل په دري خبر ووایه.

ورپسې د غلام مجدد شعر د ناشناس په غږ زمزمه شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورہ تیارہ تہرہ شوہ ستا خوارو بچو باندې
لمر د عدالت وخوت ستا پر جگو غرو باندې
هره تیار پای لري پر خلکو ولسو باندې
ښه شوله چې تہرہ شوہ ستا خوارو بچو باندې

دا شعر د پېژندل شوي شناخته (ناشناس) په کمپوز او لکه د یوه اصلي ډم په شان په ډېر شوق په گردنک وهلو او کمر جنبانیدلو سره اجرا کړه، تا به ویل چې دا اوس به میدان ته شي. او کاندید اکاډېمېسن محمداعظم سیستاني په تاند وېبپاڼه کې د ۲۰۲۰ د ډېسمبر په نهمه په خپله مقاله کې هم دی راپېژندلی او د مخدوم رهین په تائید یې دی د ISI جاسوس وباله، البته ده به هرومرو د KGB تجربه هم درلوده.

دا ناخلفه ناشناس هغه څوک دی چې نه یوازې یې د لوی قوم او ویاړلي تاریخ سپکاوی وکړ بلکې د خپلې درنې کورنۍ لکه علامه حبیبي سپکاوی یې هم وکړ.

دا شعر د هنر د تعریف پر بنا د یوې رویا ترسیم دی، نه حقیقت. ځکه د وینو بهېدل له هغې ورځې پیل شول تر اوسه جاري دي. کله سور رنگ وي، کله سپین، تور او زرغون رنگ لري او دا ورځ په جنترۍ کې د جشن او رسمي رخصتۍ ورځ ولیکل شوه. کودتا په انقلاب ونومول شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار داود خان چا وواژه؟

اوس دا پوښتنې راپورته کېږي او په دې هکله ډاکټر صبورالله سیاسنګ په یوه ابتکار لاس پورې کړی دی، د نخبه افغانانو او د نظر خاوندانو څرګندونې یې راټولې کړې او جمع‌بندي کړې دي، د یوه کتاب په ډول چې (سردار داودخان چا وواژه؟) نومېږي، چاپ کړې دي. د دې لپاره چې کتاب ډېر په زړه پورې دی، نو ښاغلي رحمت آریا په خوږه پښتو «د پسرلي سباوون او د ګولیو باران» په نامه اړولی دی، چې ښنوا وېښانې په ۲۲مه ګڼه کې خپور کړی دی.

پوښتنه دا ده چې سردار داود خان رښتیا بریدمن امام‌الدین وواژه، کوم چې ده په لومړی مرحله کې د پوځي شورای پیغام ورته وړاندې او اعلان کړ، چې سردار لا تر هغه دمه مړ نه بلکې ژوندی و. او انقلابیان لا وروستی نتیجې ته نه دي رسېدلي، داسې څرګندېږي چې هغوی له دې عمله بې‌خبره و. دا معنا لري چې د شورا په غیاب کې د دوی په نامه سردار ته پیغام وړاندې شوی دی. بریدمن اوس له خپلې پخوانۍ خبرې ګرځېدلی، وایي زما لاس تپي و، زما ملګرو فیرونه وکړل.

دا هم نه وایي چې د شورا چا او څنګه په کوم ارتباط پر ده باور وکړ، چې دومره یوه مهمه دنده باید اجرا کړي.

بریدمن دا هم نه ښیي چې ملګري یې څوک وو، هغه چا ورسره مل او پیدا کړل، د کومې قطعې وو، بیا څه شول، څنګه له ده نه جلا شول، هغه هم باید تقدیر شوي وای. دی لا هم شکایت کوي چې ډرېور ورته نه پیدا کېده.

ښاغلي فرهاد لبیب په بشپړ منطق او استدلال د دې کتاب په نولسمه برخه کې دا موضوع راپورته کړې او څېړلې ده چې د امام الدین ادعا له حقیقته ډېره لرې ده.

KGB که پر افغانانو باور درلودای، د مرغومي په شپږمه په بد وخت کې هم چې سروري وژونکی، وطنجار او ګلابزوی او عبدالوکیل ورسره وو، ولې یې بیا هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین وژنه په خپل لاس وکړه. امین هم داودخان غوندې خپلواک کرکټر درلود. امام الدین که څه هم د کوماندو په قطعه کې و، مګر مسلک یې مخابره و. فرهاد لبیب داسې نتیجه‌ګیري کوي:

«انګیرنه دا ده چې د ولسمشر محمدداود اصلي وژونکی نه د افغانستان وسله‌وال ځواک غړی او نه هم د پوځ د ښوونیزو او روزنیزو بنسټونو غړی دی، بلکې دا کسان د پخواني شوروي د KGB مسلکي غړي اود GRU د پوځي څانګو تکړه او ښه روزل شوي غړي وو، چې د یوه سنجول شوي پلان له مخې له امام الدین سره یو ځای شوي دي او د عملیاتو تر ترسره کولو وروسته بېرته خپلو پټنځایونو ته تللي دي.» امام الدین قاتل نه دی بلکې د قتل شریک مجرم دی. سردار که د امام الدین له خوا وژل شوی وای، بیا به یې هم دومره درد نه درلود. شهنواز تنی د امام الدین قوماندان و، هغه په دې هکله تر اوسه څه نه دي ویلي.

KGB به موضوع په خپل لاس کې نیولې وه، نه چې هلکان کومه غلطي وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو انتقال

د کودتا له ورځې وروسته له ارګ څخه د سردار او کورنۍ اتهلس مړه غړي راټول او د پلچرخي په پولیګون کې تر خاورو لاندې کړل. دا دنده د کورنیو چاورو د نوي وزیر نوراحمد نور او محمداسلم وطنجار وه، د راه بلد په توګه هم یو کس، چې د پلچرخي په قطعاتو کې یې دنده اجرا کړې ده، ورسره و. د شهیدانو د قبرونو ځای چا ته معلوم نه و، نه چا توان او جرئت درلود چې پوښتنه یې وکړي. هغه د غلام مجدد (شعر) چې وایي:

هره تیاره پای لري خلکو ولسو باندې

د غوایي مستي هم تېره شوه، مجاهدین ختم شول، طالبانو هم فرار وکړ، اسلامي جمهوریت حاکم شو. د بازخواست دروازې اقلاً پرانیستل شوې. د سردار کورنۍ عرض وکړ او په خپلو مړیو پسې یې هلې ځلې پیل کړې. د حامد کرزي په هدایت د مړیو لپاره یو هیأت وټاکل شو. موضوع رسانه‌یي شوه، له خلکو څخه په دې برخه کې د معلوماتو مرسته وغوښتل شوه، چې جنرال پاچامیر د هغه ځای د وخت مسؤول شخص له پکتیا څخه مراجعه وکړه. د شهیدانو د ښخېدو ځایونو، چې د ده په یاد وو، له هیأت سره مرسته وکړه او د ۲۰۰۸ د جولای په دویمه نېټه یې له آزادي راډیو سره هم مرکه وکړه. د مړیو په ښخېدو کې د ده مرستیال شاه‌ولي خان هم و. د مړیو پېژندنه وشوه. ان د سردار داودخان په غاړه هغه طلایي پوښ شوی قرآن کریم هم وپېژندل شو. په دولتي او اسلامي مراسمو سره چې په ارګ کې اجراء شول، د دارالامان په غونډیو کې په عزت خاورو ته وسپارل شول.

جنرال پاچامیر د آزادي راډیو خبریالې حمیدې مومند په ځواب کې وایي چې:

د نورو له جملې نه یې محمدموسی شفیق پخوانی لومړی وزیر او لوی څارنوال او د عدلیې وزیر وفي الله سمیعي او د بهرنیو چارو وزیر سیدوحیدالله عبدالله

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپېژندل، چې هغه يې ژوندي راوستل، هلته ځای پر ځای يې په پولګيون کې په ډزو شهيدان کړل چې جمله اته تنه وو. دا کسان يې څو ورځې ژوندي ساتلي، د غوايي له انقلابه درې ورځې وروسته يې شهيدان کړل. نوراحمد نور شهيد شفيق د هلمند د اوبو په قرارداد هلته د مرګ په صحنه کې ملامت کړ چې هغه ورته وويل چې دا قرارداد د ببرک، اناهيتا او حفيظ الله امين له خوا هم په ولسي جرګه کې پاس شو. د وژلو په وخت کې به د الله اکبر چيغې پورته شوې.

جنرال صاحب لا دا هم زياتوي چې وطنجار او نور به په دوی پورې خندل. (د پسرلي سباوون او د ګوليو باران، ۴برخه).

دا تش په نامه انقلابيان چې مسخ شوي انسانان(؟) دي، دلته د اسلم وطنجار په هکله ليکم:

وطنجار د پکتيا په زرمت کې زېږېدلی، په ۱۳۴۷ کال کې د حربي پوهنتون له زړهدار پوهنځي څخه فارغ شوی، چې د فراغت په ورځ يې په قرآنمجيد او د هېواد علَم مبارک د دفاع لوړه وکړه، چې وفادار پاتې نه‌شو او د چنګاښ په کودتا کې جذب شو.

د چنګاښ له کودتا يو کال وروسته ټولو ملکي او پوځي مامورينو له جمهوريت سره د وفاداری ليک د قرآن په لوړه لاس ليک او تعهد يې وکړ. دې ته هم وفادار پاتې نه شول. د غويي انقلاب خوا ته ورغړېدل. وطنجار د امين قومانده ومنله او په انقلاب ورګډ شو. امين ته وفادار پاتې نه‌شو. د شوروي په سفارت ننوت، د تابوت په واسطه شوروي ته ولېږدول شو، د مرغومي د شپږمې يرغل ملګری راغی. د ببرک رهبري يې ومنله، وزارت ته ورسېد، وروسته يې د نجيب پلو ونيو.

نجيب چې د ګلم‌جم له خوا له تېښتې راوګرځول شو، لار تړې ورکه وه، اخير د ملګرو ملتونو دفتر ته ننوت. ده د دفاع وزير په توګه لاس ورنه‌کړ او خپل يو ولسمشر خپل يو ګوندي ملګری يې ونه‌ساته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې رژیم نسکور او مجاهدین واک ته ورسېدل، خپل اصل ته يې رجوع وکړه، شوروي ته ورواوښت. د KGB نور پکار نه و، يوه سوځول شوې مهره و. لوبديځ خوا ته يې - چې دوی به امپریالېست باله – مخه کړه، شوروي سرحدي پوليسو له سرحده د تېرېدو اجاز ورنکړه، خو ده پيسې نه درلودې او يا زړه نه درلود. د روسيې د سرحدي پوځيانو له خوا څو ځلې په څپړې وهلو سره شا ته وتمبول شو. چې د ۲۰۰۰ کال د نومبر په مياشت کې يې په غربت او ذلت کې ساه ورکړه او جنازه او قبر يې د ده د نورو ملګريو لکه تره‌کي، امين او کارمل غوندې چا ونه‌ليدل. البته دا هم د انقلاب يو قرباني و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«**تاريخ شاته نه ځي!**» لښتپستان

انقلابي شورا د دولت په چوکاټ کې نوی اورګان شو چې په سر کې يې نورمحمد تره‌کی (اېجېنټ نوم *نور* او *مديدوف*) د انقلابي شورا مشر، د (ا.خ.د.ګ) عمومي منشي او لومړی وزير وټاکل شو، ببرک کارمل (اېجېنټ نوم *مريد* بيا *مارتوف*) د تره‌کي په ټولو دندو کې مرستيال، حفيظ الله امين (اېجېنټ نوم کاظم) د بهرنيو چارو وزير او د لومړي وزير مرستيال، ډګروال قادر (اېجېنټ نوم عثمان) د دفاع وزير، نوراحمد نور د کورنيو چارو وزير، صمد اظهر (اېجېنټ نوم فتح خان) د پوليسو د امنيت عمومي آمر، اسدالله سروري د (اګسا) د استخباراتو د اداړې مشر او جګړن وطنجار د مخابراتو وزير، جنرال رفيع (اېجېنټ نوم پيروز) د فوايد عامې وزير، سلطان علي کشتمند د پلان وزير، دستګير پنجشېری (ريچارد) د پوهنې وزير وټاکل شو.

شورويان له خپل پلان سره سم خپل هدف ته يو ګام نور هم ورنږدې شول، په افغانستان کې اوس پوره او سوچه کمونېست نظام واکمن شو.

افغانستان ته د نړۍ پام راوګرځېد، د KGB په مقابل کې CIA، ساواک، ISI او RAW (راو) هم فعالې شوې؛ نيول، وژل، شکنجې زور وموند. د هېڅا سر و مال او ناموس خوندي نه وو. خلک د ټاټوبي پرېښودو ته اړ شول، په کډو پيل وشو. تصفيې هم شدت وموند.

د تصفيې تر عنوان لاندې ديني عالمان، قومي مشران، پوه کسان، د هېواد خدمتګاران، ملي تجاران، دهقانان او زمينداران، کاريګران، د ښوونځی شاګردان، محصلان او استادان د تصفيې په نامه ونيول شول. شکنجه او بې له محاکمې اعدام او ووژل شول. چا چې کولای شول، هغو د مهاجرت لار ونيوله.

په عمومي ډول د ګوند او يا شمالي ستر ګاونډي بې‌رنګه، بې‌خونده او مسخ شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولنه په کار وه؛ هر چا ته يې يوه پلمه درلوده، د دوی انټرناسيونالېزم د افغان‌ستيزۍ په معنا و او د متريالېزم فلسفه منل په څرګند ډول د کفر او اسلام ترمنځ جګړه او د اسلام دښمني وه.

انقلابيان پوهېدل چې دوی څوک نه مني. هره ناروا او جفا له انقلاب ضد جرم سره وترل شوه. ديدوف دا کډوال «کوچيان» وبلل او کله به يې دا «لوی شمېر فيوډالان» وبلل. يو لوی شمېر لنډغر او اوباش واک ته ورسېدل. بې له اسنادو او ثبوتونو څخه اعدامونه دود شول.

انقلابيان په دې پوه وو چې څوک به دوی ونه‌مني؛ همدا وو چې ديدوف ولس ته د جګړې اعلان وکړ. مخالفين يې «واجب القتل او مباح الدم» وبلل.

هرې خوا ته د انقلاب ضد عناصرو، امپرياليزم او فيوډاليزم د مبارزې خبرې اوربدل کېدې. ډېر انقلابي ملګري وو چې نه د انقلاب په اهدافو پوه وو او نه ورته امپرياليزم سم څرګند و. انقلابي ملګري د هېواد له دود او دستور، ويارونو، تاريخ، روايتو او کيسو څخه بېګانه وو. آياتو، احاديثو او ملي ارزښتونو ته يې هم سپک کتل. په عوض کې يې د مارکس او لېنن خبرو ځای ونيو او د کانې ليکه شوې. د تکبير او بسم الله مبارکې کلمې په ځای «هورا» دود شوه، دوی په تکبر او مستۍ کې ډوب وو.

معارف، اقتصاد، کرنې او روغتيا ته پام نه و. «کور، کلی، ډوډۍ» هم نور هېر شول، تصفيې او پاکسازۍ او د انقلاب ضد عناصرو نيولو ته يې ډېر پام و. نيول، شکنجه، جنسي تېري او وژنې په بې‌رحمه توګه دود شوې. د نورالامين (تره‌کي او امين) له خوا پر ولس باندې جګړه تحميل شوه.

واک د خلقيانو په لاس کې و، پرچميان څنډې ته ټېل وهل شول، په ۲۲۹مخ کې د قادر د سياسي خاطراتو د کتاب په حواله د اوومې فرقې شپږ تنه پرچميان د امين له خوا ووژل شول. همدارنګه د ۲۶۰مخ په حواله په کندهار کې اووه تنه پرچميان

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوړل شوي دي، او د همدې مخ په حواله غزني ته د دوولسو ورلېرل شويو افسرانو وژل کېدل راوړي دي.

کاريګري نظام او پرولیتاریا، دېکتاتوري اعلان شوه. د شوروي د دولت په موډل برابر نظام رامنځته شو لکه د مرکزي کمېټه، پولیت بیرو، ولایتي شورا، رئیسه هیأت، منشي، اصلي غړي، علل البدل غړي، آزمایشي او پرورشي غړي، اصلاحات نومونه اورېدل کېدل. د مطبوعاتو او قضا خپلواکي له منځه ولاړه، پارلمان لغو شو، هر څه د ګوند (انقلابیانو) لاس ته ولوېدل.

د انقلاب او ضد انقلاب خبرې کېدې، مګر ژر له یوې او بلې خوا د مقاومت او پاڅون خبرې راپورته شوې. د انقلاب د لومړیو قربانیو د چنګاښ د انقلاب غټ انقلابي او د کورنیو چارو پخوانی وزیر فیض‌محمد و، چې د یوه هیأت په مشرۍ پکتیا ته د مقاومت (ضد انقلابیانو) د آرامېدو دنده ورکړل شوه. مګر د ځدرانۍ قوم مجاهدینو له هیأت سره په ۱۹۸۰کال کې په یوه غونډه کې د انقلاب د مخالفینو له خوا په هغه اوله جرګه کې د انقلاب قرباني شو. انقلابیانو هم ونه‌کړای شول چې د جګړې له میدانه خپل مړي راواخلي. لعل‌محمد علومي د هوایي قواوو خورد ضابط د چنګاښ د انقلاب ملګری، چې د غویي په انقلاب کې د کابل ولایت د ځارندوی قوماندانې وروروسېده، د لوګر د ضد انقلابیانو په جګړه کې د انقلاب قرباني او پر قبر یې سره ټوټه د انقلاب د جنډې په نامه ودرول شوه. ژړا او غوغا وه چې مېرمنو یې اشرارو (د انقلاب ضد عناصرو) ته بد ویل.

انقلابي شعارونه او شعرونه به ډېر اورېدل کېدل، لکه:

تاریخ شا ته نه ځي! سر ورکوو خو سنګر نه ورکوو! (د دفاع اوسني وزیر اسدالله خالد د همدې شعار په یاد داسې شعار ورکړ «سر وهو او سنګر نیسو». (نه هغو سر ورکړ او نه دوی سر وواهه.) او داسې نور. د دوی په اصطلاح پرتمینې غونډې او پرتمین لاریونونه کېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابیان نوي پرې ورګډ شوي وو، په مسایلو کې ډېر جدي او برخورد یې ډېر خشن و، له همدې کبله طاهر بدخشی له ګونده ووت، د «ستم» ګوند یې جوړ کړ د فدراسیون او تجزیې لار یې ونیوه. جنرال قادر (عثمان) د خپل کتاب «خاطرات سیاسي» په ۳۹۱مخ کې راوړي: کله چې کنړ د مجاهدینو له خوا ونیول شو او د قوای‌مرکز قوماندان جنرال ودود یې په بېرته نیولو کې ناکام او په شا ولاړ، دا د جګړې د فرار په توګه تعبیر شو، جنرال ودود د ملي دفاع وزیر قادر له خوا تهدید او ځانوژنې ته اړ شو.

په درې سره حکومت (دیدوف، کاظم او مارتوف) یو ائتلافي حکومت و، یووالی ورځ تر بلې کمرنګه کېده، ببرک او پرچم قرار قرار څنډې ته کېدل.

د تره‌کي فرمانونه تر نهو فرمانونو ورسېدل، د شپې له خوا بندیز دوام درلود، وژل هماغسې روان وو، تصفیه او پاک‌کاري چالانه وه.

د انقلاب رهبر (دیدوف) به ویل چې «**ما لار جوړه کړه اوس هر څومره چې کولای شئ مندې پرې وهئ!**» کله به یې ویل چې «**د خلکو زور د خدای زور دی!**» کوم نومونه چې پرې نښلول شوي وو، د ده به هم باور پرې وشو، چا به رهبر توانا باله چا آموزګار.

چا چې د انقلاب قوماندې ورکړې وه او د ګوند پوځي برخه یې هم په لاس کې وه، ملګری امین و چې ورځ تر بلې یې ځان ته واک راکشاوه، اعلان به یې وکړ چې «یوازې یو میلیون خلقیان بس دي!».

د ملګري امین تصفیه سراسري وه، یوازې د انقلاب ضد عناصر نه، بلکې ګوندیان هم تر تېغ لاندې وو. (KGB در افغانستان) په ۱۸۱ مخ کې یوازې د شپږ سوه پرچمیانو وژنه د انقلاب د مخالفت په تور راغلې ده، وایي: انقلاب خپل بچیان خوري!

اسدالله، امین د (کام) مشر هم په خپل وخت کې د نهو تنو پرچمیانو په وژلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراف وکړ. همدا دي چې انقلاب قرباني غواړي. (KGB در افغانستان، ۱۷۸مخ).

په نوي انقلابي رژيم کې اسدالله سروري د جاسوسی (اګسا) د اداري مشر، سید داود ټرون (جګړن) د پوليسو عمومي قوماندان، عبدالکريم ميثاق د مالیې وزير، صالح زيری د کرنې وزير، غلام مجدد د راډيو او ټلوېزيون وزير، جګړن سید عبدالله د څرخي پله قوماندان شو. (څرخي پله زندان د ټولو جنايتو د اجرا او تطبيق لومړی ځای و.) پاچاګل وفادار په ډهلي، رازمحمدپکتين په مسکو او نظرمحمد په بن کې سفيران وټاکل شول.

دا هم ليکل غواړم چې ريچارډ د پاچاهۍ په دوره کې ولسي جرګې ته کانديد و. په خپل کمپاين کې يې د اساسي قانون خلاف مبارزه کوله. زنداني او محاکمه شو، چې محمدرحيم خان (غلام بچه) ته ننواتې ورغی او پښو ته يې ولوېد، هغه يې د عفوې زمينه برابره کړه. لکه چې مخکې اشاره وشوه.

کله دلته کله هلته پاځونونو سر راپورته کړ، د انقلابيانو عکس العمل به نور هم شديد کېده. مثلاً په کنړ کې ډګرمن عبدالروف صافی پاځېد، د کنړ والي او خلقي افسران يې ووژل چې دا هم بايد د انقلاب په قربانيو کې وشمېرل شي. د زابل په درواز کې تورن مظفرالدين خپله لېوا قبضه کړه. د کب په ۲۴مه د هرات پاځون، د بالاحصار خوځښت، د چنداول پاځون او داسې نور. پر انقلابيانو تياره راوستل شوه.

انقلابيان آرام کېنه‌ناستل، له انقلابه دوې مياشتې تېرې نه وې چې ملګري امين د ۱۹۷۸ کال د جون په ۱۷مه د انقلاب پر ملګرو برېد وکړ. ببرک مارتوف چې د نورمحمد ديدوف په ټولو صلاحيتونو او دندو کې مرستيال و، له شپږو نورو انقلابي ملګرو محمود شېر (KGB نوم)، عبدالوکيل، نوراحمد نور، ډاکتر نجيب، ډاکټرې اناهيتا راتب‌زاد او مجيد سربلند سره چې له انقلاب سره د خيانت ګومان

(c) ketabton.com: The Digital Library

وربانديې کېده، د سفيرانو په نامه له مخې لرې کړل. دا يو انقلابي تصميم و. طبيعي ده چې په انقلاب کې به لوړې او ژورې راځي.

ډاکتر برنا، نجم‌الدين کاوياني هم زنداني شول، داسې کړنې د ګوند د يووالي د ماتېدو په معنا وې، دا د ببرک نيژدې کسان وو، بريالی (شپر) يې ورور، عبدالوکيل يې د ماما زوی و، اناهيتا يې معشوقه او نوراحمد نور د پرچم د پوځي کمېټې مشر و. دا مسلک همدا ډول ځناورخويه و، هر يوه په خپل منځ کې هم يو پر بل رحم نه درلود. کشتمند د خپل کتاب «رويدادهايِ سياسي» په ۱۹۶مخ کې راوړي دي چې د ببرک له لرې کېدو وروسته دا مشهورې څېرې زندان ته واچول شول، لکه:

پېروز، فتح خان، سرور منګل، محمدعثمان راسخ، نورالحق علومي، نظام الدين تهذيب، حبيب منګل، حشمت کيهاني، محمدحکيم سروري، آصف الم، غفور رزمجو، وکيل پيکارجو، مهرچند ورما، محمدهاشم فخري، محمداسمعيل محسور، دکتور حيدر مسعود، ډاکتر خليل ابوي، محمدعارف، فيض الله ذکي، رحمت الله اخګر، خليل الله زمری، صخره اسد، محمدنبي کوشا، صديق افسر، باقي افسر، محمدنبي چوپان افسر، ذبيح الله زيارمل، عبدالرشيد وزيري، جلال رزمنده، مسرور جمال، محمدسرور يورش، محمدبشير يورش، غلام سخي اتمر، لعل پاچا ژوندون، احمدمريد، وحيدالله کشتمند، توريالی کارمل، محمدظاهر طنين، مينا عبادي، فريد مزدک، داود سرلوړی، افضل لودين، منوګی منګل، بصير رنجبر، دکتور مجاوراحمد زيار، محمدعزيز کوشان، او په مېرمنو کې ثريا پرليکا، ظاهره دادمل، صالحه اخکزی، فاضله دلزاده، کريمه کشتمند، دوکتورس شهلا نجيمي، عالمه سمين. نورې مېرمنې له کاره برطرفه شوې. البته د دوی په اصطلاح انقلاب کله خپل بچيان هم خوري! ملګري امين لکه شاه دو شمشېره خپل او پردي، ګوندي او غير ګوندي په دواړو لاسونو وهل.

په ولس کې څوک پاتې نه‌شول، يا مړه يا زندانيان، يا فرار شول، نوبت د پرچميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغی د همدې کال د اګسټ په ۷مه له انقلابه لا دوې میاشتې نه وې تېرې چې د بل انقلابي برید اعلان مو واورېد، چې پرچمیان تر بل انقلابي برید لاندې راغلل، د دفاع وزیر قادر (عثمان)، لوی درستیز شاهپور احمدزی، د جمهوریت روغتون طبیب علي اکبر، د پلان وزیر سلطان علي کشتمند، د فواید عامې وزیر پېروز، د انقلاب په ضد د کودتا په تور ونیول شول.

تحقیق د «اګسا» مشر اسدالله سروري چې هغه وخت یې «پیلوټ» تخلص کاوه، په لاس کې واخیست. د تحقیق په جریان کې له دې متهمانو سره انقلابي برخورد کېده، له هر ډول شکنجې څخه درېغ نه کېده. کشتمند دا شکنجې غیراخلاقي بللې. ان جنسي تېری کېده.

په پای کې انقلابي محکمې پر ټولو د انقلابي اعدام غیابي پرېکړه وکړه، چې دا د رژیم په ټولو دورو کې دود و. حکم تنفیذ شو، مګر پر کشتمند، قادر (عثمان) او محمدرفیع (پېروز) باندې د شوروي د دوستانو په واسطه له اعدامه ابدي حبس ته تخفیف شول. کشتمند د خپلې قضیې څارنوال پتوال بولي. جنرال قادر په خپل کتاب «سیاسي خاطرات» کې راوړي، کوم وخت زندان ته زما د لیدو لپاره اسدالله سروري راننوت، دی وایي «زما په خوله کې نصوار وو، چې پر مخ مې ورتوف کړل او په خښته مې وویشت» د غویي په اوومه دوی د انقلاب ملګري وو، د حامدکرزي له هوایي ډګره سروري و چې ډګروال قادر یې د بګرام هوایي ډګر ته د عملیاتو لپاره یووړ. اما نن حالت بل و. جنرال عثمان چې کله د پلچرخي له زندانه د «ببرک شاهی» وخت کې ژوندی راووت، یو ځای کیسه کوله: چې امین ته یې وویل، هغه ورځ دې په یاد ده چې له تره‌کي صاحب سره یو ځای زما کور ته راغلې، مګر نن بل ډول یې. ده ورته وویل که تا د انقلاب موافقه نه وای کړې، بل به پیدا شوی وای.

وزیر صاحب عثمان تاب رانه وړ، په کودتا کې یې اقرار وکړ او کشتمند یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شریک وښود. د جنرال قادر او کشتمند د کودتا په تور شاهپور احمدزی، ډاکتر علي اکبر، ډاکتر کریم زرغون، طاهر بدخشی او نور د ۱۳۵۸ کال د لیندۍ میاشت کې اعدام شول. «کشتمند، رویدادهای تاریخي، ۵۷۲مخ). کشتمند له جنرال قادر څخه ګیله کوي چې ولې دې پر ځان او پر ما بهتان ووایه. د ده جواب «مرا زیاد شکنجه کردند، دیګر راه نداشم.» بدخشی د کشتمند د خور جمیلې خاوند و، چې اعدام شو.

له اوو تنو پرچمي انقلابي سفیرانو سره یې هم د کودتا ټړاو ورکړ. د هغو جلب صادر شو، هغه پوهېدل چې دا جلب په څه معنا دی، دوی له سفارتخانو څخه وتښتېدل. د سفارتونو دارایۍ یې چور کړې. ملګري امین، چې د بهرنیو چارو وزیر و، دا سفیران ترک تابعیت کړل.

پر عبدالوکیل چې کومې خواري او سرګردانۍ راغلې، په خپل کتاب کې راوړي دي او په پاکستان کې د شوروي سفیر ته د شپږ زارۍ او ژړاوې محترم پوهاند ډاکتر محمدحسن کاکړ په خپل کتاب «د افغان – شوروي جګړې» کې راوړې دي. نورو به هم دا ستونزې تحمل کړې وي، تر ټولو نوراحمد نور سم و چې د امریکا له سفارته یې د غنمو دوه لکه ډالر جیب ته کړل. له انقلابي ملګرو سره یې شریک نه کړل. کله کله به ببرک د ده د خودسرۍ د مخنیوي په خاطر ترې حساب غوښت. ستارخان حکمران د ده پلار هم له پخوا همدا ډول چوتار و.

انقلابیان له اخلاقو نه خلاص، د شهوت تر اغېزې لاندې وو، د یوه او بل په مقابل کې یې د هېڅ ډول وحشت پروا نه کوله، لکه لېوان مخامخ سره ویده کېدل. په ظاهر به یې یو بل ته ملګری وایه، مګر پر یو بل یې انقلابي ګوزارونه کول. همدا ډول عام ولس به خلقیان «مردار هډي» بلل.

عبدالوکیل د خپل کتاب «از پادشاهي مطلقه...» په ۳۵۹مخ او نورو څو ځایونو کې د پرچمي مخفي سازمان بیان راوړی دی، مګر د امین په مقابل کې په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې د فعالیت امکان له چا سره نه و. او نه چا دا جرئت درلود او نه چا دا فعالیت محسوس کړی، دا یوه مبالغه ده. د ملګري امین له ډاره دوه انقلابیان «غلام مجدد او بارق شفیعي» په خپله رضا او اګاهانه داوطلبانه ډول پلچرخي زندان ته ننوتل. تصفیې دوام درلود.

جنرال نبي عظیمي د خپل کتاب «اردو و سیاست» په ۱۶۸مخ کې د څلور سوه تنو پرچمیانو زندان ته لېږل او د دوه سوه او پنځوسو وژل هم راوړي دي، چې د انقلاب په قربانیانو کې شمېرل کېږي. رښتیا انقلاب په وینو راځي او په وینو به ساتل کېږي.

عبدالوکیل د خپل کتاب «از پادشاهي مطلعه تا سقوط جمهوریت دموکراتیک» په ۳۱۸مخ کې د ریشخور د فرقې د شپږ تنه پرچمیانو وژل او د جنرال قادر «خاطرات سیاسي» د ۳۱۸مخ په حواله له کندهار اووه تنه افسران رالېږل شوي او اعدام شول. چې یو یې پېژندوال انور و. او په ۳۳۲مخ کې محمدهاشم د کوماندو د ۴۴۴ قطعې قوماندان محمدهاشم او په ۳۳۵ مخ کې د سلطان ځدران او په ۳۵۹ مخ کې ډګرمن هدایت الله د دفاع د اوپراسیون رییس وژل رانقل کړي دي.

د چنګاښ د انقلاب دوه غړي ډګروال محمدیوسف د ۱۵ زرهدار فرقې قوماندان او مولاداد فراهي د مرکزي اداړې رئیس د پرچمي او د انقلاب ضد په تور ووژل شول (د وکیل کتاب، ۳۱۹مخ)

محمود شپر ساسلوف ته د امین له لاسه شکایت وکړ چې صدیق کمونستان وژل کېږي (KGB، ۶۳مخ).

د دیدوف او ملګري کاظم دا غوښ دریځ په دې باور و چې شا ته یې یوه لویه استخباراتي اداره KGB ولاړه ده. له KGB سره دا اړیکې دومره مهمې وې چې چا نه پټولې، ان ویاړ یې هم وربانديې کاوه. ملګري په سادېزم مبتلا وو، په شکنجه کې یې هېڅ بشري احساس، مقررات او الهي اوامر په نظر کې نه نیول او خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرانساني اعمال به يې «انقلابي برخورد» بلل. د انقلاب ضد تور ډېر جدي او خطرناک و. چا چې کولای شول د سر او ناموس د خوندي کېدو په خاطر د تاټوبي پرېښودلو ته يې اقدام وکړ. تر مال تېر وو او له خپل دارومداره لاس په سر شول. له هېواده يې د مهاجرت لار ونيوله، د بيا راتګ هيله له چا سره نه وه. په تاريخ کې چې روس کوم ځای پښه اېښې وه بيا يې د چا پورته کول نه دي په ياد. مګر د افغان ولس هوډ بل و. مقاومت جدي و. د ولس نظامي او جنګي ډله چې «مجاهدين» بلل کېده، کوم چې انقلابيانو به «اشرار» بلله، ورځ تر بلې د عقيدې او ناموس د دفاع په خاطر پياوړې کېده.

د نورالامين په واکمنۍ کې د لوی څارنوال مرستيال يعقوب کمک او د هرات د فرقې قوماندان ډګرمن ګل آغا وار راورسېد، دواړه برطرف شول.

ډېر د انقلاب ضد مخالفين تر محکمې او محاکمې وړاندې اعدام شول او پرېکړه وروسته پرې راووتله، له ډېرو سره نو هغه معامله وشوه کومه چې د ګلم‌جم انقلابي مارشال له حاجي ايشجي سره وکړه.

د زرو پرچمي محصلانو (نويو ځوانانو) د انقلاب د مخالفت په تور زنداني کول او يا ځينې ووژل شول. د ثور د انقلاب يو شفاهي او يا تحريري راپور بس و، تحقيق او محاکمې ته ضرورت نه ليدل کېده او نه چا رسيدګي ورته کولای شوه. دا په دې معنا چې ګوندیانو (پرچميانو) هم د انقلاب قربانۍ ورکړې.

جنرال نبي عظيمي هم په خپل کتاب «اردو و سياست» کې د ډېرو پرچميانو وژل راوړي دي. د انقلاب له مخالفينو سره برخورد او کړنه ساده وه او د تحقيق زحمت پکار نه و. شخصي مخالفت ته به هم د سياسي او د انقلاب ضد تور رنګ ورکړل شو. اطلاع او راپور کافي و. پوښتنه نه وه. سند او اسنادو ته اړه نه ليدل کېده.

د هر تورن د جبرو اکراه او شکنجې اقرار به هم د محاکمې او قاضي لپاره کافي وو؛ شکنجې، وهل، برقي شوکونه، بې‌آبي او په مقعد کې لرګي ورننه ايستل، داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه وو چې هېڅوک به پيدا نشي چې اقرار ونه‌کړي.
د جرم د اثبات لپاره د هغو اصولو او قواعدو چې قانوني حکم دی، لکه تحريري اسناد، صوتي اسناد، تصويري اسناد، کوم چې په دې اوسني مدرن کړېمنالېستيک کې دود دي، رعايت نه کېده. انقلابي ملګرو اړين نه بلل. شواهد او قراين، قسم او نه‌کول انقلابي ملګرو نه پېژندل. د ملګرو له خوا په دې انقلاب کې هم لکه د ميوندوال په تحقيق او قضيه کې همدا رويه وه. د KGB سلاکارانو په هره قضيه کې له تحقيقه شروع تر محاکمې پورې جريان تعقيباوه او ورسره به وو.
لېننېستانو به هر غيرانساني عمل انقلابي برخورد باله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«مخالفين واجب القتل و مباح الدم دي!» ديدوف

د غزني د ناوې ولسوالۍ د نظرمحمد زوی چې تعليمات يې معلوم نه دي، په بمبی کې يې د پښتون شرکت په نمايندګۍ کې کار کاوه. د ويښزلميانو سياسي ډلې عادي غړی و، چې وروسته يې د هغې ډلې مؤسس ځان باله. په بمبی کې يې انګريزي زده کړه. د هند د خپلواکۍ د مبارزينو نندارە يې په دلچسپۍ سره کتله.

په ۱۹۵۱ کې KGB استخدام کړ، چې ميا‌شتينی معاش يې ۱۸۰ روبله و. اېجېنټ نوم يې «نور» و اوروسته د «ديدوف» نوم ورکړل شو.

د ولسي‌جرګې ديارلسمې دورې ته کانديد شو، چې د کمپاين لپاره يې KGB پنځوس زره افغانۍ هم ورکړې. (KGB در افغانستان، ۳۸مخ).

د ولسوالۍ خلکو په دې خاطر رايه ورنه‌کړه چې په لمانځه کې سست و. په بې‌دينۍ مشهور و. ده هم د دين په هکله له ولسمشر سردار محمد داودخان څخه چې کوم وخت يې ورسره ملاقات درلود، د عقيدې پوښتنه کړې وه. سردار ورته په ډاګه کړې وه چې مسلمان يم، پر خدای جل جلاله عقيده لرم. د غونډې د ختمېدو لپاره يې فوري لاس وراوږد کړ.

د ګوند مصارف د KGB له خوا راتلل. چې د ببرک هم پرې اعتراض و، چې ناوړه ګټه د ځان لپاره هم ترې پورته کوي. رهبرِ توانا په داسې معاملو کې پاک نه معلومېده.

سور، غوښن، شنې سترګې او په تندي کې يې شين خال درلود. تر ۱۹۷۸ پورې يې يوه اوږده دوره (۲۷) کاله بريالی خدمت وکړ. چې د دولت په سر کې يې ځای ونيو، دا د KGB لوی بريالیتوب دی.

تره‌کي د کمونېزم د ترويج او د شورويانو د خوشحالۍ لپاره خپرونې (تبليغ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولې. په همدې لړۍ کې يې دوه درې کتابونه ليکي چې مشهور يې «نوی ژوند» د خپل پلار «نظر زاده» په نامه او «د بنګ مسافري» دي. د شوروي فرهنګي کمېټې ده او د ده مېرمنې ته د يوې مياشتې لپاره دعوت او يوه جايزه هم ورکړه. کله چې ده د «خلق» اخبار چلاوه، له شورويانو به يې غوښتل چې په ليکنه کې ورسره مرسته وکړي، مقالې او مضمونونه ورته راولېږي. دا د «بنګ مسافري» کتاب هم ممکن د شورويانو له خوا ليکل شوی وي.

کله چې ولسي جرګې ته چا رايې ورنه‌کړې په کابل کې د امريکا سفارت ته يې د ترجمانۍ لپاره درخواست ورکړ، چې د کابل پوليسو اجازه ورنه‌کړه.

په يو بل کتاب کې يې په ډېره ماست مالي د شورويانو د خوشحالۍ لپاره د ستالين د فعاليتو او سوسيالېزم ته د هغه د خدمتونو په هکله ليکنې کړې وې، چې د شورويانو خوښ نه‌شو او چاپ نه‌شو؛ دی بې‌خبره پرې ورګډ و.

ملګری ديدوف د «ا.خ.د.ګ» په لومړۍ کنګره او له انشعابه وروسته بيا هم د ګوند مشر شو. ده د KGB له مامور سره په کابل کې په کوڅو او پس کوڅو او پارکونو او موټر کې ليدل او کتل کول. راپور به يې ورکاوه او هدايت به يې اخيسته (KGB در افغانستان، کتاب).

د ميراکبر خيبر په جنازه کې د تُندې بيانيې، چې له توهين او تهمتونو ډکه وه، په خاطر له څو نورو کمونېستانو سره ونيول شو.

د غويي د انقلاب په پيل کې دی او نور بنديان راخوشي شول، چې د انقلاب له بري سره سم درې ورځې وروسته زمور نورمحمد تره‌کی او د KGB ديدوف د ګوند عمومي منشي، د هيأت رييسه په سر کې او لومړی وزير شو.

پوځي حکومت اعلان شو، فرمانونه يو په بل پسې جاري شول. نيول، شکنجه، وژل، د تصفيې په نامه روان وو. ايران او پاکستان ته د کډو اوښتل او مهاجرت پيل شو، اوښتل هم ساده نه وو، له خطر سره تړلي وو؛ مهاجرت يې هم د انقلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالفت باله. غوښتل يې ټول پاتې شي چې ووژل شي.
ملګري په مېلو او چړچو دي او نور زيارايستونکي هېر شول. د تره‌کي سر او صورت سم شول، ډېر القاب ورپورې وتپل شول، کله د انقلاب رهبر و، کله آموزګار، کله د شرق ستوری. امين خپل ځان وفادار شاګرد اعلان کړ، اما صميميت پکې نه و. ځينو ملګريو (ګلابزوی، سروري، وطنجار او مزدوريار) د دې مناسباتو خرابی ته لمنه وهله.
کله چې د ناپېلو هېوادونو د کنفرانس وخت راغی او ملګری ديدوف دې کنفرانس ته ولاړ، په هيأت کې يې د امين باوريان د تره‌کي ياور جګړن سيد داود ټرون او ډاکتر شاه‌ولي د هيأت د غړو په توګه ورسره نيولي وو او د ارګ نور افسران چې وروسته هم څرګند شول د امين باوريان وو، په ارګ کې ځای پر ځای شوي وو. د تره‌کي په دې حالت سر نه خلاصېده، چې په محاصره کې دی.
تره‌کی صاحب له هوانا څخه د راستنېدو په لار کې په مسکو کې تم شو او هلته يې د برېژنېف او اندروپوف او څو نورو مشرانو سره ليده او کاته وکړل. هغو ولمساوه، چې امين لرې او پر ځای يې ببرک کارمل له ځان سره ونيسي.
شورويانو په دې ډول اوبه خړې کړې او د انقلاب جنايات يې يوازې په امين پورې وټرل. ځکه چې انقلاب په خطر کې و، مقاومت ورځ تر بلې جدي کېږي. نو د انقلاب د نجات په خاطر په دې ډول د ولس قهر او طغيان څه آرام کړي.
دا ګزارشات به د ټرون او ډاکتر شاه‌ولي له خوا په منظم ډول ملګري امين ته رسول کېدل. د انقلاب رهبر په اصطلاح «ګپ رو» و، دا روسي هدايت يې ومانه. شوروي ملګري او ملګری ديدوف پر دې پوه وو چې څوک امين په اسانۍ نشي لرې کولای. اسدالله سروري، سيدمحمد ګلابزوی، محمداسلم وطنجار او شېرجان مزدیار دنده واخيسته چې امين به ديدوف د هوايي ډګر د پذيرايۍ په مراسمو کې د انقلاب د مخالفت په تور ترور کړي، دا توطيه پر امين ونه چلېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا نوره هم ترمنځ سړه شوه، ديدوف د امين له خوا اړ شو چې دا ځلور سره انقلابي وزيران لرې کړي او د انقلاب په قربانۍ کې يې وشمېري. دوی پوه وو چې ملګری کاظم به څه معامله ورسره وکړي، نو د روسيې سفارت ته ننوتل چې د سفارت له خوا دا ځلور وزيران په تابوتونو په ډېر عذاب او بې‌عزتۍ تاشکند ته ولېږل شول. البته په انقلابونو کې بې‌عزتي هم کله ناکله بايد ومنل شي.

د دواړو انقلابي رهبرانو ترمنځ فضا سمه خړه پړه شوې ده. يو پر بل بې‌باوري نوره هم ډېره شوه. امين چې څه غوښتل، تره‌کي ځان اړ باله چې اجرا او لاسليک يې کړي. د رد توان په رهبر توانا کې نه و.

په دې خړه پړه فضا کې د خبرو لپاره ملګری امين ارګ ته وغوښتل شو.

امين په کابل کې د شوروي د سفير «پوزانوف» په تضمين ور روان شو. د ګلخانې د مانۍ د دويم پوړ په زينو کې د ديدوف د باډيګاردانو ببرک او قاسم تر فيرونو لاندې راغی، ورسره ملګری سيد داود تړون ولګېد. د *نور بي بي تره‌کي* له خولې ډاکتر عظيم چې په دې وخت کې چای راوړه، هم ولګېد (ويروس A، ٢٦٦مخ).

امين په ټپي لاس منډې وهلې مګر له مرګه بچ شو، ملګري ديدوف تر کړکۍ ولېد، نو په ډېر افسوس يې وويل چې «اوس نو هرڅه تمام شول!».

د امين زيرک (باډيګارد) ټپي شو. پېښه عمومي شوې نه وه. د اګسا مرستيال نواب د امين له خوا دنده اخيستې وه، چې د اکسا مشر اسدالله سروري د نيولو په نيت دفتر ته ورځي، د سروري ساتونکی قاسم فير ورباندې کوي، نواب ځای پر ځای لوېږي او ورسره ساتونکی سلطان پر قاسم وار کوي (ويروس A، **٢٣٩**مخ). د ساتونکو له جملې د سورګل هم تر اوسه د مرګ او ژوند پته نشته.

ملګري امين ارګ محاصره، تلېفون قطع او تګ راتګ بند کړ. توانا رهبر نور ناتوانه شو، له حرمسرايه راوستل شو، کوټې باغچه کې زنداني او ګوندي غونډه دايره شوه. د ملګري تره‌کي د ګوندي مشرتابه او غړيتوب نه استعفا ومنل شوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

گوند انقلابیانو بې له اعتراضه په پټو سترګو ومنله او په اکثریت قاطع ملګری امین د ګوند سرمنشي، د دولت مشرتابه او لومړي وزیر په توګه منظور او ومنل شو.

د امین لور غوتۍ هم تر رسمي خبر وړاندې په ښوونځي کې د تره‌کي عکس راکوز او ټوټه کړ، چې تر دې دمه پېښه عمومي شوې نه وه.

رهبر انقلاب د خپل وفادار شاګرد پر فعالیتونو چې په اردو کې یې استخدام او جذب کاوه، د انقلاب قومانده یې په لاس واخیسته، د ټولو خطرونو په منلو سره یې دی له زندانه راوایست، سترګې یې پټې کړې او په بې‌وفایۍ سره په توطیه لاس پورې کړ، چې ملګری امین یې مشروع دفاع ته اړ کړ.

په عمومي ډول ملګری تره‌کی صاحب ساده مزاجه (بوده) په شان و. د دوی ترمنځ کله چې اړیکې خرابې شوې، ملګري امین به دیدوف «نشه‌یي بوډا باله». په دې نه پوهېده، چې نه پوهېږي.

په دې تشنجي حالت کې روسانو هڅه کوله چې دوی دواړه حوصله‌مندۍ ته راوبولي. لکه چې ملګري امین په کابل کې د KGB آمر اېوانوف ته وویل چې **د انقلاب د دفاع په خاطر دندې پرېښودلو، سفارت منلو او آن ځان وژنې ته هم چمتو یم!** (ویروس A، ۲۳۹مخ).

د ۱۹۷۹ کال د اکتوبر په ۱۸مه جانداد د ګارد قوماندان، حدود د ارګ د مخابرې آمر، اقبال د ارګ د امنیت آمر، روزي خان د ګارد سیاسي آمر، شایسته خان د پلچرخي قوماندان، د لوی درستیز یعقوب له هدایت سره سم په کوټي باغچه کې د بالښت په واسطه د انقلاب ضد اعمالو په تور آرام آرام په عزت د اموزګار دیدوف صاحب ساه وایستله (د حدود تلوېزیوني مرکه).

البته دا د انقلاب لپاره ستره قرباني وه. د تره‌کي صاحب مرګ د ورپېښې ناروغۍ له کبله اعلان شو. جنازه یې ونشوه او چا یې قبر هم ونه لید. یوازې ورېږې یې (زرغونې) چې په پلچرخي کې زنداني وه، ډېر وژړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببرک او شپرو تنو وزیرانو د شړلو او کشتمند او د جنرال قادر محاکمه د تره‌کي صاحب مرګ د ملګري امین یوه لویه لاسته‌راوړنه وه.

عبدالقدوس غوربندي په خپل کتاب «د افغانستان د خلکو دموکراتیک ګوند ته یوه کتنه» په ۱۴۷مخ کې د تره‌کي وژنه یوه تېروتنه بللې ده. یو ستر انقلابي بیا هم د انقلاب په لار کې قرباني شو، چې ګټه یې مجاهدینو ته هم ورسېده. د امین له سمو کارونو یو هم همدا و.

دا انقلابي برخورد و، په هر نیت چې و، دا نه د حکمتیار له وسه پوره وه او نه د سیاف. که دیدوف حق په جانب وي او ناحقه وژل شوی وي، نو شهید دی او که ده د ګوند د اصولو خلاف په توطیو لاس وهلی وي، نو ملګري امین ته «غازي» ویل کېدای شي.

د دیدوف په وژنه نه چا اعتراض وکړ او نه د چا سترګې سرې شوې. مګر ملګری برېژنېف ډېر خفه شو. حدود په تلوېزیوني مرکه کې لا دا هم زیاته کړه چې د دې لپاره چې عذاب پرې تېر نشي، لاسونه مو د شا له خوا ټینګ وروتړل. د تره‌کي مېرمن «نور بي بي» هم پلچرخي ته ولېږله چې اوس په لندن کې پناهنده ده. دیدوف ۲۸ کاله د KGB د مامور په توګه خدمت کړی و. په ځینو جاسوسي ادارو کې داسې مامورین هم تقاعد او بیمه لري، چې نور بي بي به تقاعد اخلي که نه؟ دا باید د خپل حق دعوا وکړي.

دا د انقلاب اصول وو چې هر منتقد مخالف دی، هر مخالف ته د دښمن په سترګه کتل کېدل. دښمن باید حذف شي، ملګري د سنګر پر ملګری هم زړه‌سوی ونه کا. پر امین هم رحم ونه‌شو، او پر نجیب باندې هم د خپلو ملګرو له خوا رحم ونه‌شو. دیدوف صاحب به تل د لېنن رهبر کبیر (؟) دا خبره یادوله چې: «د انقلاب پر مخالفینو باندې باید رحم ونشي.» ملګري امین نور ګوندیان له خپلسری څخه راګرځول. دستیګر پنجشېری (ریچارډ)، صالح محمد زېری او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم میثاق به یې کنجکیان بلل او ځلور تښتېدلي وزیران (وطنجار، ګلابزوی، سروري او مزدوریار) به یې «ځلور نفري بانډ» باله.

په انقلاب کې د سم انقلابي او خراب انقلابي موضوع مطرح وه. خراب انقلابي هغه و چې د انقلاب د رهبر په پټو سترګو اطاعت ونه کړي. په دې کې شخصي سلیقو هم ستر نقش درلود؛ کله چې جنرال شهنواز تنی د انقلاب د نجات په خاطر پر نجیب راپورته شو، مګر له ناکامی سره مخ شو، ISI ته تسلیم شو. د طالبانو مرستندوی شو. وایي چې کله چې طالبانو کابل ونیو، د نجیب په مرګ کې د ده لاس و او لارښوونه یې ورسره وه او پر نجیب یې زړه‌سوی ونه‌کړ. دا منل شوی دود دی چې: انقلاب قرباني غواړي.

دیدوف به ویل: د انقلاب ډول به ډزېږي، مور به نه یو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«**یو ملیون په لښتیزم مجهز افغانان او ګوندیان بس دي**» امین

رفیق ببرک به ملګری امین میرغضب باله، ده به ځان ته «وفادار شاګرد» وایه. د ملګري امین په KGB کې اړیکې نوم «کاظم» و (KGB در افغانستان، ۵۰مخ).

د پغمان اوسېدونکی د حبیب الله د زندان د مامور زوی، چې د ۱۳۵۸ د وږي په ۲۵مه په غټ اکثریت د ګوند منشي او د دولت مشر شو. د ده پلویانو به د «سپېڅه دم قوماندان» باله. له امریکا څخه یې په تعلیم او تربیه کې ماسټري درلوده او د ملي شورا په پینځه‌لسمه دوره کې په ولسي جرګه کې د پغمان ولسوالۍ استازی و.

په نوې کابینه کې یې ډاکتر شاه‌ولي په خپل ځای د بهرنیو چارو وزیر او د «اګسا» د استخباراتو د اداري نوم په «کام» بدل کړ. او خپل زوم او وراره «اسدالله امین» یې رییس کړ. فقیرمحمد فقیر د کورنیو چارو وزیر، انجنیر ظریف د مخابراتو وزیر او صاحب جان صحرایي د سرحداتو وزیر، عبدالقدوس غوربندی د تجارت وزیر وټاکل شو.

شېخ السفرا د شوروي سفیر پوزانوف یې په دې تور چې د ده په ترور کې یې له دیدوف سره لاس درلود، له کابله وشړه. د عدالت، قانونیت او مصؤونیت اعلان یې وکړ، وژنو د پخوا په شان دوام درلود.

د ۱۲ زره شهیدانو لېستونه د کورنیو چارو وزارت پر دېوالو ونښلول شول. د دې شهیدانو وژل یې د تره‌کي صاحب او اسدالله سروري د «اګسا» مشر کار وباله. او اسدالله سروري د محاکمې په جریان کې وژنې ملګري امین ته منسوبې کړې. خو هېوادوالو ته بې‌توپیره وو؛ عزیزان یې شهیدان شول، څه اسدالله سروري او که امین وژلي د ګوند له خوا دا جنایت وشو. د *میرویس وردګ* په کتاب «د خلق او پرچم ژوندي جنایات» کې د اسدلله سروري په لاسلیک د ډېرو زندانیانو د سرنوشت په هکله هدایت ورکړ شوي دي، چاپ شوي دي، چې «به دوزخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانش کنید!» او یا به لیکل شوي وو چې «به پاکستان روان اش کنید!» چې یوه معنا یې درلوده او دا یو شفر و.

ملګري کاظم د ملګرو عبدالکریم میثاق، دستګیر ریچارډ او ډاکتر زهري د نیولو هدایت سروري ته ورکړی و چې له طاهر بدخشي نه په خپله مبارزه کې د دوی درېیو تنو د ګډون اعتراف واخلي. چې د مجازات لپاره پلمه پیدا کړي (KGB په افغانستان کې، ۴۸مخ).

چې دوی هم په دې ډول د انقلاب په قربانیانو کې وشمېرل شي داسې اقرارونه ډېر آسانه وو، شکنجې هر ناممکن ممکنولای شو. دا مطلب د «افغان جنګي جنایات» کتاب د ښنوا کتابتون په ۲۳ګڼه کې دا هم راغلی دی.

د دیدوف له نیولو سره سم د ۸مې فرقې د توپچي غوندۍ قوماندان د ۴مې او ۱۵مې فرقې قوماندانان له دندې لرې کړل (اردو و سیاست، ۲۰۳مخ).

ببرک او قاسم د تره‌کي باډیګاردان چې پر امین باندې یې د فیرونو په ترڅ کې د تره‌کي یاور سید داود ټرون وواژه. امین او وزیري ټپیان شول. د دیدوف تر وژنې وړاندې دا دواړه خلع سلاح او په پولیګون کې د ښایسته‌خان له خوا ووژل شول (د افغان تراژیدي – د روسي تجاوز زېرنده، جنرال عبدالقادر اکا، ۸۱مخ).

ببرک د اطفایې بریدمن هغه څوک و کله چې د سردار زوی عمر غوښتل بهرون ووځی، همده وژونکی فیر پرې وکړ چې شهید شو (د پسرلي سباوون د ګولیو باران، ۱۸برخه).

ملګری امین په خپل سیاسي فکر او اداره کې د یوسف ستالین پیرو و. د ستالین عکس به د مېز پر سر ورته پروت و.

د لېنن د وخت د بهرنیو چارو وزیر (تروتسکي) چې په مکسیکو کې د ستالین له ډاره پناهنده شوی و، هلته د ده ورلېږلي د KGB مامور د تبر په واسطه ووژاه چې د ستالین له خوا هغه مامور په سره ستوري وستایل شو. ملګري امین خپل ملګری

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد د بالبنت په واسطه ووژاه. د تره‌کي د ژوندي پاتې کېدو لپاره د ملګري برژنېف هیله هم ونه‌منل شوه (د افغان مېړانه او غمیزه، کتاب ۱۹۹مخ).

د کاظم د اغفال لپاره د شوروي رهبرانو تبریکی راورسېدې، د نو اړیکو هیله هم پکې شوې وه. برژنېف پوه شو چې ملګری امین هغه کس نه دی چې د چا خبره ومني او نه یې د چا د مخالفت زغم درلود. ملګري امین د ځلور وزیرانو له تښتېدو سره سم د هغوی سځې او میندې په پلچرخي کې واچولې.

د ملګري کاظم د انقلاب د ارمانونو د تطبیق لپاره یوازې یو مېلیون په دوران‌سازه اېدیولوژي افغانان پکار و او بس. د کاظم په حکم کې «آقاګل» باعث، عزیز بسام، لعل پاچا، ډاکتر عوض د ګارد افسر، استاد ذکریا، استاد حبیب، پوهنیار عبدالسلام، غلام رسول ووژل.

د امین غوښ دریځ او خپلواکه اداره د شورویانو خوښ نه وو. برژنېف به (پدرکش او مرتد باله.) دا نګراني موجوده وه چې مخ وګرځوي، نه چې د مارشال ټیټو او یا انور سادات لار ونیسی. امین د برژنېف له خوا د ۶۰۰ پرچمیانو په وژلو هم تورن کړ. له کاظم سره مخکې یوازې کارملیانو (پرچمیانو) او مجاهدینو دښمني درلوده، اوس د دیدوف پلویان د (تره‌کیانو) په نامه هم ورسره مخالف شول او شورویان هم په کمین کې شول.

د غویي د انقلاب د نجات په خاطر او د نورمحمد دیدوف د وژنې د انتقام اخیستلو په خاطر او د کاظم د ګوشمالی لپاره تصمیم ونیول شو چې په دې پلمه پر خپل یوه دوست او غریب هېواد یرغل وکړي. په پولیت بیرو کې برژنېف د نورمحمد دیدوف وژل پر خپل مخ یوه څېړه وبلله او *یوري اندروپوف* هم اصرار درلود. د وخت شوروي، هغه وخت د قوت اوج ته رسېدلی و. اندروپوف به ویل چې **اوس شوروي رژیمونه راوړي او رژیم نسکوروي** (دا یې د شوروي لومړی پروګرام تلوېزیوني مرکه کې وویل). اما د افغان ولس له مېړانې **لا** سم خبر نه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اصل کې دا څو ظاهري دلایل وو، په حقیقت کې نورې انګېزې هم وې:

۱. د روسانو عنعنوی ارمان تودو اوبو ته رسېدل،
۲. خلیج او منځنۍ ختیځ ته ورنیژدې کېدل،
۳. د نفوذ سیمه پراخول،
٤. د برژنېف د پراختیا دوکتورین.
۵. د (برادر بزرګ) په توګه خپله اېنټرناسیونالېستي دندې مکلفیت پرځای کول.

(رفیق عبدالوکیل، از پادشاهي مطلقه الی...) کتاب په ۴۳۵- ۴۴۲ مخونو کې په توضیحاتو او استدلال کې له حقیقته په څنګ تللی دی.

ملګري امین هم تشویش درلود. د خپل امنیت او جاه‌طلبۍ د اقناع په خاطر یې د خپل دفتر او اوسېدو لپاره په دارالامان کې د «تاج بېک» غونډۍ وټاکله، هغه یې جوړه او سمبال کړه او ورکړه شو؛ د شوروي سلاکارانو هم تشویق کړ چې د برید په وخت کې به تلفات کم وشي، نوي قصر ته د کډه کېدو په خاطر او د خپلې سلیقې د نمایش کولو لپاره یې د ۱۳۵۹ کال د مرغومي په شپږمه په مانۍ کې یوه مجلله مېلمستیا جوړه او کابینه یې رادعوت کړه.

مېلمستیا ده، خوشحالي ده، خبرې ته او بالا کېږي، کبابونه دي، شرابونه دي، پیکونه جنګېږي؛ غذا سروېس شوه. له معمول سره سم سوپ راوړل شو، چې خوندور و. ملګری کاظم ویاړي او د خپل آشپز «میخایل» لیاقت ډېر ستایي. خبر نه و چې هغه د KGB غړی او اصلاً د آذربایجان دی، د ملګري له ستاینې سره سم ټولو په غوړېولو پیل وکړ، کاظم صاحب تر ټولو ډېر غوړېپ کړل. د ګوند هغه اصلي شعار (کور، کالي، ډوډۍ) د چا په یاد نه و.

په ملګریو کې، ملګري دستګیر ریچارډ (اېجنټ نوم) چې تازه له مسکوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راگرځېدلی و، د شوروي د ملګرو رواداري او د امین په هکله د هغو د ښه نیت خبرې هم له ځان سره راوړې وې، مګر سوپ یې ونه خوړ.
د خوندور سوپ له خوړلو سره سم ټول ګنګس شول، خو امین صاحب تر ټولو ډېر. هر یوه کور ته ځان ورساوه. د ډاکټر صالح مېرمن هاجره او د ډاکټر شاه‌ولي مېرمنې لا پاتې وې.
شورویان پوه شول چې په افغان انقلابیانو څه جوړه نه ده، خپله میدان ته شول، چې انقلاب ته نجات ورکړي. د الفا او زینت او KGB قطعات درې ورځې وړاندې د شوروي په سفارت کابل کې ځای پر ځای شوي وو او درې ورځې وړاندې بګرام ته هم د انتوني الوتکې په مسلسل او منظم ډول سربازان راوړي او نور قطعات حیرتانو او کشلک ته نیژدې شوي دي.
امین ته ملګري ولایت خان د سردار داود خان روغتون او د شوروي سفارت ډاکټران راوغوښتل. امین ته د سیروم تزریق پیل شو.
شورویان پوه وو چې پرچمي ملګري په مناسباتو کې تر خلقیانو مخلص دي. خلقیان اطرافي او شډل پښتانه دي. پولیت بیرو په داسې حال کې د یرغل پرېکړه وکړه چې ځینې غړي حاضر نه وو. ملګري برېژنېف لا دا هم زیاته کړه «چې امین مې ژوندی پکار نه دی».
دا تصمیم شفاهي و، اسناد یې پرېنښودل. پوځیانو د مرغومي شپږمه خپل پلان وټاکه، چې دا په لوبډیځ کې د کرېسمېس رخصتۍ وې. د روسانو په نزد د کاظم ستره ګناه دا وه چې سم انقلابي نه و، خودسره او سرکښ معلومېده.
«د افغان مېرانه او غمیزه» کتاب په ۱۳۲ مخ کې لیاخوفسکي لیکي: امین تر کمونېستي شعار لاندې د ځان واکمنۍ او زورواکي رژیم د ټینګولو لپاره وژنې، ټکونې او شکنجې دود کړې وې. د همدې کتاب په ۱۳۳ مخ کې راغلي دي: کاظم نه یوازې پخواني علماء، قومي مشران او د پخواني رژیم کارمندان وژلي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکې خلقي او پرچمي يې هم وژل. ده هم له شوروي څخه خو خو ځله د سربازانو د رالېږلو هېله کړې وه (همدا کتاب، ۹۲مخ). چې دا هيله ملګري تره‌کي هم تکراروله. ديدوف نورمحمد، مارتوف کارمل او نجيب، شورويانو ته په خاص ډول مخلصان وو.

ببرک ويل چې **نجيب انسان هغه دی چې په شوروي اېمان راوړي!** نجيب به د مرغومي له يرغله د ولس په استازيتوب مننويي څرګنده کړه. مګر امين دا ډول نه و، پر شورويانو يې باور نه درلود، خو ځله مېلمه شو، مګر ده د شوروي ليدنه ونه کړه.

د مرغومي شپږمه راورسېده. د لېنېسټانو له کرکټر او تربيې سره سم دروغ، دوکه، د دې رژيم د تغذيې توکي جوړول. نه امين ګرم دی، نه ببرک، نه شوروي او نه نجيب؛ دا رژيم او دا اېډيولوژي همدا ډول ده.

KGB د امين ټکول شوي او فرار سفيران او درې هغه وزيران (وطنجار، سروري او ګلابزوی) چې په تابوتونو کې د امين له ډاره شوروي ته ترانزيت شوي وو، د (داشته آيد بکار) سره يو ځای او د يرغل ملګري کړل. مارتوف ملګری امين ميرغضب او CIA وباله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

«دا ورځ د غويي د انقلاب تکاملي دوره ده!» ببرک

د شپې اووه نيمې بجې وې، چې د مخابراتو ستېشن ته ګل‌آغا انفجار ورکړ، ملګري امين ته سږروم چالان او ګنګس پروت دی، چې د ستونِ پنجم په ګډون يرغل پيل، مانۍ تر اور لاندې ونيول شوه. دا د مرغومي شپږمه وه، افغانان له نوي آزمون سره مخ شول.

د غويي اوومه د يوې سترې بدمرغۍ پيل او دا تر هغه بدتر. د نړۍ ابرځواک په ټول قوت او شدت په يوه واړه سوله خوښوونکي ګاوندي هېواد د ټولو بشري او نړيوالو نورمونو خلاف بېباکانه تېری وکړ.

د ۱۳۵۸ کال د شپې په اوو بجو د KGB قطعاتو او کوماندو د الفا سربازانو او د زينت قطعې د دارالامان پرمانۍ، چېرته چې ملګری کاظم نوی ورکوچېدلی و، په شدت او غوڅ برید وکړ. افغانستان هغه لومړی هېواد و چې د لېنن او بلشويکانو رژيم يې په رسميت وپېژانده، نه ګاونډی و او د دوست په سترګه يې ورته کتل، البته له قطبي خرسه د وفا هيله ساده‌ګي ده.

په برید کې پينځم ستون (شپږ پخواني سفيران او ځلور تښتېدلي وزيران) ګډ وو. د امين د ګارد سربازان تار و مار شول. نور چا مقاومت ونه کړ.

انقلابي امين لا بيا هم دا برید د شوروياتو له خوا نه باله. د سوپ ګنګستوب لا پکې پاتې و.

عبدالوکيل د خپل کتاب په ۴۲۱ مخ کې د امين د کورنيو چارو د وزير فقيرمحمد فقير، د دفاع وزارت د سياسي آمر اقبال وزيري، د قوای مرکز د سياسي آمر حبيب الله راضي د نيولو جريان هم راوړی دی. لوی درستيز يعقوب د خپل سلاکار له خوا وويشتل شو، چې ډېر ربړېده. بل ځای مې لوستي دي چې يعقوب نيم ځانه و. اندېښمند په خپل کتاب «احزاب دموکراتيک خلق افغانستان» په ۲۹۹ مخ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم عبدالوکیل ته ګوته نیسي، چې د وکیل له خوا فیر او ختم شو. وکیل په خپل کتاب کې هم د یعقوب په هکله تفصیل ورکړی دی. داسې څرګندېږی چې ښه زړه یې ترې نه درلود. جنرال عثمان د دفاع وزیر هم د خپل کتاب په ۱۰۹ مخ کې راوړي دي چې وکیل خپله تفنګچه راوایستله اود لوی درستیز یعقوب ځنکندن او عذاب یې ورلنډ کړل. د ګارد قوماندان جانداد هم لګېدلی و. جانداد او یعقوب هم د انقلاب د لارې قربانیان شول.

افغان سربازانو، که څه هم نه پوهېدل چې د چا لپاره جنګېږي، کلک مقاومت وکړ. نیمایي د انقلاب د نجات په خاطر قرباني شول، یرغلګر د شوروي قطعات، د الفا او زینت قطعو هم نیمایي ووژل شول (جنرال لیاخوفسکي د کتاب په حواله). هر څه چې وو، موضوع د ملګري امین او رفیق ببرک د څوکۍ پر سر او خپلمنځي شخړه وه.

په «پټې توبې» کتاب کې، چې د شوروي د ستنو شویو سرتېرو مرکې پکې خپرې شوې دي، ټول شورویان وایي موږ په افغان ولس کې په خطا سره وژنې وکړې، موږ هم تلفات درلودل، معتاد او معیوب راوګرځېدو. هم دا مطلب تائیدوي. سوال دا دی چې چا ولېږلو او د څه لپاره؟

ملګری کاظم لا ژوندی و، مګر ګنګس. د سېروم ستن یې لا په بازو کې وه او یوازې په زېرپېراهني کې یې یوې او بلې خوا ته منډې وهلې. دا برید یې د اشرارو (مجاهدینو) باله. باور یې نه و چې برید د شوروي دوستانو له خوا و، دویم منزل ته شوروي سربازان ورپورته شول او دی یې د ورسره عکس سره پرتله کړ. اصلي هدف یې وموند چې دی دی.

انقلاب ته د نجات ورکولو په خاطر یې فیر ورباندې وکړ. دا هم د انقلاب لپاره یوه بله غټه قرباني وه.

«تهاجم ویروس A» دا هم زیاتوي چې (سروري) راغی، د ملګري امین جسد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته سم کړ او په ورسره تفنګچو يې پر مړي فيرونه وکړل. چې د امين په ژوند کې دا ناممکن وو.

د ملګري برېژنېف وينا پر ځای شوه، چې «**امين مې ژوندی پکار نه دی.**»

د امين دوې لونې *غوتیې* او *ګلالیې* هم ټپيانې شوې. بل زوی يې *خوازک* چې ټپي شوی و، مامد (ګلابزوی) له ځان سره واخيست، چې تر اوسه يې مړی او ژوندی معلوم نه دی.

د صالح زېري او ډاکتر شاه‌ولي مېرمنې هم په همدې شپه دلته مېلمنې وې، چې د شاه‌ولي مېرمن ولګېده، هاجره د صالح زېري مېرمن د امين له کورنۍ سره پلچرخي ته ولېږل شوه. د امين مېرمنه «پتمنه» تر ۱۹۸۵ز پورې په زندان کې وه، وروسته هندوستان، بيا روسيې ته ولاړه او اوس په هامبورګ (آلمان) کې ژوند کوي، څو کاله وړاندې کابل ته راغله چې پخواني ګوندي ملګري ترې پټ شول.

نړيوالو او د ملګرو ملتونو شورا يرغل وغانده او د مجاهدينو د حق د لارې مبارزه يې تاييد کړه. د شوروي سپوږمکيانو هېوادونو د مشر ورور يرغل تاييد او اړين وباله. د دې هېوادونو اداره هم په غيرمستقيم ډول د KGB په لاس کې وه.

د ګرجستان کمونېست ګوند منشي *شيوارد نادزې* (وروسته د بهرنيو چار وزير شو) دا يرغل تاييد کړ او زياته يې کړه چې «د شوروي مشران د زمانې نادودو ته خپل نيژدې دوستان يوازې نه پرېږدي.» (د افغان مېړانه او غميزه) کتاب په ۱۵۷ مخ کې راځي، کله چې د بهرنيو چارو وزير شو، تلوار يې و چې له افغانستانه پښې سپکې کړي.

د ملګري کاظم مړی هم لکه د ديدوف او سردار محمد داودخان، چا ونه‌ليد.

د مرغومي د شپږمې په عملياتو کې شورويانو هم د غويي د انقلاب د دفاع په خاطر ډېر تلفات وليدل. مګر د «الفا» د کوماندو له شپېتو تنو څخه يوازې شپږ تنه ژوندي پاتې شول. د ګروپ سر قوماندان *برايس سدوروف* هم ولګېد. «تهاجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویروس A» کتاب راوړي دي چې د امین د ګارد افغان سربازان هم ېې له دې چې انګېزه ولري په مېړانه او زړورتیا له انقلابه د دفاع په خاطر وجنګېدل.

«د افغان مېړانه او غمیزه» کتاب په ۱۶۷ مخ کې چې د برېژنېف له خولې نقل قول شوی دی چې کاظم یوازې شپږ سوه تنه ګوندیان وژلي دي. دا څرګند نه‌شوه، چې امین صاحب څه شی و، کمونېست او که کېپیټالېست یا هندو او که مسلمان! اما دا څرګنده ده چې بې‌زړه سوي وژونکی و، ځان یې خوښ و، چې په دې لار کې یې سر هم ورکړ.

په دې عمل شوروي په خپل کله‌خام عقل افغان ولس ته هم د چکوسلواکیا او هنګري فکر کړی و. په هغه کال د انګرېز نوې لومړۍ وزیرې *مادام تیچر* چې نوې ټاکل شوې وه، شورویانو ته وویل چې لومړی مو باید د افغان تاریخ لوستی وای او له موږ سره مو هم سلا کړې وای. شوروي هم ژر پښېمانه شو، د تلو په لټه کې شو. په همدې شپه ببرک کارمل هم د شپږ سوه تنو پرچمیانو د ګډون لوز کړی، چې یوازې یو نفر راغی (د افغان مېړانه او غمیزه، ۲۶۰مخ).

ټک او ټوک لا دوام درلود، له تاشکنده د کابل رادیو په څپو کې له پېژندل شوې حنجرې څخه د امین د وژلو او د انقلاب د بل پړاو (دوره تکاملي انقلاب) اعلان وشو.

تره‌کی (دیدوف) یې شادروان او حفیظ الله امین (کاظم) میرغضب او د CIA جاسوس وباله.

دی د خپل ورسره افغان ملګرو تښتېدلیو وزیرانو او سفیرانو سره په ټانک کې له بګرامه کابل ته راوړل شو.

په سبا کابل ښاریان بامونو ته وختل د «الله اکبر» چیغې پورته تر عرشه ورسېدې او په ولایاتو کې یې هم پیروي وکړه. پر ولس د سرو غویانو غوبل راغی. د ویروس A مؤلفان د ببرک دا ادعا ردوي چې امین د CIA جاسوس و، دوی زیاتوي، که

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین جاسوس وای نو به یې کورنۍ ته د ده تقاعد ورکړی وای (۳۲۶مخ). البته دا تقاعد د جاسوسۍ په ادارو کې معمول دی.

شوروي یرغل بریالی شو، روسانو خپل روزل شوی کاظم لرې کړ او بل روزل شوی کارمل نصب شو. ولس نور هم وقهرېده، نړیوالو یرغل وغانده، د ختیځ بلاک ظاهري سیاست بل ډول و، په پته یې دا حرکت وغانده. ان د KGB مامورینو دا عمل وغانده. په داسې عمل او بري په خپله روسان هم شرمېدل (KGB در افغانستان، ۸۹مخ).

نوره هم د جهاد جبهه پراخه شوه، په چریکي جګړو هم لاس پورې شو، لکه ډاکټر سید افغاني د ديني علماو په سر کې چې په خپله هم عقیده نه درلوده او د کمونېستي نظام په هکله یې د «ا.پ.ن» جایزه وړې وه، په خپل کور کې ترور شو (ویروس A، ۲۵۶مخ).

رفیقیانو او ګوندي ملګرو هڅه کوله چې انقلاب ته خپل خدمت او صداقت څرګند کړي او بالآخره ښې ښې جملې او لغتونه کتار کړي، مثلاً *فرید مزدک* به ویل:

نړۍ ته سوسیالېزم دومره ضروري او مهم دی، لکه مځکې ته چې لمر دی!

جل جلال او مبالغه هم اندازه لري، اوس به یې چېرې په کوم امپریالېستي هېواد کې ډډه وهلي وي؟ مارکس او انګلیس به دې جملې ته حیران پاتې وي. دا لا څه کوې مارتوف به ویل: «**انسان نجیب کیست؟**

انسان نجیب کسی است که به دوستی شوروی وفادار باشد!»

د مرغومي له یرغل سره سم ببرک کارمل په سر کې د امین په عوض نصب شو. خو امین د انقلاب د ارمانونو د تحقق د لارې قرباني شو. دی خاص د ستالینېزم د مکتب پیرو و. بیا هم د ده له مرګ وروسته دې مکتب دوام وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Martov / کارمل

«ببرک یو سیاسي مداري دی!» امین

یو لاړ، بل راغی. دا هم زموږ نه و.

په لومړیو کې د ده د جاسوسۍ رمزي نوم (مرید) او روسته په (مارتوف) بدل شو.

ښاغلی مرید په ۱۹۵۷ کې KGB ته استخدام شوی (KGB در افغانستان، ۳۴مخ).

عبدالقدوس غوربندي هم د خپل کتاب «د افغانستان د خلق دموکراتیک ګوند تاریخ ته یوه کتنه» په ۷۷مخ کې راوړي دي چې ببرک به ویاړل چې یو بنسټیز واک او ځنځیر ته یې لاس اچولی دی. په همدې اداره کې د ده ورور محمود بریالی هم د (شهر) په نامه اېجنټ و.

KGB ته د ببرک استخدام د KGB د پخواني مامور (کوزیکچین) په حواله (شهسورا سنګروال) (تاند وېبپاڼه، د ۲۰۱۸ کال د اپرېل ۱۵مه) هم راوړی دی.

وایي کله چې د KGB د بهرنۍ ځانګې رییس کریچکوف کارمل ته په اصلي رمزي نوم «مارتوف» خطاب کاوه، دی به د نورو افغانانو په منځ کې پرې شرمېده. (ولادیمیر سنګیریوف او والیدي سامونین، بیماری ویروس A، ۳۰۱مخ).

دی روسي مشربه، روسي طبیعته او روسی مزدور و، نو ده به دا روسي جمله (سپاسیبه سپاسیبه) د احترام او اطاعت په ډول تکراروله او تکراروله.

مارتوف د یرغل په سبا د شوروي پر ټانک سپور له بګرامه کابل ته راوستل شو.

اسدالله سروري، اناهیتا، نوراحمدنور، ډاکتر نجیب، محمود شپر، اسلم وطنجار او سیدمحمد مامد راوستل شول، چې ټولو پوځي درېښۍ اغوستې وې. تر ټولو دوکتورس اناهیتا دې پوځي یونیفورم نوره هم ښکلې کړه.

مارتوف د ګوند عمومي منشي او هیأت رئیسه په توګه د یوه نجیب قوم د دولت په سر کې نصب شو.

روسانو کوم یرغل چې په ۱۹۵۷ کې په هنګري او چکسلواکیا په ۱۹۶۸ کې وکړ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان ته يې همدا فکر کړی و. خبر نه وو چې افغانستان ماين دی، چې پښه دې پرې کېښوده پټاو شي.

ببرک کارمل د کمرې (کابل) د جنرال محمدحسين زوی چې د ولسي جرګې په دوو دورو کې د کابل استازی و، د خلق او پرچم په دوه ځله يووالي او اتحاد کې به د نورمحمد ديدوف مرستيال و. د انشعاب په وخت کې د پرچم ډلې په سر کې و. د کمونېستي حکومت په وخت کې څو مياشتې وروسته په چکسلواکيا کې سفير شو، چې د جنرال قادر د کودتا په تور برطرفه، او هلته يې بلا تکليفه ژوند تېراوه. چې بيا مسکو ته وغوښتل شو او د مرغومي د شپږمې له يرغل سره يو ځای کابل ته راترانسپورت شو.

زور به يې واهه چې انقلابي جملې جوړې کړې او لغات کتار کړي. د ده په هکله په «د جنګي جنايتکارانو اتهام‌نامه» کې تفصيل راغلی دی. له يرغل سره هرڅه سلاکارانو (شورويانو) په لاس کې ونيول او خپلواکي تر پوښتنې لاندې راغله.

پر ستېج به يې داسې اکټ کاوه ته وا چې يو اتل دی، دا پوښتنه بې‌ځوابه پاتې وه چې ده روسان راوستل او که روسانو دی؟

د ميراکبر خيبر د جنازې په مراسمو کې د ترخې او لمسوونکې وينا په خاطر له ديدوف نورمحمد او څو نورو سره يو ځای د کابل نظارت‌خانې ته ولېږل شو، د غويي له کودتا وروسته د ديدوف په ټولو دندو کې مرستيال و. د نوي حکومت په جوړېدو يې لاس پورې کړ.

اسدالله سروري چې په انقلاب کې د رئيسه هيأت مرستيال شو، مګر د هغه انقلابي برخورد له امله چې له کشتمند سره يې د پلچرخي په زندان کې کړی و، په انقلاب کې يې مستقيمه برخه درلوده او د انقلاب د پايښت لپاره يې په زرو انسانان ووژل، بيا هم د انقلاب د لزوم‌ديد په خاطر د څو کلونو لپاره له هېواده لرې په اولمباتور کې سفير او له کابله لرې شو. کله چې کابل ته راغی، زنداني او محاکمه شو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ابتدايه محكمه كې په اعدام محكوم او بيا ۲۵ كاله زنداني پاتې شو، چې وروسته د ولسمشر اشرف غني احمدزي له خوا عفوه شو.

وكيل د مالیې وزير، شاه محمد دوست (په KGB كې يې اېجېنټ نوم *پېرس* و [KGB در افغانستان، ۲۹۷مخ]) د بهرنيو چارو وزير پرچمی، ډاكتر نجيب د اطلاعاتو د اداري (خاد) په نامه چې دا اداره د تره‌كي په وخت كې د (اگسا)او د امين په وخت كې د (كام) په نامه يادېده، مشر شو.

د دې اداري اجراآت او كړنې يو ډول وې. بدلون پكې نه راته. يوازې نوم يې بدل شو. محمدرفيع (پېروز) د ملی دفاع وزير، سيدمحمد گلابزوی (مامد) د كورنيو چارو وزير، سلطان علي كشتمند د ببرک مرستيال. نور پرچميان لكه غلام مجدد، بارق شفيعي، صمد اظهر (فتح خان) له زندانه راوايستل شول او عمومي عفو اعلان شوه. د نورالامين د واكمنۍ ټول زندانيان، كوم څوک چې ژوندي پاتې وو، خوشي شول، مگر ډېر ژر زندانونه بيا ډک شول. د انقلاب جنايات پر امين وروتپل شول، د ملي ماتم ورځ يې اعلان كړه او په خپله يې هم په مسجد كې د فاتحې په خاطر گونډه ووهله. ديدوف نورمحمد *شادروان* وبلل شو او خاله *نور بي بي تره‌كي* هم له بنده خوشې شوه.

د همدې اداري يو مشر اسدالله امين ځوړند او بل پخوانی مشر سروري د ببرک مرستيال شو.

هرې ډلې (خلق يا پرچم) ځان حق په جانب باله او انقلاب ته صادق. مقابل لوری د انقلاب دښمن بلل كېده، ان كه انگېزه به يې هم شخصي وه، د مرغومي په ٦مه په انقلابيانو كې حاكم او محكوم سره جلا شول (د عبدالوكيل كتاب، از پادشاهي مطلقه الی...) په ۴۳۱ مخ كې د ببرک د وخت په حكمرانۍ كې دا انقلابي ملگري اعدام شول، يا په بله اصطلاح د انقلاب قرباني شول:

اعداميان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- صاحب جان صحرايي د سرحداتو وزير،
۲- عبدالله امين د شمال خوا تنظيميه رييس،
۳- اسدالله امين د (کام) مشر،
۴- انجينر محمدظريف د مخابراتو وزير،
۵- صديق عالميار د پلان وزير،
٦- جانداد د گارد قوماندان،
۷- اقبال د ارگ د امينت آمر،
۸- محمدعارف عالميار د ترانسپورت مشر،
۹- وزيرمحمد زيرک د امين ياور،
۱۰- عمر وردگ د (کام) د تحقيق آمر،
۱۱- سيدعبدالله د څرخي پله قوماندان،
۱۲- روزي د گارد سياسي آمر،
۱۳- شايسته خان د څرخي پله قوماندان.

جګړن ګل‌اغا، جګړن عبدالستار له اويا تنو سربازانو سره کريم، حفيظ، امتياز حضرت، عبدالرحمن، انجير خالق او دوولس نور کادرونه اعدام شوي دي، د غوربندي کتاب ۱٦۱ او ۸۲ مخونه. البته دا د انقلاب قربانيان دي او دا يې وياړ هم دی. دلته ګوندیان له ګوندیانو څخه قرباني اخلي. دا اجراآت ټول بې محاکمې کېږي.

عبدالوکيل هم د خپل کتاب په ۱۳۲مخ کې د ۱۴۰ تنو د انقلاب ضد جرم په تور په بند محکوم شويو کسانو نومونه راوړي دي، او غوربندي هم د خپل کتاب په ۱۷۴مخ کې.

بندیان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ډاکتر شاه‌ولي د بهرنیو چارو وزیر،
۲- محمود سوما د لوړو زده‌کړو وزیر،
۳- عبدالرشید جلیلي د کرنې وزیر،
٤- عبدالحکیم جوزجانی د عدلیې وزیر،
۵- منصور هاشمي د برېښنا وزیر،
٦- محمدسالم مسعود د تعلیم او تربیې وزیر،
۷- عبدالقدوس غوربندی د تجارت وزیر،
۸- فقیرمحمد کورنیو چارو وزیر،
۹- اقبال وزیري د دفاع وزرات سیاسي مشر،
۱۰- سلطان احمد بهین د کام سیاسي رییس،
۱۱- احمدشاه میوند د کام مرستیال،
۱۲- عبدالغیاث حقمل د کندز د کام مدیر،
۱۳- نورآقا روئین د کندز د کام د برخې مشر،
۱٤- سیدمنیر د کام د برخې مدیر،
۱۵- عزیزالله وګړی د فاریاب د ولایتی کمېټې منشي،
۱٦- نظام الدین شریف د غزني د ولایتي کمېټې منشي،
۱۷- محمد دوست د قوای‌مرکز قوماندان،
۱۸- صادق عالمیار د بالاحصار د کوماندو قوماندان،
۱۹- علي‌ګل پیوند د اطلاعاتو او کلتور معین،
۲۰- مجیب الرحمن د قوای مرکز سیاسي آمر،
۲۱- بیا وروسته نور کسان هم د پام وړ وګرځېدل، چې د بګرام هم اتیا سلنه د انقلاب سربازان او افسران شهیدان شول. د مخالفت په تور مجازات شول، دا کړنې او ټکونې انقلابي وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده د ګوند لوړپوړي چارواکي د ګوند د ارتقا او بریالیتوب له لوړې او ژورې نورماله بلل او شکاکیت یې نه درلود، دوی په خپل وخت کې هم همدا رویه درلوده. ممکن د دې ډلې نه ځینې کسان وو چې جنایات یې شدید وو. مګر روسانو د نورو وژنو مخنیوی کاوه.

د بشر حقونو، قوانینو او عدالت په خلاف کړنو د پخوا په شان دوام درلود. د دعوا وکیل، څارنوال او قاضي په یوه لاس کې وو. د خود کوزه، کوزه‌ګر او ګِل کوزه و. نړیوال بشري حقونو یا سره صلیب او سرې میاشتې د هېڅ ډول مداخلې او شکایت مجال نه درلود. ببرک او نجیب، د سنګر ملګرو د سنګر پر رفیقانو هم زړه‌سوی نه درلود.

د دفاع وزارت د شفر رییس شهید شو او رئیس ارکان شهزاده هم شهید شو، چې دا د انقلاب د لارې قربانیان دي.

پرچمیان به په زور کې وو، نجیب په قتل و قتال لاس پورې کړ. په مجموع کې د خلقیانو ډله د مارتوف په وخت کې وځپل شوه (پوهاند کاکړ، د افغان شوروي جګړه، ۵۲۴مخ). هغه د دیدوف خبره «ما لار درته هواره کړه، هر څومره چې کولای شئ پرې ځغلئ!».

یرغلګرو ځواکونو خپل عملیات کول، ممنوعه سلاوې کارول یې ورځنی کار و؛ کلي تش شول، کډې بار شوې. د ولس ځپل قاطع هدف و.

له شورویانو څخه شکایت جرم و، د اکتوبر انقلاب او لېنن واجب الاحترام بلل کېدل. نه غلا وه، نه قتل، هر څوک په خپل ویر اخته وو او د فرار په فکر. زنا او شراب جرم نه وو.

تش زندانونه له سره ډک شول. ټولنه پر دوو طبقو ووېشل شوه: انقلابي او ضد انقلاب، روشنفکر او مرتجع.

زندانونه ډکېدل او تشېدل، د انقلاب مخالفین تر محاکمې وړاندې اعدامېدل. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

محکمې پرېکړې غیابي وې، متهم به لا پخوا وژل شوی و.
د خاد راپورچیانو به قصداً د خلکو له خولې خبرې ایستلې. اداره د شمالي لوی ګاونډي د سلاکارانو په لاس کې وه. په تحقیق او اقرار اخیستلو کې د KGB د مامورانو ګډون حتمي و (دا افشاګرۍ ولادیمیر کوزوېچ د KGB مامورچې انګلیس ته پناهنده شوی وکړې.)
ټولې لویې او وړې ټاکنې د سلاکار په نامه د شورویانو په لاس کې وې، د امر مخالفت جرم و، جرم مجازات کېده، لکه:
د مرکزي کمېټې غړی ملګری عبدالکریم میثاق سره له دې چې د امین له سرسختو مخالفو و، بیا هم نهه کاله له دندې لرې وساتل شو (د وکیل کتاب، ۴۲۸مخ) او خلیل زمری د مرکزي کمېټې غړی هم د شوروي دوستانو په هدایت له ګونده وایستل شو او لس کاله په زندان کې پاتې شو، ان د مرغومي د شپږمې له عمومي عفوې هم محروم شو (د وکیل کتاب، ۲۱۵مخ).
بیا هم دې ټولو فشارونو، شکنجو او وژنو کار ورنه‌کړ، شوروي ته هم د مړیو کاروان روان و (د پټو توبو کتاب)، مقاومت ورځ تر بلې پیاوړی کېده. نړیوالو هم د شوروي یرغل څو ځله وغانده. په شوروي کې زاړه خرسان (برېژنېف، چرنیکوف، اندروپوف) یو په بل پسې ولاړل.
نوبت د میخایل ګورباچوف شو، ده د یرغل په وخت کې په پولیت بیرو کې علل البدل غړیتوب درلود. ده د «پروس ترویکا» تر نوم لاندې سمون ته مخه کړه، د افغانستان موضوع یې «خون چکان» ټپ وباله. د سربازانو د ایستلو تکل یې وکړ، چې مارتوف د دې کار مخالف و، جنرال مایروف وایي:
دی یې سم پېژانده، د خپل کتاب په ۹۷ مخ کې لیکي چې ببرک له اردو سر مینه نه لرله او باور یې وربانديې نه درلود، د اردو په بري هم خوښ نه و او تل به یې غوښتنه وه چې «پوځیان راولېږئ او پوځیان راولېږئ.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

گورباچوف په افغانستان کې د پوځيانو د موضوع يوې خوا ته کول او فيصله کول وغوښتل. پوځيانو ته يې وخت ورکړ، چې که مقاومت ماتولای نشي، نو په وتلو باندې بايد فکر وشي. د يرغل لا يو کال نه و تېر شوی چې اندروپوف پر خپل ځای قايم مقام و، د وارسا د پکټ په يوه غونډه کې يې د ګډون کوونکو له جملې څخه د ختيځ آلمان استازي ترې وپوښتل چې آيا دی په خپله دا برید تاييدوي؟ د اندروپوف ځواب دا و چې اوس شوی عمل دی. دا معنا ورکوي چې د شوروي رهبري هم پېښمانه شوه، د حل د لارې جرئت يې نه و، مګر دا کار ګورباچوف وکړ.

يرغل يې يوه اشتباه وبلله، په داسې حال کې چې د اکتوبر انقلاب تر دې لا لويه اشتباه وه. د خلق د ګوند رهبري، تن پروري، بې‌کفايتي، تنبلتيا، دروغ او منافقت څرګند وو. په تېره د مارتوف تنبل شرابخوري د شپې او ورځې نشه نوره پټه خبره نه وه.

شوروي سلاکارانو به په خپل منځ کې ويل چې «يابو» بدل کړی.

کله چې مارتوف ته د پوځيانو د ايستلو خبر ورکړل شو، دا يې يوه خودکشي وبلله (پشت پرده افغانستان، ليکوال سللیک هارېستون، ۲۱۶مخ)

ګورباچوف دا هم ورته وويل چې افغاني سربازان او شوروي سربازان وژل کېږي چې ته (ببرک) په واک پاتې شې! ببرک ګورباچوف ته د پوځيانو د ايستلو په ځواب کې دا هم وويل چې که نن پوځيان وباسې، سبا به يو مېليون نور راولېږې.

ده د نړۍ واقعيتونه درک کولای نه‌شول. د شوروي تحولاتو ته يې هم پام نه کاوه. ګورباچوف په نورو ځايونو کې هم دا خبره کړې وه، هغه تاوان وکړ چې ناوخته پيل يې وکړ. مارتوف د پوځيانو د پاتېدو لپاره نوراحمد نور او ډاکټر نجيب د واسطې په ډول ستر سلاکار جنرال الکساندر مايروف ته ولېږل. (رښتيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې څه تېرېدل، د الکساندر مایروف کتاب، ۱۸۹مخ، دډاکتر داوود جنبش ژباړه).

جنرال مایروف دوی دواړو ته د ناپلیون خبره یاده کړ چې وایي: «په توره جنګېدای شي، اما پرې کېناستلای نشي!».

د جنرال مایروف کتاب «په افغانستان کې رښتیا څه تېرېدل» ۲۹۷مخ کې دا هم راغلي دي چې کله د هېواد اصلي وارثانو (مجاهدینو) له خوا د ده پر استوګنځي راکټبارانوشو او دی له خپلې ښځې سره وارخطا خونه په خونه ګرځېده، د غمشریکی لپاره یې د کورنیو چارو وزیر مامد او وطنجار د دفاع وزیر او ډاکتر نجیب د خاد رئیس راغلل او په ډېر شرم او خجالت یې د احترام د ادا لپاره د عذر په خاطر د انقلاب مدافعان څلور قته خم ولاړ وو. تر ټولو پر نجیب ملامتیا ډېره وه.

د سرو لښکرو قوماندان هم د خپل کتاب په ۳۲ مخ کې د مارتوف ټاکنه د شوروي د مشرانو لویه خطا بللې ده. ببرک به تل د انقلابي شعارونو تر شا پټېده، چې ملامت به شو، دا جمله به یې تکراروله: دا اوس پوه شوم، بیا به نه تکرارېږي (د همدې کتاب ۳۱۹مخ). حالت دا و چې مارتوف نور کار نه ورکاوه، یوه سوځل شوې مهره وه. دی د اصلاح او بدلون مخالف و. دې کتاب دا هم راوړي دي چې مارتوف ټیټ او بېظرفیته و (د همدې کتاب همدا مخ). دی یې شوروي ته وغوښت.

«د افغان غمیزه او مېرانه» کتاب ۳۷۹مخ کې راغلي دي چې مارتوف بېکفایته او پڅ و. د ده چلند د انقلاب په ګټه نه و. خپلو نیژدې ملګرو یې هم باور وربانديې نه درلود. کله چې مارتوف په شوروي کې په لرې کېدو قناعت ونه کړ او د سولې مخالف و او د پوځیانو ایستل یې هم نه غوښتل، که روس مري او که افغان، ده ته بې تفاوته وو. خو دی باید په واک وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د KGB مرستیال کریچکوف کابل ته په هغه دویمه ورځ پس راورسېد او د لرې کېدو د تصمیم خبر یې ورکړ. مرستیال وایي چې د هغه تور مخ نور هم تور شو او ویې ژړل. بالآخره تصمیم دا شو چې مارتوف لرې او ډاکتر نجیب یې پر ځای نصب شي (حقایق پشت پرده تهاجم افغانستان، ۲۱۱مخ).

نصب کېدل او برطرفه کېدل، څرګنده خبره ده، هر څه چې بادار وایي هغه به کېږي. مارتوف ته نوره موقع ورنه‌کړل شوه، چې د انقلاب «تکاملي دوره» تکمیل کړي. ځایناستی یې د انقلاب د سمون لپاره وټاکل شو. شوروي جنرال په مجموع کې دې نتیجې ته رسېدلي وو چې انقلابیان له انقلاب سره مینه نه لري. پوځیان مقام ساتي، ملکیان څوکۍ (جنرال بوریس ګروموف، سرې لښکرې، ۳۷۰مخ). همدا وو چې ګوندیانو هم وطن خراب کړ او هم ځان.

ببرک نور ګورباچوف د انقلابونو (د اکتوبر انقلاب، د غویي انقلاب) خائن وباله او مرستیال ته یې وویل چې میخایل غواړي انقلاب له سولې قربان کړي (د افغان مېرانه او غمېزه، ۱۱۶مخ). د دې لپاره چې د نجیب مزاحم نشي او انقلاب او سوله تخریب نه کړي. د KGB مرستیال کریچکوف وویل: کابل ستا لپاره خطر دی. ستا دښمنان تا وژني. ده په ژړا وویل چې «**زما دښمنان ما نه وژني ، زما دوستان ما وژني!**» د ده په ژوند کې همدا رښتیا خبره وه. چې قطبي خرس دوستي نه لري. بیا هم کریچکوف له ځان سره الوتکې ته پورته کړ. داسې چې بیا یې راتګ نه و، مطلب ټکټ یې یو طرفه و. د انقلاب لپاره د ده خدمت پایته ورسېد. چې کله به یې خندل او کله ژړل. دی په حقیقت کې سیاسي مرګ ته ودرېد. د مسکو په یوه اپارتمان کې یې د انزوا شپې سبا کولې. په وروستیو کې یې د ځان لپاره د حیرتان بندر خوښ کړ، چې اقلاً د روس شمال به یې وهي. د مرګ په انتظار یې په خپل وطن کې د غربت او ذلت شپې سبا کولې او هلته مړ شو. وروستۍ خبره یې دا وه چې «پر پردي باید باور ونشي.» چا یې جنازه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه او نه يې خپله هديره وليدله. هغه يې هېر وو چې ويل به يې:

«**انسان نجيب کيست؟**

هغه دی چې د شوروي په دوستۍ ايمان ولري!»

د ده پر ځای بل انقلابي مخلص پيدا شو. هغه پوه و، څه چې بادار غواړي هغه کېږي. د مارتوف تجربه ورته څرګنده وه. ببرک په مسکو کې چې د ده د عقيدې کعبه وه، د ذلت شپې سبا کولې. مګر په اخير کې پر نجيب باندې د ببرک د پلويانو فشار وکولای شول، چې کابل ته د راتګ اجازه ورکړي، چې له خپل راتګ سره بيا هم د حالت درک ورسره نه و. بيا يې هم د نجيب په تخريب لاس پورې کړ. د نجيب هڅه وه چې د سولې په پلمه انقلاب ته نجات ورکړي. د هېواد سر اعلی سرقوماندان او د انقلابي شورا مشر په دې خاطر چې نور د انقلاب په ګټه نه دی له واکه لرې کړ او د سنګر ملګرو د ده نندارە کوله.

ګورباچوف پوه شو چې نه د اکتوبر انقلاب سم دی، نه د غويي. او نه انقلابيان سم او نه هغه د مخکې سر جنت، بلکې يوه دوکه ده. هم په افغانستان کې او هم په خپل هېواد کې د سمون او بدلون په فکر کې شو. ګورباچوف نړۍ د کمونېزم له سرطاني دانې وژغورله. دا به تاريخ نه هېروي!

مارتوف اخير په ۱۹۹۶کال کې په مسکو کې د سرطان په ناروغۍ مړ شو. په حيرتان (بلخ) کې تر خاورو لاندې شو. کله چې طالبانو د بلخ ولايت ونيو، د ده هډوکي يې راوايستل او په آمو درياب کې يې وغورځول. دا هم د انقلاب د تحقق په لار کې يوه قرباني وه.

ډاکتر نجيب د ده ځاياستی شو او کابل ته يې د ده د راتګ مخنيوی کاوه. هغه شعر يې له ياده ايستلی و چې ويل به يې:

موی سپيد را فلکش رايگان نداد

اين رشته را به نقد جواني خريده است

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اېډيولوژي همدا ډول ده، د شهوت او شهرت او ځانغوښتنې تر انګېزې لاندې د اخلاقو هېڅ کړنه نه پېژني. د ملګري امين بريد پر ببرک او شپږو تنو وزيرانو، بريد پر جنرال قادر او کشتمند، بالآخره بريد پر خپل آموزګار باندې. د کارمل له يرغل سره ملګري د امين په ضد، بيا د نجيب توطيه د ببرک په ضد او هغه سياسي مرګ ته درول. د شهنواز تنې اقدام د نجيب پر ضد بالآخره د سنګرو د رفيقانو له خوا د نجيب د تېښتې مخه ډب کول، دا ټولې هغه تجربې دي چې په بهير کې يې همدا اېډيولوژي او همدا يو د بل تخريب او سبوتاژ کول وو. او دا انقلابي چارې دي.

ببرک به ويل: «**زما دښمنان ما نه وژني، زما دوستان ما وژني!**»

(c) ketabton.com: The Digital Library

«**نجیب یک روبای مکار است.**» کارمل

د «خاد» د اداري د مشرانو خاص د اعتماد وړ کسان به ټاکل کېدل.

دا اداره د تعقیب، جاسوسۍ او د اطلاعاتو د راټولولو او پولیسي نظام د حاکمیت لپاره وه. بالآخره نیول، شکنجې او وژنې، په خلص ډول د KGB یوه کاپي او په عمل کې د ستالینېزم د پیاده کولو اداره وه، ولس په عام ډول «قصابخانه» بلله، د بې‌ګناه انسانانو د وژنو دنده یې پر غاړه وه. نظام هغه یو ډول او یوه پالیسي درلوده. د نظام د سر شخص د راتلو په صورت کې به د اداري نوم واوښت او مسؤول کس به چې لېننېزم ته ډېر وفاداره او د کرکټر په لحاظ هم مناسب و، نصب شو. نومونه یې «اګسا»، «کام» او «خاد» او په «واد» بدل شول. په سر کې د دې اداري لومړی مشر اسدالله سروري، بیا اسدالله امین، بیا نجیب او په آخر کې فاروق یعقوبي و. د دوی له جملې سروري پینځه‌ویشت کاله زندان وګاله او نور دري واړو په خپل منځ کې د سلیقوي اختلاف په خاطر په یو بل پسې د انقلاب قرباني شول، خو اوږده دوره د ډاکتر نجیب وه. مقاومت او مهاجرت د پخوا په شان دوام درلود، د حق او باطل جګړه وه.

ډاکتر په انقلاب کې ځلور موقعیته تجربه کړل. سفارت او تېښته، خاد او ولسمشري.

د پکتیکا د اخترمحمد زوی مشهور په «نجیب ګاو»، چې ببرک به «روبای مکار» باله. له طبه یې سیاست ته مخ کړ. د ده ورور صدیق راهي په خپل کتاب «نجیب رابشناسید» کې لیکلي: د کوهدامن د وکیل نېک محمد چې د دوی اوښي و په واسطه د غلام مجدد (لایق) سره بلد شو، چې ګوند ته جذب شو او د کابل د ګوندي حوزې مشرتابه ور د غاړې وه. د غویي له انقلابه دوې میاشتې وروسته د د ۱۹۷۸ کال د جون په اووه‌لسمه له شپږو نورو پرچمیانو سره سفیر او له هېواده لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو، چې ژر يې د سفارت دارايي چور کړه او وتښتېد. ځای يې معلوم نه و، آواره ګرځېده، چې بيا ورته اړه پيدا شوه، د يرغل په کتار کې د يرغلګر له نورو ملګريو سره د مرغومي په شپږمه کابل ته راوستل شو. د مارتوف تر زعامت لاندې د «خاد» د قصابخانې مشر شو.

د تحصيل په وخت کې او تر هغه وروسته دوران کې، څرنګه چې باډي ښلډر و، *نجيب ګاو* ورته ويل کېده. د ببرګ د باډيګارد په توګه تر کار اخيستل کېده (اردو وسياست، ۳۲۵مخ).

صديق راهي په خپل کتاب کې د ده له اخلاقو څخه پرده پورته کوي چې پر معصومو نجونو او ان پر خپله همسايه نجلۍ يې جنسي تېري کول او تر حاملهداری يې ورسولې. د دې کتاب ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴ مخونه د لوستلو وړ دي. د ده د جنګ جويۍ او تېري په خاطر پرچميانو خوښ کړ.

د جاسوسې اداړې «خاد» چې مخکې «اګسا» بلل کېده، مشر وټاکل شو. د «خاد» اداره اصلاً يوه استخباراتي اداره وه. چې په حقيقت کې يوازينۍ دنده يې دا وه چې په داخل او خارج کې اطلاعات راټول کړي، چې حکومت يا دولت د هغو مطابق خپله پاليسي اعيار کړي. مګر خاد د KGB پر موډل همهکاره و؛ نيول، ټکول، شکنجه کول، وژل، تروروونه، سبوتاژونه، اختطافونه يې دنده وه.

د ستالين د وخت د شوروي د وخت د جاسوسې اداړې (KGB) د پخواني مشر (بريا) اکټونه يې کول. بريا هم د مېليونو روسانو په وژلو تورن و، چې د ستالين له مرګه وروسته (بريا) د نېکيتا خروسچوف واکمنۍ کې محاکمه او اعدام شو. د دې افغاني اداړې مشران هم يو په بل پسې ووژل شول. او د انقلاب د لارې قرباني شول. د کام مشر اسدالله امين، ببرک اعدام کړ. نواب مرستيال په خپل دفتر کې د سروري د محافظ له خوا فير شو. فاروق يعقوبي د «واد» مشر د خپل مرستيال يارمحمد له خوا ترور شو. نجيب طالبانو ځوړند کړ، اسدالله سروري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پینځه‌ویشت کاله بند محکوم او پینځه‌ویشت کاله په زندان کې پاتې شو.
نجیب د انقلاب د پایښت او د یرغل د دوام لپاره په هر جنایت لاس پورې کړ چې «د جنګي جنایتکارانو اتهامنامه» کتاب کې یې په اړه ډېر اسناد راټول شوي دي. دی هم له یرغل سره سم د مارتوف په ملګرۍ له شوروي خځه راوارد شو. د *نورالامین* د واکمنۍ په شان بندیز، اختناق، د خلکو نیولو، تلاشۍ، شکنجې او اعدامونو دوام درلود، چې تر اسدالله سروروي کم نه و.
ده خاد نور هم وپږساوه، د ده خنګ ته د KGB مجرب کارمندان د سلاکارانو په نامه په دې اداره کې وټاکل شول او د دوی له تکتیک او مهارتونو خخه ګټه پورته کېده. په تحقیق، شکنجه او محاکمه کې یې په نېغه ګډون درلود. خاد په حقیقت کې د KGB یوه ځانګه وه، چې تشکیلات یې پر هغه موډل برابر وو. په تلاشۍ او نیولو او راپور ورکولو او ان محاکمه کې شخصي عقدو او شخصي مخالفتونو رول درلود.
د پلچرخي زندان د خاد تر ولکې لاندې و. نور زندانیان لږ وو، چې غلا او وژنې وکړي، ټول سیاسي زندانیان یا په اصطلاح د انقلاب دښمنان بندیان وو. د دیدوف صاحب له وخته یوازې پلچرخي نه و، له دې کبله چې د دوی په اصطلاح د انقلاب دښمنان ډېر وو، نور زندانونه هم ډېر وو، لکه د صدارت زندان، د دفاع وزرات زېرخانې، پخوانی دهمزنګ. دا چې د انقلاب دښمنان ډېر شول نور به کابل ته نه راوړل کېدل، د محاکمو لپاره دېوان (الف)، دېوان (ب) او دېوان (ج) په ولایتونو کې ورته جوړ شوي وو. زندانونه ژر ډکېدل او ژر تشېدل، ډېر وخت به تورن تر شکنجې لاندې ساه ورکړه. اعدام شوی کورنۍ ته نه ورکول کېده، ان اطلاع هم نه ورکول کېده. که به کوم چا ته دا زمینه میسره شوه چې له امین صاحب خخه پوښتنه وکړي، د ده لنډ ځواب دا و: «هغه پاکستان ته تللی دی.» په داسې حال کې چې هغه به اعدام شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ به هغه وخت د خپلو عزیزانو په مرګ او اعدام پوه شول چې جامې به چا نه ترې اخیستې. د جنازې د مراسمو اجازه چا ته نه وه. نجیب کل اختیاره او د پولیت بیرو غړی هم و.

ستر جنرال الکساندر مایروف په خپل کتاب «په افغانستان کې په رښتیا څه تېرېدل، ۲۷۵مخ) کې لیکلي:

د هرات د کب د ۲۴مې د پاڅون په مقابل کې اعلان وشو «که هر څوک وسله په مځکه کېږدي او له جګړې لاس په سر شي، هغو ته به عفوه وشي.» پاڅونوالو دا وکړل، مګر نجیب بیا هم په وژلو پیل وکړ. ۳۰۰ تنه یې په هغه شپه ووژل. جنرال دا هم لیکلي چې ما نجیب ته وویل چې د قانون په څنګ کې تاسې پښتونولي هم لرئ، ته څنګه د وعدې خلاف داسې کوې؟ جنرال د خپل کتاب په ۵۵مخ کې دا هم راوړي دي چې له هراته د پاڅون په خاطر ګډوډي رامنځته شوه، چې روسي جنرال بابینیسکي او والي مجید سربلند هم په چور لاس پورې کړ، هر څه چې په لاس ورغلل، پورته یې کړل.»

جنرال دا هم زیاتوي چې په هرات کې د نجیب دا جنایت یې ببرک ته هم ورساوه، هغه هم وویل «**نه دي چې هېواد له سپړو نه پاک کړي!**»

جنرال د خپل همدې کتاب په ۲۷۶ مخ کې «د انقلاب لوړ پوړي چارواکي ټول د سپي زامن بللي.» دی وایي چې د ملي دفاع وزیر جنرال رفیع وویل چې «**نجیب یوه چټله او بویناکه ګیدړه ده!**» جنرال وایي چې ما ورزیاته کړه، چې کارمل هم.

د نجیب په وخت کې ګلبدین حکمتیار او احمدشاه مسعود غیابي په اعدام محکوم شول. په عمومي ډول معمول دي چې د جاسوسې اداړې مهمه برخه دنده په بهر کې د شبکې جوړول او فعالیت وي، لکه د KGB، مګر د افغان د اداړې په کور دننه فعال او مصروف وو. د دې لپاره یې ټکسي ډرېوران او بداخلاقه فاحشې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې استخدام کړې وې. دا واقعیتونه شوروي جنرالانو لکه طوفان، سړې لښکرې، په افغانستان کې رښتیا څه تېرېدل، د افغان مېړانه او غمیزه کتابونو کې د یوه زړه سوي په خاطر دا جنایات خپاره کړي دي. مګر د انقلابیانو پر دې کړنو سترګې پټې دي.

نجیب تجربه درلوده، دومره خوش‌باوره نه و، لکه اسلاف. د راتلونکي غم یې خوړ، څو صندوقه او پیسې او زر یې په ډهلې کې ځای پر ځای کړل.

قطبي خرسان، برژنېف، چرینکوف او اندرویوف یو په بل پسې د افغانستان د انقلاب ارمان ګور ته یووړ. د نوي واکمن ګورباچوف مغز کار وکړ، د مسألې د حل په فکر کې شو، چې مجاهدین ناماتېدونکي دي، په دې تکل کې شو چې خپل سربازان ژر وباسي. نو د مارتوف له مخالفت سره مخ شو.

ډاکتر نجیب تر نورو مخلص په نظر ورغی (پشت پرده افغانستان، ۲۵۳مخ) شبارسین د کرینجکوف د KGB د مرستیال له خولې «ډاکتر نجیب یک فرزند طلایي» وباله. د ۱۹۸٦د مې په څلورمه د مارتوف په عوض عمومي منشي او د دولت په سر کې واکمن شو (د وکیل کتاب، ۵۳۳مخ) چې د کارمل ورور او پلویانو شپر یعنې محمود بریالي، پیګر، نورالدین کاویاني، وکیل، فرید مزدک، مخالفت پورته شو، جلا ګوندي شورا جوړه شوه (د افغان مېړانه اوغمیزه، ۴۹۷مخ). دا هم په حقیقت کې د نجیب له خوا د مارتوف په مقابل کې یوه سپینه کودتا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجيب ولسمشر

د نجيب راتګ او د کارمل تګ د بل چا په اراده وو، که څه هم د سپينې کودتا غوندې وو.

نجيب د ببرک دښمني پر غاړه واخيسته. د هغه پر ځای کښناست، عمومي منشي شو او لوړ واکمن.

په عمومي ډول تر جګپوړي پورې ټاکنې د قوای دوست سلاکار په لاس کې وې.

د اسلامي جمهوريت په دوران کې همدا ډول د امريکايانو خيال ساتل کېده.

ډېرې داسې ټاکنې وليدل شوې چې نه به چا پېژانده او نه به يې کاري تجربه درلوده، چې عام ولس به دا ټاکنې پراشوتي بللې. البته د NGO کارکوونکو ته ترجيح ورکول کېده، لکه د يک تلوېزيون د کاکتوس د ۱۳۹۸ کال په يوه پروګرام کې چې ښاغلي *لنبکري* ته پخواني لوی ځارنوال *عبدالجبار ثابت* صراحت ورکړ چې زه (ثابت) د امريکايانو کانديد وم او *محمداسحق الکو* د ولسمشر حامد کرزي. اخبر ثابت ومنل شو. البته امريکايانو د اسلامي جمهوريت په راوستلو کې همداسې مهم رول درلود لکه روسانو د غويي په انقلاب کې. تور استثمار او سور استعمار توپير نه لري.

همدا دوی دي چې کله مذهبي رهبران راته جوړوي او کله سياسي.

د نجيب له ټاکلو سره ده هم د نوي کاري ټيم د معرفۍ اقدام وکړ.

غلام فاروق يعقوبي - د «خاد» مرستيال - يې خپل ځايناستی وټاکه او د «خاد» نوم يې په «واد» واړاوه چې د نامه دا بدلون څلورم ځل شو، اما فعاليت، اجراآت او کړنې يې په پخواني شکل روانې وې، چې دا يو نوم هم اسم با مسما نه و. مامد (ګلابزوی) د کورنيو چارو وزير پاتې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجیب د انقلاب د نجات په خاطر په سمون لاس پورې کړ، انقلابي شورا يې لغوه کړه او گوند يې منحل او ملي پوخلاينه يې اعلان کړه. «اشرار» خپه ورونه وبلل شول. د شاد روان ملگري تره‌کي نورمحمد «نهه فرمانونه» چې يو يې هم علمي نشو، بېرته لغو کړل، خو چا باور پرې ونه کړ. پښېماني به يې ښودله. دا به يې ويل چې «خاد بدنامه کړم»، په داسې حال کې چې ده تر خاده ناوړه کړنې وکړې او ده خاد بدنامه کړ. عقل يې وروسته سر ته راغی. ده هڅه کوله چې خپل خوی بدل کړي. مگر چا پرې باور ونه کړ. تر ټولو د خپل گوند او د انقلاب د سنگر ملگرو دی تخريب او طرحې يې ورخرابې او خنثی کړې.

ټول ذات البيني مخالفتونه د ملا نصرالدين ځيرې پوستين و. که له دې ځيرې پوستين (انقلاب) څخه څه جوړ شي، لکه د تره‌کي او امين ترمنځ مخالفت، بيا د ببرک او نجيب ترمنځ او بالآخره د شهنواز تنې کودتا، يا د ده په مقابل کې.

بله لويه جبهه د نوراحمد نور، جنرال فتاح، محب الله کوشان، محمود (شېر)، عبدالحميد محتاط، ډاکتر اناهيتا، جنرال آصف دلاور لوی درستيز، اعظم سعيد، جنرال عبدالرزاق، جنرال محمدافضل لودين، جنرال نبي عظيمي، فريد مزدک، نجم الدين کاوياني، علوميان، دواړه ورونه نورالحق او عبدالحق، جنرال دوستم، مير صاحب کاروال، نيازمحمد مومند، جنرال قادر اکا، جنرال آصف شور. جنرال مومن، سيدجعفر نادري، جنرال اميرمحمد، جنرال عبدالطيف، جنرال رحمت الله روفي، جنرال اسد مارخور، جنرال بابه جان، ډاکتر عبدالکريم يما، جنرال عظيم زرمتی، وکيل (د بهرنيو چارو وزير)، جنرال روف بېگي، د کشتمند پلويان، د اېران او ازبکستان د پينځم ستون غړي وو (ډاکټر شېرشاه يوسفزی، تاريخ مسخ نمی‌شود، ۳۹۴مخ).

دا مخالفت او جبهه‌گري د مارتوف په پلوی وه او د هغه له انقلابي موقفه د دفاع په خاطر ډاکټر نجيب بايد موافقه نه وای کړې چې د ببرک پر ځای د دولت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر کې راشي. په دې اړودوړ کې د نجیب له خوا ظهور رزمجو - چې وکیل په خپل کتاب کې د هغه څو ځایه یادونه کړې ده - له پولیت بیرو څخه لرې شو.
نجیب پوهېده، د حالت درک ورسره و، د رفیق مارتوف له حالته یې زده‌کړه درلوده، چمتو شو چې د شوروي سربازانو د وتلو او د سولې لپاره هم لاس پکار شي، مگر نورو انقلابي ملگرو یې مخالفت کاوه او مارتوف ببرک له مسکو څخه لاسونه رااوږدول.
د نجیب له خوا ببرک وطن ته ممنوع الدخول و، سیاسي مخالفت او پخوانی اخلاص په دښمنۍ واوښت. نجیب هم هغه بیت چې په لویه غونډه کې یې په لوړ آواز داسې ووایه، هېر کړ:

موی سپید را فلکش رایگان نداد این رشته را به نقد جواني خریده است

د امسلک همدا ډول دی. د نن مخلص او دوست د سبا دښمن دی، نجیب ته هم د ببرک کمزوری ټکی معلوم و. اکثره وخت به یې په افشاگرۍ تهدیداوه. د دوو انقلابیانو (ببرک او نجیب) د انقلاب په ساتنه باندې تفاوتِ نظر په دښمنۍ بدل شو. د ۱۳۶۵ کال د لیندۍ په ۲۲مه نجیب هم د خپل اخلاص او ماست مالي له مخې په غونډه کې گورباچوف ته داسې خطاب وکا:
«**شما برادران انترناسیونالست شوروي در دشوارترین لحظات به کمک ما شتافتید، قهرمانی شما فراموش نخواهد شد، و از محو حتمی نجات دادید**» (وکیل، از پادشاهي مطلقه الی... ۵۳۷مخ). **او بل ځای یې روسان خاینان وبلل.**
د سربازانو پر وتلو موافق شو. نجیب ورځ تربلې شاتگ ته اړ کېده. مجاهدینو ته یې بلنه ورکړه، چې په حکومت کې گډون وکړي. احمدشاه مسعود ته یې د ملي دفاع وزارت او گلبدین حکمتیا ته یې د ایتلاف وړاندیز وکړ، کوم چې دواړه یې د انقلاب ضد او د انقلاب ضد تروریستي اعمالو په تور په غیابي محاکمه کې په اعدام محکوم کړي وو. بیا هم د نجیب، البته هغه وه چې کلیدي ولایتونه به له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان سره ساتي. څو بې‌پرې کسان يې په حکومت کې ونيول، سياسي فعاليتونو او ګوندونو ته يې په ظاهر د فعاليت اجازه هم ورکړه او د ملي پوخلاينې اعلان يې وکړ.

مصطفی نوري د خپل کتاب «روزهای دشوار» په ۱۸۳ مخ کې راوړي دي چې له ملي پوخلاينې سره اعدامونو دوام درلود او په خپله يې هم پينځه‌لس کاله د پلچرخي په زندان کې تېر کړل.

نجيب دوه ځله اساسي قانون تعديل کړ، د «ا.خ.د.ګ» منحل او د «وطن» په نامه يې بل ګوند جوړ کړ. که څه هم غړي يې هغه پخواني قسم‌خوړلي لېنينېستان وو، خو د چا پرې باور نه و، نجيب دا هم ونه ويل چې ولې يې جبهه بدله کړه او پر پخوانيو جنايتونو پښېمانه دی. بايد افغان ملت ته يې توبه ايستلې واى. په دې هرڅوک پوه وو چې دا د ده له پاکه نيته نه بلکې د مجاهد د «ډز» زور و او د ملت د قربانۍ.

مجاهده! ستا همت ته مې سلام. ستا عزم او قصد ته مې سلام!

که ستا مېړانه نه واى، نن به لکه تاجکستان او ازبکستان د ډېرو نومونه رحمانوف، قادري اوف، کابلوف، کريموف، کارملوف، ديدوف، يا داسې نور څه واى! ته وې چې د روس له ستوني دې تېر شوى وطن راوکيښ.

د نجيب بې‌ناموسي او وطنفروشي به د چا هېره نشي. دا يو مثال دی:

د شوروي سلاکار په خپلو يادښتونو کې ليکلي: «مازديگر دی، د دوبي ښکلې هوا ده، شوروي سربازان د ټانګ پر سر سپاره په غرور ناست دي، د کورونو دېوالونه لنډ دي، په يوه کور کې پسونه دي، زره پوښ دروي او کور ته وراوړي، په کور کې يې نجونې هم وليدې، د پسونو فکر يې د مېرمنو خوا ته اوړي، هلته نارينه هم شته. د کور نارينه په يوه کوټه کې اچوي او پر ښځو جنسي تېرى او بې‌ناموسي کوي. وروسته نارينه او مېرمنې ټول وژني. له ټانګه ټېل راباسي او ۱۱ تنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځوي.» شورویانو دا خبره پټه نه کړه، په دې جنایت یې اعتراف وکړ، مګر «نجیب ګاو» د ولسمشر په توګه په ډېره بېشرمۍ وویل چې دا اشرار (مجاهدین) وو. د قوایِ دوست په جامه کې یې دا جنایت وکړ.

پاس مطلب داود جنبش له روسي څخه په پښتو ژباړلی او خپور کړی.

ځینې کسان اوس هم شته چې نجیب شهید بولي، چې دا د حقیقي شهیدانو په حق کې جفا ده. نجیب ورځ تر بلې ګوښې کېده او د ببرک ډلې انقلابیان په کمین کې وو، د ده هره طرحه یې خنثی کوله او دایې د انقلاب په خیر نه بلله. دا څرګنده وه چې دا بدلون او اصطلاحات د ښه نیت په خاطر نه وو، تر اخېره به یې هڅه وه چې له دوکې او درغلۍ څخه کار واخلي. د شوروي سربازانو وتل او د جنرال شهنواز تنې کودتا یوه رواني کمزوري ورپیدا کړه. البته د سولې پروژه مخته وړل هم ساده خبره نه وه.

نجیب هم مقابله کوله، دوه انقلابیان ډاکتره اناهیتا او د دې زوم شېر یې له پولیت بیرو څخه ګوښه کړل، مامد د مسکو سفیر او رازمحمد پکتین یې د کورنیو چارو وزیر کړ. د اصلاحاتو په لړۍ کې ډاکتر حسن شرق یې د بېپرې په نامه لومړی وزیر وټاکه.

ډاکتر حسن شرق په خپلو سوانحو او مخینه کې د سردار محمدداود خان مخلص و او د هغه احسانونه یادوي، چې سردار و، د ده په قول له «نعل بندۍ» څخه یې تر لومړي وزارته راورساوه. مګر ده هغه ټول له یاده وایستل، له هغو کسانو سره په څنګ کې درېږي چې د سردار او د هغه د کورنۍ په وینو یې لاسونه لړلي وو.

د ډاکتر نجیب هم ډاکتر حسن شرق خوښ نه و. هغه په جلا چینل کې و. په دې لړ کې یې د شوروي د سربازانو د وتلو پروژه د ملګرو ملتونو په منځګړتوب پیل کړه، ښاغلی پېرس (شاه‌محمد دوست)د بهرنیو چارو وزیر د افغانستان په استازیتوب په جینوا کې د ملګرو ملتونو دفتر ته تګ راتګ پیل کړ. چې وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېرس لرې او وکیل د بهرنیو چارو وزیر شو او د سربازانو د وتلو پروژه ده ته ورپاتې شوه. نجیب هم د سربازانو له وتلو سره سر خوځاوه، خو په حقیقت کې يې مخالف و (پشت پرده در افغانستان، ۲۱۷مخ).

ډاکتر شرق هم پر نجیب پوره نهوکې لري. له نوبهار تلوېزیون سره د ۲۰۲۰ کال د مې په ۲۵مه په یوه تلوېزیوني مرکه کې يې له احمدشاه راسته سره نجیب په ملي خیانت تورن کړ چې د شمال او جنوب په نامه يې د وطن تجزیه غوښته او د «نجیب مسیر» په نامه يې د شمال لومړی وزیر وټاکه او دا هم زیاتوي چې د یو ملیون په قیمت طلا يې ده له میدانه راوګرځوله، چې د نجیب په امر خارج ته غلا کېده. په داسې متشنج حالت کې د ملي دفاع انقلابي وزیر جنرال شهنواز تنې، چې د نجیب انقلابي کړنې په نظر سمې نه ورتلې، د یوه انقلاب په توګه میدان ته راودانګل، چې خپل انقلابي رسالت پر ځای کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تنې کودتا

دا شپږمه کودتا وه چې د انقلاب د سمون په خاطر د انقلابي دولت د دفاع وزیر جنرال شهنواز تنی د خلقیانو په ډله پورې تړي، د ۱۳٦۸ کال د کب په شپږسمه یې په کودتا لاس پورې کړې چې انقلابي حکومت د انقلاب په لار سیخ کړي، دوه انقلابیان ښکر په ښکر شول، دواړو خواوو مځکنې او هوایي ځواکونه وکارول. د کابل ښاریان بیا د خرابیو او بېګناه وژنو شاهدان شول.

ډاکتر نجیب لا پخوا د تنې د یوه داسې اقدام په هکله نبي عظیمي ته خبر ورکړی و. ډاکتر حسن کاکړ په *د افغان – شوروي جګړه* ۵۲۷مخ کې وایي چې شورویانو هم په لمسون کې رول درلود. غله ته یې ویل غلا وکړه او د کور والا ته یې ویل چې بیداره اوسه.

د انقلابي ملګرو دواړو خواوو تلفات درلودل. اقدام (کودتا) ناکامه شوه. مګر ډاکتر نجیب ضربه ولیدله او رواني شوک. د دفاع انقلابي وزیر فرار ته پر قرار ترجیع ورکړه مخ په پاکستان.

له څو جنرالانو او ملکیانو سره په دوو الوتکو کې یې د هېواد دښمن پاکستان ته ځان تسلیم کړ. هغه الوتکې لکه څو نورې هم د پاکستان غنیمت شوې. پخوا هم د حکومت په ضد ځینو پېلوټانو پاکستان ته الوتکې اړولې وې، لکه: تورن جمال الدین، تورن محمدنبي، جګړن فقیرمحمد، تورن محمدحسین، یو فروند هلیکوپټر د مې په ۲۵مه تورن محمد داود، تورن عبدالمالک، تورن اسدالله، تورن سفي الله، تورن حامد، تورن جان محمد، تورن جلال الدین، هغه د الوتکو پیلوټان وو چې الوتکې یې د انقلاب په ضد پاکستان ته واړولې، مګر پاکستان تر اوسه دا الوتکې مسترد نه کړې (اردو وسیاست، ۴۵۵مخ).

د کمونېستي انقلابي رژیم د کمزورۍ لپاره دا یو پوره انقلابي عمل دی، اما

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتکې د افغان دولت ملکیت دی، لازمه وه چې پوښتنه ګروېرنه یې شوې وای. اما د آریانا الوتکه چې داود سلطانزوی په آلمان کې کوزه کړه او پناه یې واخیسته، بېرته افغانستان ته راوړل شوه، داسې الوتکې چې د انقلاب په ضد د اعتراض په توګه وړل کېدې، پر انقلابي رژیم یو ګوزار و.

جنرال جلال رزمنده د پینځم ریاست مشر او د پولیت بیرو غړی. رزمنده هغه څوک دی چې له یو شمېر مجاهدینو سره تفاهم ته رسېدلی، چې په هرات کې رژیم ته تسلیم او له جګړې لاس واخلي. چې په دې درندو مراسمو کې والي فضل الحق خالقیار هم ګډون درلود. مجاهدینو د پذیرایۍ په وخت کې وسله پرې راواړوله، له څو کسو سربازانو سره رزمنده ووژل شو او خالقیار تېې شو چې دا هم د انقلاب قربانیان شول.

نجیب له یو شمېر کسانو لکه نبي عظیمي د احسان او فعالیت مرهون او د جنرال تنې د پلویانو د ټکولو لپاره پلمه په لاس ورغله. نجیب یو ځل بیا انقلاب او سوسیالېزم ته خپله وفاداري اعلان کړه چې «یا وطن یا کفن».

اصلاً جنرال شهنواز تنې د جنرال ولیشاه او عبدالعظیم وردګ په پلوۍ چې د ملي امنیت د وزارت له خوا توقیف شوي وو، عکس العمل ته ودرېد. چې وروسته دېرش افسران د انقلاب د ضد په تور ونیول شول (اردو وسیاست، ۴۰۵ مخ).

په ښار کې دننه بمونه ولوېدل، ځاني او مالي زیانونه یې لرل. د انقلاب (کودتا) ضد ملګري جنرال آصف شور، کبیر کارواني، حبیب الله سرتېر د تېښتې په حال کې د انقلابي ډګروال حبیب الله له خوا ووژل شول (اردو وسیاست، ۴۲۱مخ).

البته چې انقلاب خو قرباني غواړي. ډګروال محمدزی نېکمل د خپلو افرادو له خوا د پېژنتون مرستیال، عبدالرحیم ستانکزی او ډګروال فېروز سیاه، د باباجان له خوا ووژل شول (د عظیمي کتاب، ۴۲۱مخ).

ډګروال پاچا هوسا ورک شو او ډګروال عبدالغني له خپلو همکارانو سره ونیول

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو. داسې انسانان چې د هېواد مصرف پرې شوی دی په وژلو یې هم د چا افسوس نه راته. افغان‌وژنې دوام درلود.

افغانان خدای د قربانۍ لپاره پیدا کړي دي، د انقلاب د نجات په لار کې ډېرې خرابۍ راغلې، توپ، ټانک او الوتکې تخریب شوې او دا په هغه انقلاب کې چې د پردو و، نه زمونږ.

نیازمحمد مومند، جنرال نظرمحمد، جنرال قادر اکا، میر صاحب کاروال له جنرال تنې سره د اړیکو لرلو کبله له «وطن گوند» څخه وایستل شول، ډاکتر شېرشاه یوسفزي په خپل کتاب «تاریخ مسخ نمی‌شود» په ۲۷۱ مخ کې وایي چې شورویانو له دې کودتا سره هم تفاهم درلود، چې نجیب بالآخره شورویان خپل خاینین وبلل (د افغان مېرانه او غمیزه، ۴۸۶مخ).

دستگیر ریچارډ او ډاکتر صالح او جنرال عبدالرشید تاتار هم ونیول شول (همدا کتاب، ۴۸۷مخ). د شهنواز تنې په پلوي جنرال میرغوث الدین مشهور په «گاگارین» د نجیب له خوا د انقلاب په لار کې ووژل شو (د جنرال قادر کتاب، ۴۱۵مخ) او جنرال قادر (اکا) او حمزه فراهي له تنې سره پاکستان ته وتښتېدل. نجیب د ریچارډ او زېري د نیولو امر ورکړ (خاطرات جنرال قادر، ۴۱۶مخ).

جنرال غلام حضرت، جنرال پادشاه، جنرال شیخ محمد باوري، جنرال دوست، جنرال عبدالحق، جنرال عبدالحکیم نوري، ډګروال خان محمد، جنرال خان موزی، ډګروال عمر زرمتی، ګروال غلام سعید، ډګروال نظرمحمد، ډګروال معصوم ستانکزی، زېری، میر صاحب کاروال، جنرال فاروق د توپچي قوماندان، جنرال فقیرمحمد فقیر، جنرال حضرت د جنرال تنې د پلوی په تور بندیان شول. صالح محمد زېری او ریچارډ هم په دې تور کې راغلل.

مامد (گلابزوی) د مسکو له سفارته برطرف شو (د افغان او شوروي جګړه، ۵۳۵، ۵۳۷ مخ، پوهاند حسن کاکړ) جمله تلفات ۵۰ تنه پوځیان او ۱۵۰ ملکیان ووژل

(c) ketabton.com: The Digital Library

شول او ۳۰۰ زخمي.
د سرو مستو غوايانو په واکمنۍ کې مصطفی نوري لکه نور کړېده او ځورېده، خپلې خاطرې يې د «روزهای دشوار» په نامه په ۱۳۸٦ کال کې چاپ کړې دي.
د «اګسا، کام، او خاد» په وخت کې يې د خپل زندان خاطرې او د دوی جنايات او آن د زندان د خپلې کوټې د اعدامیانو (شهیدانو) نومونه راوړي دي. ګوندیان ټول په جناياتو کې سره توپير نه لري. د شهنواز تنې دا انقلابي حرکت مجاهدینو او ولس ته د ستونزو د توبې او پښېمانۍ په معنا و چې ستر جنايات جبران کړي. له انقلابه يې مخ وګرځاوه خو سخت وځپل شو.
د حکمتيار له خوا د تنې منل يو تکتيکي او سم پر ځای تصميم و، چې دا جرئت نورو نشو کولای، ممکن يو مخکنی تفاهم به يې په منځ کې و، چې نجيب پرې کمزوری شو او يوه انقلابي ضربه يې وليده، په خپل منځ کې سره ونښتل، يو بل يې سره وټکول. نجيب په نورو ملګرو هم باور له لاسه ورکړ. پوه شو او دا يې نورو ته هم ورزده کړل چې د غويي د انقلاب لار ترکستان ته تللې ده.
له دې ټولو مصروفيتونو سره نجيب اړ و چې د شوروي د سربازانو وتلو ته عملاً چمتو شي، چې هغه ورځ راورسېده چې عملي ګام پورته شي، د پوځيانو وتلو ته د يوه پروتوکول په مټ د ملګرو ملتونو په مستقيم وساطت لاره هواره شي. اصل په حقيقت کې شوروي د شپې له خوا په غلا برید وکړ، اوس هم بايد په پټه بې له پروتوکوله ووزي. شورويانو د اوړو يوه پوزه غوښته، نجيب تر اخېره زړه او نازړه و، له خندې او ځنډه يې کار اخيست. ده هم د مارتوف چل او ول کاوه. ډبرې يې مخ ته اچولې، اما د «نه» جرئت ورسره نه و او د سربازانو په وتلو کې يې د انقلاب د ټغر د ټولېدو امکان ليده. د ملګرو ملتونو د مرستيال «ديګو کوردوېز» په منځګړيتوب، جينوا ته د څو تګ راتګونو په پايله کې د افغانستان او پاکستان د بهرنيو چارو وزيران عبدالوکيل او زين نوراني له خوا د شوروي او امريکا د بهرنيو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارو د وزیرانو شیوارد نادزه او جورج شولتز په حضور کې د ۱۳۸۸ د مې په ۱۴مه لاسلیک شوه.

شیوارد نادزه هغه د یرغل د تایید پخوانۍ خبره چې «شوروي د زمانې نادودو ته خپل دوستان نه پرېږدي» هېره کړې وه. په دې ډول د شوروي سربازانو د وتلو لپاره د اوړو پوزه جوړه شوه، اما انقلابي ملګري یتیمان پاتې شول. د جګړې د تاوان خبره چا راپورته نه کړه. دا پروتوکول هم شورویانو له ځان سره واخیست، لکه د یرغل پروتوکول چې څلور میاشتې وروسته ببرک لاسلیک کړ. هم د افغان د بهرنیو چارو د وزارت په آرشیف کې نشته. په دې پروتوکول کې مجاهدین د مسألې اصلي طرف وو، ځای خالي و، داسې ونه شول لکه دا اوس چې امریکا له طالبانو سره کښناسته. شورویان په مړو سترګو د سالنګ په غرو کې د مجاهدینو تر بریدونو لاندې په ډېر ډار له آمو سینده ورتېر شول، د وجدان په محاکمې، په دې بیا هم پوه دي چې تر شا یې خرابۍ او وېرانۍ پرېښودې او دا وه انټرناسیونالېستي دنده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله او د لوبې پای

«وطن یا کفن!» نجیب

مقاومت مات نشو او نه تسلیم، رژیم د سولې غوښتونکی شو، د شوروي د ماتې او د پوځیانو له وتلو وروسته مهمه موضوع سوله وه چې له مجاهدینو سره پرې خبرې وشي. دا پروژه هم ملګرو ملتونو په لاس کې واخیسته، *بېنن بسوان* سولې ته مؤظف شو.

د سولې خبرې په نېغه له نجیب سره کېدې او بل پلو له مجاهدینو سره. د مسکو له خوا هم هدایت دا و چې سوله باید وشي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ پروتوکول هم عملي جنبه ونه موندله. ناظرانو (شوروي او امریکا) هم د دې پروتوکول پابندي ونه کړه.

بېنن بسوان هم هرې خوا ته منډې او رامنډې وکړې، تر امریکا، شوروي، هند، پاکستان او روم (د ملت بابا اعلیحضرت محمدظاهر شاه) پورې لاړ. چنو او چنوبازیو دوام درلود، نجیب پر ایتلافي حکومت ولاړ و، مجاهدینو مطلقه تسلیمي غوښتې ده، د افغانستان او پاکستان ترمنځ په پروتوکول کې دا لاندې مواد باید په جدي ډول راغلي وای. دا دوه اصله باید له یاده ونه ایستل شي:

۱ – ملي خاینانو ته مجازات او د وژل شویو دِیَت.

۲ – له روس څخه د جنګ تاوان اخیستل.

چې دا دواړه د ملت حق دي او د ټولنې غوښتنه ده. مثلاً افغان ولس اوس هم خپل حق بولي چې څو پېړۍ وروسته هم دعوا لري چې د دویمې ملکې الیزابېت له تاجه د «کوه نور» الماس چې د افغان مال دی، راوباسي. حقوقي اصل دی. په نړۍ کې د ملکیت د ثبوت لپاره درې امکانه مطرح دي:

۱ – یا زر خرید،

۲ – میراث،

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – غلا او غصب.

یوه ورځ به دا عدالت په نړۍ کې مطرح شی او یهودان تر درېیمه نسله د آلمان له دولته د نازیانو د وخت د جنګ تاوان غواړي او د دې تاوان تادیه اوس هم دوام لري.

پر رفیق نجیب ورځ تر بلې فشار ډېرېده، دوست او دښمن ورته په کمین کې وو، ده تن ورکړ، چې یوه بېپرې حکومت ته د سولې په ګټه واک تسلیم کړي او خپل سر بچ کړي او نور له انقلاب نه لاس په سر شي.

پوه شو چې د خلکو زور د خدای زور دی. خپله مېرمن پتانه او کورنۍ یې لا پخوا په نوي ډهلي کې پرځای کړې وه او د راتلونکې غم یې خوړ او څه صندوقونه یې د هند سفیر سرور ته چې د ده باجه و، لېږلي وو. د سولې پروژه او د واک تسلیمي د ملګرو ملتونو استازي ښنن بسوان ته سپارل شوې وه، دنده او برنامه یې پټه وه. ځکه چې انقلابي رفیقانو او نورو ډلو د ده طرحې خنثی کولې.

له «وطن ګوند» څخه هم څه نه جوړېدل. ګوندیان نور په دې پوه شول چې انقلاب بریالی نه دی زور یې نه رسېږي، روسانو هم دوی یوازې پرېښودل. په مجموع کې انقلابیانو نور له انقلاب سره علاقه نه لرله. د مرکزي شورای ۳۲ تنو غړیو له هېواده بهر ژوند کاوه. جنرال عظیمي د خپل کتاب په ۴۲۳، ۴۵۵، ۴۵۶ مخونو کې دا راوړي دي مامد (ګلابزوی) له سفارته برطرف شو، په روسیه کې یې د پنا اخیستلو وړاندیز ورکړ، میر صاحب کاروال هم هملته په روسیه کې پاتې شو. جنرال غونډی هم مجاهدینو ته ورواوښت. نجیب هر کار ته لاس اچاوه.

جنرال فتح محمد د لوجستیک رییس، جنرال محمدهاشم څارنوال، نظرمحمد د دفاع پخوانی وزیر، صالح محمد زېری او ریچارډ (پنجشېری) برطرف شول (اردو وسیاست، ۴۲۳مخ).

د ده مخالفینو په خپل منځ کې دی د «ګاو، یا بچهٔ اختر» په نامه یاداوه. په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله لوبه کې د ستر جنرال نبی عظیمي دو رویه رول مهم و، له یوې خو د نجیب له مخالفو انقلابیانو سره یې پټ لاس و او له بلې یې د هغه له اعتماده ګټه پورته کوله. د ګوند انقلابي رفیقان د نجیب په نیت پوهېدل چې تېښتې ته تیاری نیسي، «وطن یا کفن» نور نه یادوي. د پینځم ریاست باقي د وژلو خبر هم ورته راورسېد، چې د انقلاب قرباني شو.

نجیب به ېښن بسوان سره پټ خاینانه تفاهم کړی، په عوض د دې چې ملي خیانت په تور ملي محاکمې ته وسپارل شي، د تېښتې طرحه یې جوړه کړه چې نور تر انقلاب تېر او د سنګر ملګري خدای او مجاهدینو ته پرېږدي.

د ۱۹۹۲ کال د اپرېل په شپاړسمه د غویي په اتمه یې له خپل ورور احمدزي، محمد اسحق توخي، د دفتر آمر، خپل سریاور چفسر سره په بدلو موټرونو کې د شپې په تیاره کې د حامدکرزي د میدان په لور مخ ونیوه. د نجیب هلته ګوګل وخوت چې د «واد» وزیر فاروق یعقوبي د مزدک ورور یارمحمد د انقلاب ضد حرکاتو په تور مجازات او وواژه.

د انقلابي ملګرو د ګلم جم قطعاتو د جنرال عبدالرشید دوستم په امر قوماندان عبدالرزاق او جنرال مجید روزي د ولسمشر د تېښتې مخه راوګرځوله چې له انقلابه تېښته یو جرم دی.

په دې پوه و چې انقلاب یوه اشتباه وه. اوسنۍ توطیه پخه ده. په ارګ کې یې هم ځان خوندي نه باله. لنډ او ګنډ د کابل د ملګرو ملتونو دفتر ته ننوت. تر ارګ او جمهوري ګارده تېر شو.

د ملي دفاع وزیر اسلم وطنجار، د کورنیو چارو وزیر رازمحمد پکتین او د «واد» وزیر فاروق یعقوبي درېواړو انقلابي وزیرانو د ده مرسته ونه کړه. دی نور انقلابي نه و. سردار محمدداود خان ته د تېښتې لار وه، د فرانسې سفارت چې د ارګ په ګاونډ کې دی، هیله ترې وکړه، خو سردار په خپله خاوره کې مرګ ته ترجیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړه. نجیب پینځه کاله د ملګرو ملتونو په دفتر کې پاتې شو. جنرال لیاخوفسکي د خپل کتاب په ۵۳۸ مخ کې راوړي دي چې **نجیب نور له شورویانو څخه ناهیلی و، هغه یې خاینین وبلل.** په رښتیا هغه د هموطن خبره: عقل اوغو پسان میایه.

سبا د ۱۳۷۱ کال د غویي په اتمه مجاهدین له زرغونو بیرغونو او د الله اکبر له نارو سره کابل ته راننوتل. د لومړي وزیر خالقیار، د ولسمشر د مرستیال عبدالرحیم هاتف، ابوي، ولسي جرګې مشر او ډاکتر محمود حبیبي د مشرانو جرګې رییس عبدالکریم شادان خلیلزی د لویې څارنوالۍ سرپرست و، مجاهد صبغت الله مجددي ته د جمهور رییس په توګه بې له چون و چرا دولت تسلیم کړ، مګر ملي خاینانو ته د ټېنټې لاړ برابره شوه، مجازات او د قانون تطبیق چې د ټولنې غوښتنه وه، عملي نهشول.

اسدالله سروري د «اګسا» د قصابخانې قصاب هم په پنجشېر کې د پنجشېر د آمر تر نظارت لاندې بې له محاکمې ژوند تېر کړ. ملګرو ټولو د پرولیتاریا د دېکتاتورۍ دنده په بشپړ ډول د تصفیې تر عنوان لاندې عملي کوله. دوه قصابان تر ټولو د خاد مشر نجیب او د اګسا رییس اسدالله سروري په زوره وژنې د خپلې دندې له مخې اجرا کړې دي. سروري د انقلاب د ارمانونو د تحقق په لار کې پینځهویشت کاله بند وګاله، که څه هم د ابتدایې محکمې له خوا په اعدام محکوم شو او نجیب د طالبانو د شرعي نظام په حکم د وطنوالو د وژلو په تور ځوړند شو. ټولو ګوندیانو ته د یوه تفاهم له مخې د ټېنټې لار ورکړل شوه. دا تفاهم د هغو پخوانیو پروتوکولو پر بنا ولاړ و، لکه جنرال لیاخوفسکي چې د خپل کتاب «د افغان مېړانه او غمیزه» کتاب په ۴۶۷ مخکې راوړي دي:

«**احمدشاه مسعود به ویل چې له شورویانو سره کومه ستونزه نه لرم.**» شوروي قوماندانانو د اعتماد له مخې له مسعوده دا هیله هم کړې وه چې د کندز ولایت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نفر وروپېژني، چې مقرر شي او قادر جنرال د دفاع وزير هم د خپل کتاب «خاطرات سياسي» په ۴۴ مخ کې راوړي دي چې احمدشاه مسعود د محاکمې په عوض د ده د پاسپورت د اجرا امر ورکړ.»

جنرال بروس گروموف هم د «سرې لښکرې» کتاب چې ډاکتر داود جنبش ژباړلی د احمدشاه مسعود او قوماندان *کلینشووېچ* ترمنځ د ۱۹۸۲ کال پروتوکول ته اشاره کړې ده.

بوريس ريچارډسن په خپل کتاب «افغانستان خاتمه دهندهٔ تسلط دهشتناک شوروي» چې ډاکتر هاشمينان ژباړلی په ۱۵ مخ کې همداسې پروتوکولونه په تفصيل راوړي دي: دا د قانون حکم او د ټولنې غوښتنه ده چې جنګي جنايتکاران بايد محاکمه شي، چې عملي نشو.

په همدې ورځ د مجاهدينو له خوا کريم شادان قاضي‌القضات د مجاهدينو د اعدام د پرېکړو په تور او عبدالاحد ولسي د غزني ولايت د وژنو په تور د قاري بابا د مجاهدينو له خوا صحرايي محاکمه شول.

جنرال نبي عظيمي مستعجل ضابط چې د ډاکټر نجيب د وروستيو ورځو هيرو و، د «اردو و سياست» کتاب په حواله د جنرال عبدالرزاق او جنرال مجيد روزي په هکله څه راوړي دي. ډاکتر شېرشاه يوسفزي په خپل کتاب «تاريخ مسخ نمی‌شود» ۴۱۸مخ کې د ده بيان په مستند ډول او په بشپړو دلايلو رد کړی دی او د ده دوه‌مخي ته يې ګوته نيولې ده.

ډاکتر يوسفزی وايي جنرال عظيمي هغه قسم ته چې په علم مبارک يې لوړه کړې ده چې د هېواد دفاع به کوي، ولې د روس مخې ته ونه درېد او مادر وطن د ناموس دفاع يې ونه‌کړه. د ۱۸مې فرقې په قوماندانۍ کې د «زنده جان» د ولسوالۍ د ځپلو لپاره به يې شعار و چې «زنده جان» په «مرده جان» بدل کړي.

مستعجل ضابطان په هغه وخت کې ماشيني ضابطان بلل کېدل. د جنرال عظيمي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصیت په هکله زموږ ډېرو هېوادوالو تبصرې کړې دي. تر ډاکتر یوسفزي وروسته عبدالقدوس غوربندي په خپل کتاب «د افغانستان د خلکو د موکراتیک ګوند تاریخ ته یوه کتنه» کې په تفصیل سره راپېژندل شوي دي.

غوربندی د نبي عظیمي کورنۍ ریښې سپړي او لیکي چې بیرګټ عظیم د حربې فابریکې کارمند چې په بیرګټ عظیمو مشهور و، د شاهي مشروطه خواهانو په ډله کې ځان وهلی، چې د ده د راپورونو په واسطه سردار حبیب الله خان پاچا ډېر کسان اعدام او ځینې یې په زندانو کې واچول (د همدې کتاب، ۲۰۶مخ).

رفیق نبي عظیمي جیګیلو مستعجل ضابط د هر چا په غاښ برابر، سردار داود ته نیژدې او د هغه د سترګو تور، د ببرک د سر تاج او د نجیب بازو و، مګر هېڅوا ته وفادار پاتې نشو. زه (لیکوال) چې کله د ده لیکل شوی کتاب (اردو وسیاست) لولم فکر کوم چې د «جېمز باند» فلم ته ناست یم، دی عبدالقدوس غوربندي د خپل کتاب په ۱۱۸ او ۱۱۹ مخونو کې سم تشرېح کړی دی. دا مې مشوره ده چې اوس هم که څوک د نبي جان عظیمي (اردو و سیاست) کتاب لولي، ورپسې دې د «تاریخ مسخ نمی‌شود» کتاب هم ولولي، پوه به شي چې رفیق عظیمي څومره چوتار دی.

قضا د انسانانو یا د هغو کورنیو پر سرنوشت باندې تصمیم نیسي. قاضي باید حقوقي او شرعي پوه او تجربه ولري. مګر زموږ رفیق مستعجل ضابط د محمدهاشم میوندوال په توطیه کې د قاضي په توګه د دې محکمې غړی و چې د ۴۴ تنو یا ۴۴ کورنیو په سرنوشت یې تصمیم ونیوه.

نجیب له آصف شور، جنرال شهنواز تنې سره مخامخ دښمني کوله خو رفیق نبي د شا له خوا په خنجر وواهه.

پرچمیان یوازې خلقیانو ته په کمین کې نه وو، بلکې په خپله خلقیان هم یو بل ته په کمین کې وو. سروري او مامد (ګلابزوی) پروګرام درلود چې امین په ارګ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونیسي، (سلیک هربسن، حقایق پشت پرده افغانستان، ۸۲مخ).
جنرال رفیق عظیمي له مجاهدینو او حقاني سره د خوست جګړه په ۴۵۹مخ کې په تفصیل راوړي دي چې په ربښتیا د حق او باطل ترمنځ جګړه چې د ۲۵مې فرقې قوماندان ګل آغا، د دفاع وزارت مرستیال ظاهر سوله‌مل، جنرال فاروق، نظرمحمد د دفاع پخواني وزیر، د انقلاب او لښنېزم په «عدم حقانیت» پوه شول. له انقلابه ېزاره مجاهدینو ته تسلیم شول. په پوځ کې یا مرګ یا بری وي. کوم کسان چې ملا جلال الدین حقاني ته په خوست کې تسلیم شول نو عظیمي د دفاع وزارت مرستیال ولې لکه د میوندوال په شان محاکمه نه کړل؟
چا به چې د تېښتې لار ونیوله، ډاکتر نجیب به هم د تېښتې په تور خپل وطنوال محاکمه کول او نیول. مګر ده هم په دې عمل لاس پورې کړ، په داسې حال کې چې ډاکترې اناهیتا، شېر (بریالي)، کشتمند، بارق شفیعي، غلام‌مجدد، کریم میثاق او نورو ټولو د تېښتې لار ونیوله. دې پورتنیو کسانو د دوی په اصطلاح د غرب «امپریالېزم» تر لمن لاندې سرونه لاندې کړل.
په عمومي ډول د کمونېزم اېډیولوژي په نړۍ کې د تاریخ برخه شوه او په افغانستان کې د کمونېزم ټغر ټول شو او په شوروي یا روسیه کې هم لښنېزم او کمونېزم ختم شو. د لښن کبیر (؟) مجسمه له کرېملېن مانۍ څخه لرې شوه. مګر افغان ګوندي غړي داسې مغزشویي شوي دي چې له دې ټولو لوړو او ژورو سره بیا هم واقعیت ته پام نه کوي، چې کمونېزم یوه غیر علمي او غیر عملي اېډیولوژي وه، چې د کمونېزم زانګو هم ترې پاکه شوه. دا انقلابیان لا اوس هم کمونېزم په خوب ویني.
بریدمن عبدالقریب د شبکه رساني افغان په فېسبوک پاڼه کې د ۱۳۹۶ کال د کب په ۲۲مه د جاوېد کوهستاني په نامه لیکلي:
«حزب وطن و کادرهای با دانش پر از تجربه، دستگاه قدرتمند، گارد مجهز،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزارت دفاع و داخله به معنی واقعي داشت. اما ديدگاه قوم محوري و سرتنبگی‌های نزديكان، سرنوشت مردم افغانستان را به پرتگاه كامل نيستی به پيش برد.» عبدالقريب پر مادي ابزارو تكيه كوي او دا فكر نه كوي چې د نړۍ ابرځواک د سرو لښكرو سره او د نړۍ د طول او عرض په كچه د KGB اداره د خپلو اقمارو او پينځم ستون سره ونشو كولای چې د اكتوبر انقلاب له پرتگاه څخه راوگرځوي، كوم چې رفيق جاوېد كوهستاني يې ارمان لري.

سلطان علي كشتمند هم ډېر وروسته پوه او دې اېډيالوژۍ ته يې شا كړه او په لوړ غږ يې وويل چې: «**هزاره بودوم او هزاره موباشم!**»

طاهر بدخشی يوازې د فدرېشن په فكر كې ډوب كمونېست شو چې د ده سر يې وخوړ. ميخايل گورباچوف فهميده د مځكې له سره د جنت ټغر ورټول كړ. انقلابيان چې په دې پوه شول چې نور نو حمايه‌گر لاس تړې واخيست، په تلوار يې په ډېره بېباكۍ انقلاب ته څټ كړ. هغه شعار يې چې «سر وركوو خو سنگر نه» هېر كړ.

پر امپرياليستي هېوادونو (د دوی په اصطلاح) اواره او تبعيد ته اړ شول، لكه بارق شفيعي، غلام مجدد، پكتين، نبي عظيمي، اناهيتا، محمود شېر (بريالی)، جنرال عثمان (قادر)، قادر اكا، كشتمند، نوراحمد نور، علومي، فتح (صمد اظهر)، صالح زېری، خيال كټوازی، كريم ميثاق، قدوس غوربندی، شراف الدين شرف، مزدک، كاويانی، جوزجانی، وكيل، پېرس (شاه محمد دوست)، پاچاگل وفادار، مزدرويار، رفيع، مجيد سربلند، محمدخان جلالي، جنرال نظرمحمد او نور.

كله چې احمدشاه مسعود د طالبانو له راتگ سره كابل پرېښوده، مارشال فهيم نجيب ته ورغی، د تگ وړاندیز يې ورته وكړ، ده د جنرال دوستم له ډاره تگ ونه مانه. شوروي ورسره مرسته ونه كړه. هندوستان ونه مانه. پاكستان ته يې د مجاهدينو له ډاره ده زړه سبه نه كړ. چې اخېر طالبانو كابل ونيو، دی او احمدزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د ده ورور) يې د ملګرو ملتونو له دفتره راوايستل، طالبان چې پخواني مجاهدين وو، د شريعت د تنفيذ غوښتونکي وو.

د ۱۹۸٦ کال د مېزان په شپږمه يې د انقلاب په تور ځوړند کړ. چې په دې ډول حق الله او حق العبد دواړه تنفيذ شول. لکه چې وايي:

خون ناحق دست از دامن قاتل بر نداشت

ديده باشي لکه‌های خون بر دامن قصاب را

د ۱۳۹۹ کال د مېزان په مياشت کې حمدالله محب د ملي امنيت د شورا مشر هرومرو د دويم متفکر تفکر ته راويښ و چې د ډاکتر نجيب زيارت ته ولاړ او د ده قبر ته يې د دعا لاس پورته کړ او دا دعا يې وکړه:

۱ – يا ربه! دا مختور او ستر ګناهکار چې زرګونه او د هرات د کب مياشتې د ۲۴ مې څلوېښت زره پاڅون کوونکي ووژل، عفوه ورته وکړې.

۲ - يا خالقه! کومې شکنجې چې به يې د خپلو روسي دوستانو د خوشحالولو لپاره خپلو وطنوالو ته ورکولې، دا د قبر عذات او شکنجې څه پرې آسانه کړې.

۳ – يا خدايه! پر دې عاجز او ناپوه انسان چې په لښن کبير باندې يې درود وايه او د شرک او کبيره ګناه مرتکب شوی دی، يو څه رحم وکړې.

۴ – د ملګري کاظم (امين) د وژنې او د مارتوف (کارمل) واک ته رسول، د يرغل ملګري يې وکړه، ملی او اسلامي ارزښتونه يې تر پښو لاندې کړل، خپلواکي يې تر پوښتنې لاندې کړه، جاهل او مغز شويي شوی بنده دی، يوازې خپلې بزرګۍ ته وګوره، دی وښنه.

۵ – يا کريمه! د صديق راهي په شهادت پر کومو سپېځلو نجونو چې ده جنسي تېری کړی، ته کريم او رحيم يې، عفوه يې کړه.

٦ – يا رحمانه! ده او د ده د فکر د ملګريو له لاسه اووه ميليونه هموطنان د خپل ټاټوبي پرېښودو ته اړ شول او د (سکر ۲۰) او ناپالم بمونو څخه وتښتېدل، ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمان او رحیم یې.

۷ – یا غفار او غفوره! هغه کسان لکه فرید مزدک، جنرال نبي عظیمي، کاویاني، او جنرال نبي عظیمي چې د ده د تېښتې مخه ډب کړه، پرې یې نښود چې په «گاوپرستانو» کې امن پیدا کړي، ته د نېکو هدایت ورته وکړې او د ده په لار پسې یې روان کړې. آمین، ثم آمین، یا رب العالمین.

پوره کمونېستان هغه وو چې د لوېدیځ لمن یې ونیوله، دا نیمچه او ناقص‌العقله خلقیانو غوښتل چې د مېزان په څلورمه د لویې جرګې په تالار کې غونډه ونیسي. چارواکو سر ورسره غورځولی و، مګر د انجینیر حکمتیار او نورو رهبرانو مخالفت دوی ته دا موقع ورنه کړه. دی شهید نه دی. په دې برخه کې خلقیانو دا غونډه باید د نورمحمد تره‌کي لپاره نیولې وای، ځکه چې د ګوند مشر، رهبر توانا او موسس و او د بالښت په وسیله یې ساه ورایستل شوې وه.

دویم متفکر چې د متعلمې په وخت کې په بازار کې د «پرچم ورځپانه» په لاس کې خرڅوله، د (افغان ملت د ګوند مشر شمس الهدا) له قوله د پخوانیو اړیکو پر بنا د غلام مجدد د جنازې په دولتي مراسمو کې د اسدالله سروري خوشي کېدل، د خلیل زمرد، وزیر مشاور په توګه ټاکل او نور او نور دي. د متفکر رواداري څرګندوي، او خلیلزاد په خپل کتاب (از کابل تا قصر سفید) کې د متفکر چپي تمایلاتو ته اشاره کړې ده.

دا به وایي چې یا خدایه له هر چا سره عدالت وکړې، د خپلو اعمالو په سزا یې ورسوې. آمین.

مارتوف هم د بل په زور لنډمهاله بری ترلاسه کړ. مګر تلپاتې بدنامي یې په برخه شوه. طالبانو د مارتوف کارمل ښخ شوي هډوکي په حیرتانو کې له خاورو راویستل او په آمو دریاب کې یې اوبو ته وغورځول. وینې سړې شوې، وخت تغییر شو او حالت هم. څه موده وړاندې یې د اناهیتا او شېر او بارق مړي دلته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوړل. سبا به د کشتمند او ډاکتر شرق جنازې هم راروانې وي. دا زمور نه دي، په دې پاکه خاوره کې د دوی لپاره ځای نشته، هلته يې دې يوسي چې چوپړ يې ورته کاوه. دوی وو چې پر مور (وطن) يې د روس يرغل راوست.

نجيب هم د غويي د انقلاب په لار کې خواسته يا ناخواسته خپل سر لکه چې ويل به يې (کفن يا وطن) ورکړ. او د انقلاب نورو ملګرو ميراکبر خيبر، طاهر بدخشي، نورمحمد تره‌کي او حفيظ الله امين پر لار لاړ. اسحق توخي او د ده ياور جغسر رښتيا نه وايي چې هغوی څنګه له مرګه بچ شول او دی يې پرېښود.

په افغانستان کې خلقي نظام نسکور او په نړۍ کې کمونېزم باطل ثابت شو. شوروي ټوټه ټوټه شو. پينځه‌لسو جمهوريتونو خپلواکي واخيسته. نړۍ د لېنېزم او ستالينېزم له دې فتنې وژغورل شوه. سړه جګړه ختمه شوه، د برلين دېوال ړنګ شو. د آلمان يووالی تامين شو. د ختيځې اروپا هېوادونه حقيقي خپلواکۍ ته ورسېدل. د وارسا پوځي پکټ منحل اعلان شو. مجاهدين د خپلواکۍ نمونه او قهرمانان وبلل شول. د مجاهدينو هوډ پر ځای شو. يرغل يې مات کړ، په بري سره د خلقي نظام چارواکو د دولت واګې مجاهدينو ته وسپارلې. اما د هېواد کړاو ختم نشو. البته په بل شکل (تنظيمي جګړې پيل شوې) د استاد برهان الدين رباني توره او تاريکه دوره کې هم سوله رانغله، موقته اداره جوړه نشوه. د ټولټاکنو ارمان پوره نشو.

اردو چې ملي نه وه، ويې نشو کولای چې خپل رسالت پرځای کړي. د اردو وسلې، توپ، ټانګ او الوتکې د کبړ په ډول د پاکستان بازار ته ورسېدلې. دولتي او ملي اداره چور شوه. د موزيم تاريخي آثار لاس پر لاس په نړيوالو بازارونو کې په ناچيز قيمت خرڅ شول.

جنګي جنايتکاران محاکمه نه‌شول. هر قوماندان د خپل سر پاچا او ملوک‌الطوايفي نظام مسلط شو. هر جهادي رهبر هيله‌من و چې د ده په نامه خطبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل شي. قلم و چمن د زرداد جنایات به د چا هېر نشي.
د ګلم جم له غیرمسؤولو وسلوالو څخه په کابل کې د ناموس د دفاع په خاطر پاکو نجونو له اپارتمانمانونو ځانونه راوغورځول. مېړوښې مېرمنې په نکاح شوې. دولتي مځکې غصب شوې، هېڅوک مصؤون نه وو. کډې بیا بار شوې. چې طالب راورسېد. د طالب څنګ ته القاعده ځای ونیو. له علم او عرفان، کلتور او فرهنګ سره دښمني اعلان شوه. د ښځو شرعي حقوق سلب او له مکتبه راوګرځېدې. د شریعت په نامه بشري حقونه تر پښو لاندې شول.
له طالب سره د شریعت د تطبیق په واسطه نسبی امنیت راغی، مګر رضایت نه.
د بامیانو فرهنګي میراث په توپ والوزول شو. طالب‌جان په عمومي ډول د علم دښمن او په تېره په دې هڅه کې و چې ښځې په جاهلیت کې پاتې شي. نکاح (خواږه سنت) یې ډېر خوښ وو. حاجي آغا (محسني صاحب) هم همداسې خوږه نکاح وکړه:
کله چې دوو ښکلیو وروڼو چې په جاپاني هزاره‌ګانو مشهور وو، جهاد ته مخ کړ، خپله همدغسې ښکلې خور یې د دیني زده‌کړو لپاره د حاجي آغا شیخ آصف محسني شاګرده کړه. په دې وروڼو کې چې کله یو ونیول شو، په پلچرخي کې د زندان د مدېر سیدعبدالله له خوا شهید او بل ورور یې په جبهه کې د شا له خوا وویشتل شو. حاجي آغا خپل سبق ورکولو ته دوام ورکړ چې بالآخره د نکاح فصل و باب ته راورسېد. د حاجي آغا ورځ په ورځ په زړه کې مینه راپورته کېږي او په دې هم پوه دی چې مینه د ژوند اساس دی. غواړي خپله مینه په حقیقي بڼه بدله کړي، نو د فقهې په درسونو کې د نکاح فصل و باب ته راورسېدل او دا یې تشرېح کړه چې نکاح سنت ده، که څوک نکاح نه کوي (فَلَيْسَ مِنِي) دا د رسول صلی الله علیه وسلم حدیث دی. حاجي آغا له دې حدیثه پوره ګټه پورته کړه. نکاح وشوه، زمونږ یوې هموطنې نجلۍ د زړه له تله داسې غږ پورته کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرِ کوهِ بلند زردک نموشه دلِ دخترْ به پیرمردک نموشه

همدا ډول لوی ملا محمدعمر خپله شاګرده نجلی چې د ده زړه یې وړی و، چې لویه شوه له خپل تروروزي سره نکاح شوه، په دې نکاح کې د امیرالمؤمنین په سپارش د نجلی مور او ایستل شوه چې اعتراف وکړي چې دا نکاح ناقصه ده، ځکه چې مېړه ته یې، چې خوریی یې کېږي، په سهوه شیدې او تی ورکړی دی. د نکاح لپاره یې له دېرشو تنو علماوو څخه د طلاق فتوا ترلاسه کړه.

کومو ملایانو چې دې موضوع ته په شک کتل، لکه د فراه ملا دوست محمد او څو تنه نور، له غوندې وایستل شول. طلاق او نکاح عملي شول. لوی ملا څلورم خوږ سنت پر ځای کړ او سوځونکې مینه د بریالیتوب پړاو ته ورسېده. د نجلی د پخواني مېړه مړ او ژوندی تر اوسه څرګند نه دي.

طالب د استاد رباني د نااهلی او بې‌کفایتی زېرنده وه. استاد د خپل روحانیت په څنګ کې تر «ستمي» پالیسی لاندې اوبه ځغلولې. د دواړو استادانو او سیدعبدالرسول سیاف د جهاد له ارمانونو سره واټن زیات شو او په معاملو یې لاس پورې کړ.

لوی ملا د چا خبره نه منله. هر څه به یې د خپل خوب په لیدو حواله او الهام به یې اخیست. که څه هم ځینې خوبونه شیطاني هم وي، لوی ملا هم لکه نجیب د تېښتې لار غوره وبلله، لویه لمن یې باد وهله. ډاتسن ته پورته شو چې آیا دا ورځ به یې هم په خوب لیدلی وي او که نه؟

په دې څلورو لسیزو کې که خلقي و، که مجاهد او که طالب، له تصفیې او وژنو پرته مو نور څه ترې ونه‌لیدل. کرنې، اقتصاد، ښوونې روزنې ته پام نه و. کله په یوه نامه او کله په بل نامه افغان‌وژنې دوام درلود.

یو په بل پسې بیا کډې بار شوې، توپکسالاران او جنګسالاران واکمن شول او د دوی ملوک الطوایفي شروع شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپټمبر له یوولسمې سره F16 او B52 طالباني نظام نسکور کړ او اسلامي جمهوریت راغی. بیارغونه، تعلیم او تربیه، اقتصاد، د ډموکراسۍ اصول، ټولټاکنې او د قواوو تفکیک په اساسي قانون کې ومنل شول. مګر د پرمختګ او مدنیت دښمنان بیا لاس په کار شول، ورځ تر بلې نیابتي جګړو زور ونیو. پردیو پر شا وټپول، ځانوژنو او هم د خپل هموطن وژنو، چاودنو او انتحارونو دود وموند. د ځوان او زاړه، نر او ښځې او ماشوم وژنې ورځني خبرونه جوړوي. دا وژنې هدفمنې وي، کله بې‌هدفه. دا کسان له وینې تویېدو خوند اخلي. په واده او جنازه کې امن نشته، نه ښوونځی پرېږدي، نه مسجد او نه روغتون؛ نه ملا، نه معلم او نه ډاکټر. له عام المنفعه تاسیساتو، لکه سړک، پل او پلچک، برېښنا او ټلیفون سره ذاتي دښمني لري، د ملکي کسانو وژل خوند ورکوي. تر ټولو د پولیو واکسین مخنیوی د نسل‌کُشي په مانا دی او یو لوی بشري جنایت دی.

زوی د پلار په ګناه او مېرمن د خاوند په ګناه مجازاتېږي. دا غیراسلامي کړنې، د اسلام لپاره او اسلام تر نامه لاندې عملي کېږي. افغان د اسلام تر نامه لاندې د شلمې پېړۍ په جهاد کې دوه نیم مېلیونه شهیدان نذرانه کړل. ځوک به وي چې افغان ته اسلام وښیي.

داسې بشرضد اعمال نه چنګېز او نه هلاکو، نه ستالین او نه کارمل کړي دي.

ځوک چې د هېواد تاریخ او ویاړونه سپکوي او زړه سوی نه لري، افغانان نه دي.

د تذکرې په نامه دوې ګوتې کاغذ بسنده نه دی او نه یوازې توره لونګی.

دا نن د ۱۳۹۹ د لیندۍ په ۲۰مه نېټه د ارغنداب د رود پل د طالبانو له خوا په موټر بم والوزول شو، تر دې پورې مې رایاد شول. وایي:

وروستۍ شپې او ورځې وې، جنرال نوره جګړه بې ګټې وبلله، په برلین کې یې له هېټلر نه خدای‌پاماني وکړه. دروازې ته نارسیده راوګرځېد او ویې ویل: «ای رهبره! ما په عمر کې ستا هر امر پر ځای کړی دی، بې له هغه امره، کله چې زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعات په هنګري کې د دانیوب له روده راتېر شول، ستا هدایت راغی، د دې لپاره چې د دښمن لښکرې ما تعقیب نه کړای شي، هغه پُل باید خراب کړم، مګر ما دا کار ونه کړ. له تا ښښه غواړم.» خو طالب د پردیو د خوښۍ لپاره خپل کور ورانوي.

طالب‌جانه القاعده او داعش له ځانه لرې کړه. هدفي وژنې د شلمې پېړۍ او جهاد وخت هم کله دلته کله هلته اوړېدل کېږي. دې پوښتنې ته باید ځواب پیدا شي، چې عبدالقیوم رهبر، ډاکتر بهاءالدین مجروح، عزیز الفت، جنرال عبدالحکیم کتوازی، جنرال نظرمحمد، جنت خان غروال، عبدالاحد کرزی چا او ولې ووژل؟ طالبانو هم ملي احساس درلود، ولې چې ملا عبیدالله او یاسر هم ووژل شول.

د دې شهیدانو شخصیت د ظالم او ملي دښمن موندلو ته رهنمایي کوي. همدا افغانان دي، د جګړې لپاره د هر چا په کار دي. کله په کشمیر کې جنګېږي، کله په عراق او سوریه او کله آذربایجان کې.

اې افغانه له جګړې لاس واخله. پر خپل هموطن زړه وسوځوه، خدای او کلام ته یې رجوع وکړه. په نړۍ کې د تاریخ د جګړو ډېرې ناخوالې په یاد دي. انسانانو د انسان له خوا ډېرې جفاوې لیدلې دي؛ په تېره د شلمې پېړۍ دا دوې وروستۍ نړیوالې جګړې هېرې نه دي، پر بشري احساس بنا ځینو خیرخواه بشر غوښتونکو هڅه کړې چې د هغو بشري ناورینونو مخه ونیسي، چې په خپله د بشر په لاس راځي. یا یې لږ تر لږه تاوان، خسارې او تلفات راکم کړي. د دې لپاره یې ډول ډول کنوانسیونونه جوړ کړل، چې عام المنفعه تاسیسات خراب نه کړي. د وړو او زړو، ښځو او ناروغانو او یا تسلیم شویو سربازانو د تلفاتو مخه ونیسي. د طالب اعمالو په بهر او په کور دننه د اسلام په مقابل کې دومره نفرت پیدا کړ، چې خلک وایي پس له دې به د طالب پخوانی محبوبیت نه وي.

په مجموع کې پر طالبانو وروښو د جنګي جنایاتو او بشري حقونو څرګند لفظي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراضونه ثبت شوي دي.
تاریخ وښودله چې د افغانستان نیول آسانه دي، مګر ساتل یې سخت. W.Bosh هم په War of Afghanistan کې په همدې مطلب داسې ویلي وو چې:
افغانستان اجاره کېدای شي اما رانیول کېږي نه!
پرکمونېزم نوره لیکنه د وخت ضیاع ده. کمونېزم، سوسیالېزم او لېننېزم په نړۍ کې ناکامه تجره وه، چې عملي نه دی. نړۍ د تاریخ په زباله‌دانۍ کې واچاوه. د یوې مافیایي اېډیولوژۍ په توګه پېژندل شوي دي. کوم هېوادونه لکه ختیځ اروپایي هېوادونو او روسیې او افغانستان د دې اېډیولوژۍ د جنایاتو ترخه تجربه وخکله، چې د مېلیونونو انسانانو په قربانۍ تمامه شوه. روسیه په یوه پېړۍ کې له مدنیت پاتې شوه، چې جبران یې ساده نه دی. د دې اېډیولوژۍ نور څوک نوم نه اخلي. یوازې یو یا دوه خلقیان چې په امپریالېستي هېوادونو کې یې ډډه وهلې ده کله کله لکه د ژمي ګیدړان چیغه ترې پورته شي، چې «بې خلقیانو به شل نشي!». داسې ښکاري چې اوس لا هم د مارکس په ... شخوند وهي.
بیا هم د داسې کتابونو لیکل دا ښه‌والی لري چې د محاکمې لپاره اسناد پکې راټول شي او د دې رژیم په عاملانو باندې یې زامن او لمسیان وشرمېږي او دا څېرې په تاریخ کې رسوا شي او نوي د خبرتیا لپاره ګټه ترې پورته کړای شي.
غلام مجدد چې د نجیب د غلا تېښته غندله او ملل متحد ته یې دی غل او شغال وباله، اوس بیا دا شعر ورته وایي:

زوړ انګرېز به بیا راپاڅي انتقام ته
زموږ پر ضد به له پنجابه سره پره شي
چا ویل د پنجابي د کسات هوډ به
د نجیب په قربانۍ باندې پوره شي

دا د سلېمان لایق (۲۰۲۰ جولای ۳۱ مړ) شعر دی چې د ۲۰۲۰ د اګېست په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی په تاند وېښانه کې خپور کړی دی. اما د زاړه انګرېز یاد کوي، مګر د وفاداری له مخې د روس یاد نه کوي. د نجیب په مرګ خپه دی، مګر ملګری امین یې چې هم ملګری و، د ورس د وژنې یادونه نه کوی. دا په ولس پورې اړه نه لري، دا د انقلابیانو ذات البیني سیاست او اخلاق دي.

طالب په خپل ذهن ټینګ مسلمان دی، د ده د عقیدې پر بنا به، خدای رحمان او رحیم دی، عفوه به ورته وکړي. پر اسلام عقیده لري، مګر ډېرې چارې یې د اسلام له اصولو سره اړخ نه لګوي. د پردیو په ګټه دي، پردي هڅه کوي چې د افغان ملي غرور او روحیه ووژني. پر اوږده ډیره یا لنډه ډیره، کېبل په لاس درسره بحث کوي. د اکوړې د مدرسې سبق اخلي. خپله لور او زوی به یې په لندن او واشنګټن کې لوست کوي، تا ته به د علم دښمني در زده کوي. اکوړه مدرسه نن د دیوبند کاپي ده، چې بادار په کلونو کلونو د خپلو استعماري چلونو لپاره کارولې. اې افغان قهرمان، مجاهد او د خپلواکۍ اتله، د نړۍ له ابرځواکونو سره سر جنګوې مګر د اکوړې قربانیان کېبل په لاس د اسلام په نامه غواړي ستا غرور زندۍ او مړ کړي او د ځان غوندې دې مریی کړي.

القاعده او داعش زموږ نه وو. طالب هم د پردیو خیال ساتي، دا یې ځای دی چې ولیکم:

د ۱۳۹۹لمریز کال د لیندۍ په اتمه نېټه ۹ ټانکره تېل چې کابل ته وړل کېدل، د زابل په سیمه کې طالبانو ټول په دې نامه پر مځکه خالي کړل، چې کافرانو ته وړل کېږي. هغه ځوان طالب چې کله پر دې پوه دی چې کافران خو هغه وو چې په دوحه (قطر) کې د ۲۰۲۰ز کال د فبروری په میاشت کې ورسره د دوستۍ قرار لاسلیک شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رهبرانو د وژلو ډولونه

ديدوف: د بالنبت په واسطه.
کاظم (امين): د فير په واسطه.
مارتوف: زهر ورکړل شول او تجريدي وژنه او (د ده د ناروغۍ معافيت نه کول، يو ډول وژنه).
نجيب: ځوړندول.
ټول صحرايي محاکمه شوي دي، چې له قانون او شريعت سره اړخ نه لګوي. همدا ډول د دوی د جنازې لمونځ – چې فرضِ عين دی – هم ادا نه‌شو. ګرچې دوی سيخه عقيده نه درلوده. دوی ټول د انقلاب قربانيان دي، چې زمور له خوا «د انقلاب قربانيان» شمېرل کېږي.

پای

څو چې دا مځکه آسمان وي څو چې ژوند پر دې جهان وي
څو چې دا جهان ودان وي څو چې پاتې يو افغان وي
تل به دا افغانستان وي
تل به دا افغانستان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کی جی بی د جاسوسانو لیست

د KGB د افغان جاسوسانو دا لیست د میتروخین په کتاب کې راغلی دی:

ګڼه	نوم	اېجېنټ نوم	روسی نوم	د استخدام نېټه
۱	نورمحمد تره‌کی	نور	دیدوف	۱۹۵۱
۲	ببرک کارمل	مرید	مارتوف	۱۹۵۷
۳	حفیظ الله امین	کاظم		
۴	محمود بریالی	شهر		
۵	شاه محمد دوست		پیرېس	(د KGB در افغانستان،۸۳مخ)
٦	اسد عباس	(اصلي نوم يې معلوم نه دی، خو دی افسر دی.)		د KGB در افغانستان، ۵۱مخ.

او د GRU په پوځي برخه کې دا هغه استخدام شوي پوځيان دي چې تر اوسه افشا شوي دي:

ګڼه	نوم	دنده	اېجېنټ نوم	روسی نوم	د استخدام نېټه
۱	جنرال قادر وزیر	وزیر	عثمان		
۲	سیدمحمد گلابزوی	وزیر	مامد		
۳	رفیع	وزیر	پیروز		
۴	صمد اظهر	جنرال	فتح خان		۱۹۷۷
۵	فیض محمد	د	اکبر		

(c) ketabton.com: The Digital Library

		استخباراتو مامور			
٦	دستگیر پنجشېری	وزیر	ریچارډ		

ممکن نور هم وي، چې تر اوسه يې معلومات نشته. دا کتاب د بېنوا په وېبپاڼه کې د کتابتون په ۲۴مه ګڼه راغلی دی، په (KGB در افغانستان) کتاب کې د ۹٦ افغاني جاسوسانو رمزي نومونه راغلي دي، چې د ځينو اصلي نومونه يې متأسفانه نه دي ليکلي، چې هغه هم پېژندل شوي وای، دا نومونه په ۲۹۷-۳۰۱مخونو کې چاپ شوي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ګڼه مل

د هغو روسي ښاريانو د نومونو لړليک چې د ک.ج.ب غړي او اېجنټان وو او په افغانستان کې اوسېدل، د «excised» معنا «غير مستقيم يا غير اصلي» ده:

Osadchy [Excised].
Krivoguzi.A. [Excised]
Kukhta Yu.L. [Excised]
Kostromin L.P. [Excised]
Voskoboynikov B.N. [Excised]
Chuchukin V.A. [Excised]
Martov – Martynushkin Valery Alexandrovich [Excised]
Desnin – Bogdanov L.P.
Macloy – Samunin Valery Ivanovich [Excised]
Miran – Romashko Mikhail Platonovich [Excised]
Panchenko A.L [Excised]
Bogatov V.P [Excised]
Varlamov V.M. [Excised]
Alexandrov Yuri Mikhailovich [Excised]
Belove [excised]
Furnan [excised]
Tikhon [excised]
Sizov [excised]
Kholmov [excised]

Zubrov [excised]
Pyotr [excised]
Pavel [excised]
Pers [excised]
Remiz [excised]
Komov [excised]
Samarin [excised]
Satar [excised]
Khavar [excised]
Fakir [excised]
Ragim [excised]
Mishkar [excised]
Syoma [excised]
Mirab [excised]
Yakov [excised]
Miron [excised]
Antar [excised]
Furman [excised]
Volodya [excised]
Mure [excised]
Roschin [excised]
Shiit [excised]
Noble [excised]

(c) ketabton.com: The Digital Library

Emir [excised]
Tamada [excised]
Noy [excised]
Rasul [excised]
Kim [excised]
Pinmen [excised]
Vin [excised]
Shayan [excised]
Karpov [excised]
Fakir [excised]
Fizik (Physicist) [excised]
Iskhak [excised]
Volin [excised]
Abdullah [excised]
Siddik [excised]
Rakkas [excised]
Fuladi [excised]
Hodzha [excised]
Gardez [excised]
Ahmded [excised]
Anwar [excised]
Kharvar [excised]
Nafar [excised]
Asamai [excised]
Akbar [excised] (فیض محمد)
Richard [excised] (دستگیر پنجشپری)
Jafar [excised]
Bost [excised]
Shiit [excised]
Pyotr [excised]
Araz [excised]
Pavel [excised]
Travin [excised]
Ben [excised]
Bashir [excised]
Ustod [excised]
Borin [excised]
Potomok [excised]
Salikh [excised]
Lori [excised]
Merkury (Mercury) [excised]
Rostov [excised]
Ali [excised]
Ktorov [excised]
Alexander [excised]
Ostad [excised]
Arbakesh [excised]
Bakhed [excised]
Mekhr [excised]
Jan [excised]
Samad [excised]
Jan [excised]
Shir [excised] (محمود بریالی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویمه ګڼه مل

د اجېنټانو او خبري رسنیو د نومونو لړلیک

Nur, Dedov [excised] (تره‌کی) (۲۹۷مخ)

Martov, Dekabryov [excised] (ببرک)(۲۹۷مخ)

Kazem [excised] (امین) (۲۹۷مخ)

Piruz [excised] (رفیع)

Semyon [excised]

Mamad [excised] (گلابزوی)

Osman [excised] (جنرال قادر)

Sima [excised]

Habib [excised]

Sharki [excised]

Fatekh [excised] (صمد اظهر)

Pers [excised] (شاه محمد دوست)

Dust [excised]

Verny (faithful) [excised]

ټول «۱۱۰» تنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذونه

د غويي د انقلاب په هكله او بيا د شوروي له يرغل سره سم ډېرو بهرنيو ليكوالو هم ليكنې كړې دي. د شورويانو كتابونه چې زما لاس ته راغلي دي او په دې كتاب كې د مأخذ په توګه ګټه ترې پورته شوې ده دا دي:

١- جنرال پروفيسور محمود فاريیف ١١، افغانستان پس از بازگشت سپاهيان شوروي، ترجمه عزيز آريانفر.
٢- جنگ در افغانستان، مولفان كارمندان انستيتوت نظامي روسيه.
٣- وايسلي مېتروخين، كې جې بې در افغانستان.
٤- سويتلانا، پټې توبې، د محمداسحق الكو ژباړه.
٥- جنرال موريس گروموف، سرې لښكرې.
٦- الكساندر لياخفسكي، توفان در افغانستان.
٧- الكساندر مايورف، در پشت پرده‌های جنگ افغانستان.
٨- ديګور دوويز و هاريسون، حقايق پشت پرده تهاجم شوري بر افغانستان، ترجمۀ جبار ثابت.
٩- ولاديمير سنګيريوف او سامونين، بيماري ويروس A.

دا بايد زياته شي چې د روسي ليكوالو ليكنې د افغاني ليكوالو او سياستپوهانو خلاف پر واقعيت ولاړې او بې‌پرې دي.

د كورنيو لېنانو ليكنې:

١. از پادشاهي مطلقه الی سقوط جمهوريت ديموكراتيک، عبدالوكيل.
٢. ظهور و زوال حزب دموكراتيک خلق، دستګير پنجشېری.
٣. د نيمې پېړۍ خاطرې، صالح محمد زېری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٤. خاطرات و رویدادهای سیاسی، سلطان علي کشتمند.
٥. اردو و سیاست، نبي عظیمي.
٦. د افغانستان د خلکو دموکراتیک ګوند تاریخ ته یوه کتنه، عبدالقدوس غوربندی.
٧. خاطرات سیاسی، جنرال قادر.
٨. د دموکراتیک ګوند او خاطرې، عبدالقادر اکا.
٩. د پسرلي سباوون او د ګولیو باران، ډاکتر صبور سیاسنګ.
١٠. تاریخ مسخ نمی‌شود، داکتر شهرشاه یوسفزی.
١١. کرباس پوشان برهنه‌پا، داکتر حسن شرق.
١٢. د مرګ کاروان، د BBC فلم، د رحمت آریا ژباړه.
١٣. افغانستان در مسیر تاریخ، غلام محمد غبار.
١٤. نجیب رابشناسید، صدیق راهي.
١٥. داودخان د کې جي بي په لومو کې، هارون الف.
١٦. مجاهد د افغان، اتهامنامه.
١٧. ظاهر طنین، افغانستان در قرن ٢٠.
١٨. افغانستان څنګه تباه شو، ستر جنرال رحمت الله صافی.
١٩. محمدحیدر اختر، غلط ګویان جنایت کار.
٢٠. محمدغوث، سقوط افغانستان.
٢١. عبدالحمید محتاط، خاطرات سیاسی.

نوټ: وایسلي مېتروخین د ک، ج، ب د آرشیف مامور له شپږو بوجیو محرمو اسنادو سره په ١٩٩٢ کال برتانیې ته وتښتېده او دا محرم اسناد یې په څو کتابونو کې خپاره کړل، چې ډېر شهرت یې وموند، یو کتاب یې د افغانستان په هکله «ک، ج، ب در افغانستان» دی، چې احمدضیاء رهګذر ژباړلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

KGB پر خپلو جاسوسانو، چې ټول يې خاينين وو، په ناسنجول شوي دول ډډه ولګوله چې د دې جاسوسانو د سر سر کسان يې د افغانستان د دولت د مشرتابه په توګه غوره کړل. تعريف يې ساده دی، هغه څوک چې د ملي يووالي او ملي ګټو په ضد وي، يا دښمن دي يا ملي خاينين.

«په افغانستان کې رښتيا څه تېرېدل» کتاب ستر سلاکار ستر جنرال الکساندر مايروف ۲۰۷ – ۲۰۸مخ، د ډاکټر داود جنبش ژباړه.

پيوند
پيوند
پيوند

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library